BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Balanța de plăți și poziția investițională internațională a României

Raport anual 2024

Balanța de plăți și poziția investițională internațională a României

Raport Anual 2024

NOTE

Balanța de plăți și poziția investițională internațională a României – Raport anual 2024
a fost elaborat în cadrul Direcției statistică pe baza datelor statistice disponibile în luna decembrie 2025.

Unele date statistice au caracter provizoriu, urmând a fi revizuite în publicațiile ulterioare ale Băncii Naționale a României. Sursa datelor a fost indicată numai atunci când acestea au fost furnizate de alte instituții.

Seriile de date au fost compilate în conformitate cu metodologia BPM6 și sunt disponibile pe website-ul BNR, Secțiunea statistică, https://www.bnr.ro/1074-baza-de-date-interactiva.

Precizări metodologice detaliate privind definițiile, legislația și sursele de date pot fi găsite pe website-ul BNR, Secțiunea statistică, Seturi de date, Indicatori ai sectorului extern sau accesând linkul: https://www.bnr.ro/2024-balanta-de-plati.

Toate drepturile rezervate.
Reproducerea informațiilor este permisă numai în scopuri educative și necomerciale și numai cu indicarea sursei.

Banca Națională a României
Str. Lipscani nr. 25, cod 030031, București
tel.: 021/312 43 75; fax: 021/314 97 52
website: http://www.bnr.ro

ISSN 1224-4570 (versiune tipărită)
ISSN 1584-0956 (versiune online)

Cuprins

I. Contextul internațional 5

II. Evoluția balanței de plăți și a poziției investiționale internaționale a României în anul 2024 9

A. Balanța de plăți 9

1. Evoluții generale 9

2. Contul curent – evoluție și comparații internaționale 10
2.1. Balanța bunurilor și serviciilor 12
2.2. Balanța veniturilor primare 26
2.3. Balanța veniturilor secundare 27

3. Contul de capital 30

4. Contul financiar 30
4.1. Investiții directe 31
4.2. Investiții de portofoliu 33
4.3. Alte investiții 34

B. Poziția investițională internațională și datoria externă 36

1. Poziția investițională internațională (PII) 36
1.1. Evoluții generale și comparații internaționale 36
1.2. Structura pe componente a poziției investiționale internaționale (detaliere active, pasive) 37
1.3. Dinamica recentă a poziției investiționale internaționale a României 44

2. Datoria externă 45
2.1. Evoluții generale și comparații internaționale 45
2.2. Structura datoriei externe pe principalele componente 48
2.3. Dinamica recentă a datoriei externe a României 54
2.4. Profilul de îndatorare externă 56

Secțiune statistică 59

Lista graficelor 72
Lista tabelelor 74

I. Contextul internațional[1]

Economia mondială a continuat să crească în anul 2024, dovedindu-se rezilientă în confruntarea cu șocurile de natură geopolitică și cu lipsa de predictibilitate a politicilor economice internaționale. Temperarea ritmului de creștere, care a atins 3,3 la sută, comparativ cu 3,5 la sută în anul anterior, a reflectat accentuarea discrepanțelor dintre dinamicile diverselor țări și sectoare de activitate. Trendul regional a continuat să se mențină pe traiectoria ultimilor 25 de ani, caracterizată prin avansul economic mai accentuat al economiilor emergente, în raport cu cel al economiilor dezvoltate. Dinamica pozitivă a fost susținută îndeosebi de sectorul serviciilor, a cărui evoluție a contrastat cu cea a industriei prelucrătoare – mai afectată de persistența unui nivel încă ridicat al prețurilor internaționale ale resurselor energetice. O serie de factori conjuncturali din spectrul geopolitic, în special vizând posibilitatea întreruperii unor canale de transport și a modificării politicilor comerciale, au accentuat cererea de import, îndeosebi în prima parte a anului, conducând la accelerarea comerțului mondial cu bunuri și servicii (de la 1,0 la sută în anul 2023 la 3,5 la sută), după doi ani consecutivi de decelerare.

Pe ansamblul economiei mondiale, rata șomajului s-a menținut la nivelul înregistrat în anul 2023, respectiv 4,9 la sută[2], rata de ocupare a forței de muncă rămânând însă sub nivelul anterior pandemiei. Rata medie anuală a inflației[3] a scăzut de la 6,9 la sută în anul 2023 la 5,2 la sută în 2024, pe fondul declinului prețurilor internaționale ale resurselor energetice și ale produselor alimentare, influența acestora fiind totuși limitată de presiunea exercitată de prețurile serviciilor. Prețul mediu spot al țițeiului[4] a scăzut cu 1,8 la sută, marcând o temperare față de anul anterior (-18,5 la sută), pe fondul declinului activității industriale, în special în țările dezvoltate, scăderea cererii acestora depășind reducerea ofertei determinată de conflictul din Orientul Mijlociu și de decizia OPEC de diminuare a producției. În schimb, prețurile materiilor prime[5] s-au majorat cu 3,7 la sută (după o reducere cu 8,1 la sută în anul 2023), resimțind efectul comportamentului anticipativ legat de posibile probleme de aprovizionare pe traseul lanțurilor internaționale de producție.

Economia Statelor Unite ale Americii, care în anul 2024 deținea 14,8 la sută din PIB mondial[6], și-a menținut ritmul de creștere (2,8 la sută comparativ cu 2,9 la sută în anul precedent), beneficiind de susținerea unei cereri interne robuste, bazată în special pe consumul gospodăriilor populației. Cu toate acestea, o ușoară deteriorare a condițiilor de pe piața forței de muncă a făcut ca rata șomajului să urce la 4,0 la sută la sfârșitul anului, de la 3,6 la sută în anul precedent. Rata medie anuală a inflației pentru anul 2024 a fost de 2,9 la sută (comparativ cu 4,1 la sută în anul anterior). Deficitul bugetului federal a reprezentat 8,0 la sută din PIB, fiind în ușoară creștere față de anul 2023 (7,8 la sută), iar datoria publică s-a majorat cu 2,5 puncte procentuale, până la 122,3 la sută din PIB.

---

1 Sursa: BCE – *Raport anual 2024, Economic bulletin 7/2025;* FMI – *World Economic Outlook* (octombrie 2025).

2 Sursa: Statista.com

3 Valori aferente țărilor din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)

4 Determinat ca medie între cotațiile UK Brent, Dubai Fateh și West Texas Intermediate, exprimate în euro

5 Exprimate în euro; exclusiv resurse energetice.

6 PIB calculat pe baza parității puterii de cumpărare, pentru asigurarea comparabilității între țări.

Deficitul contului curent a crescut de la 3,3 la sută din PIB la 4,0 la sută, în condițiile reducerii economisirii și ale menținerii nivelului investițiilor.

China, cu 19,3 la sută din PIB mondial[6], a înregistrat o ușoară atenuare a ritmului de creștere economică, până la 5,0 la sută, de la 5,4 la sută în anul 2023. Rata inflației s-a menținut la nivelul înregistrat în anul precedent, prețurile de consum urcând cu 0,2 la sută. Deficitul bugetar a crescut de la 6,7 la sută în PIB în anul 2023 la 7,3 la sută, în timp ce excedentul contului curent a înregistrat o majorare a ponderii în PIB cu 0,9 puncte procentuale, până la 2,3 la sută.

Economia zonei euro[7] a înregistrat o creștere cu 0,9 la sută în 2024 (comparativ cu 0,4 la sută în anul 2023), reflectând contribuțiile pozitive ale cererii interne (+0,6 la sută) și balanței bunurilor și serviciilor (+0,3 la sută). Cererea internă a fost stimulată de consumul public și privat (cu o contribuție cumulată de 1,2 puncte procentuale la avansul economic al zonei euro), dar limitată de evoluția formării brute de capital (cu o contribuție negativă de 0,6 puncte procentuale). Consumul privat a rămas și în anul 2024 principalul contributor la creșterea economică (0,7 puncte procentuale), pe fondul menținerii unor condiții favorabile pe piața forței de muncă, al creșterilor salariale și al temperării inflației. Consumul guvernamental, mai mare cu 2,2 la sută față de anul precedent, a contribuit cu 0,5 puncte procentuale la creșterea economică. Investițiile, în scădere cu 2,0 la sută față de anul precedent, au înregistrat o influență negativă asupra creșterii economice (-0,4 puncte procentuale), continuând să fie afectate de condițiile de finanțare, pe segmentul rezidențial, și de perspectivele globale incerte pe cel industrial. Cererea externă, măsurată prin exportul net de bunuri și servicii, a avut o contribuție de 0,3 puncte procentuale la creșterea PIB (comparativ cu 0,4 puncte procentuale în anul anterior), exporturile crescând cu 0,6 la sută, iar importurile reducându-se cu 0,1 la sută. Din perspectivă sectorială, activitățile de educație și sănătate, informații și comunicații, imobiliare, servicii profesionale și de afaceri au avut contribuții relativ egale la creșterea valorii adăugate brute (cu un aport cumulat de 1,0 puncte procentuale), în timp ce industria a avut o contribuție negativă de 0,1 puncte procentuale.

Rata medie anuală a inflației în zona euro, măsurată prin indicele armonizat al prețurilor de consum (IAPC), a coborât la 2,4 la sută, de la 5,4 la sută în anul 2023, reflectând transmisia efectelor induse de politica monetară restrictivă, dar și o presiune mai redusă a inflației importate, pe fondul unei evoluții mai relaxate a prețurilor internaționale ale materiilor prime și resurselor energetice. Piața forței de muncă a continuat să se amelioreze în anul 2024, numărul persoanelor ocupate crescând cu 1,0 la sută, ceea ce s-a reflectat și în scăderea ratei șomajului[8] cu 0,2 puncte procentuale, până la 6,4 la sută.

---

7 Statele membre UE din zona euro la care se face referire sunt cele 20 de state membre ale UE aflate în zona euro la sfârșitul anului 2024: Austria, Belgia, Cipru, Croația, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Portugalia, Spania, Slovacia și Slovenia.

8 Conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii (BIM)

Deficitul bugetar al zonei euro s-a redus de la 3,5 la sută din PIB în anul 2023 la 3,1 la sută din PIB în 2024[9], în condițiile eliminării unor măsuri de sprijin fiscal și bugetar, de tipul reducerilor de impozite, al transferurilor și subvențiilor, adoptate în anii anteriori pentru compensarea creșterii prețurilor. Astfel, ponderea veniturilor bugetare în PIB s-a majorat cu 0,5 puncte procentuale, până la 46,4 la sută, în timp ce ponderea cheltuielilor bugetare în PIB a crescut doar marginal (de la 49,4 la sută la 49,5 la sută). Deficitul bugetar s-a redus în anul 2024 în șase state membre ale zonei euro (Italia, Spania, Estonia, Letonia, Malta, Slovenia); în șapte state acesta s-a situat sub pragul de 3 la sută din PIB, iar cinci state au înregistrat excedente (Portugalia, Luxemburg, Irlanda, Grecia, Cipru). Rata datoriei publice a zonei euro s-a menținut în apropierea nivelului de 87 la sută din PIB (după ce scăzuse cu 2,3 puncte procentuale în anul precedent), în zece dintre statele zonei euro depășindu-se valoarea de referință de 60 la sută din PIB și continuând să se situeze peste nivelul de 100 la sută în Grecia, Italia, Spania, Franța și Belgia.

Contul curent agregat al zonei euro s-a încheiat cu un excedent de 408,5 miliarde euro (2,7 la sută din PIB), în comparație cu 245,2 miliarde euro (1,7 la sută din PIB) în anul 2023, în contextul majorării excedentelor înregistrate de balanța bunurilor și serviciilor (pe fondul creșterii exporturilor concomitent cu reducerea importurilor) și de balanța veniturilor primare.

Țările membre ale Uniunii Europene din afara zonei euro[10] au consemnat o creștere economică de 2,0 la sută în anul 2024 (comparativ cu 0,4 la sută în 2023), accelerarea bazându-se pe consumul guvernamental și privat. Tendința ascendentă a provenit de la toate statele din acest grup, cu excepția României, ratele de creștere fiind cuprinse între 0,6 la sută în Ungaria și 3,5 la sută în Danemarca. Rata medie anuală a inflației s-a redus în toate statele, coborând pe ansamblul grupului de țări până la 3,6 la sută (de la 10,1 la sută în 2023).

Situația fiscală s-a deteriorat în anul 2024 în patru dintre cele șapte state membre ale UE din afara zonei euro (excepție făcând Danemarca – care a înregistrat o creștere a excedentului bugetar, Ungaria și Cehia), pe fondul creșterii cheltuielilor bugetare, fie mai mult decât a veniturilor, fie concomitent cu reducerea acestora. Pe ansamblu, ponderea deficitului bugetar în PIB a fost de 3,6 la sută (3,1 la sută în anul anterior), Ungaria, Polonia și România situându-se peste valoarea de referință de 3 la sută din PIB. Ponderea datoriei publice în PIB a crescut cu 2,0 puncte procentuale, până la 46,1 la sută, trendul ascendent fiind observat în cinci dintre cele șapte state (excepție făcând Ungaria și Danemarca). Ungaria a continuat să se situeze peste pragul de 60 la sută stabilit drept criteriu Maastricht.

Excedentul contului curent a marcat un ușor recul în termeni relativi pe ansamblul țărilor membre ale UE din afara zonei euro comparativ cu anul 2023, ajungând la 2,2 la sută din PIB în 2024 față de 2,4 la sută în anul anterior, determinat de accentuarea

[9] Eurostat, Newsrelease Euroindicators: *Provision of deficit and debt data for 2024 – second notification*, 21 octombrie 2025

[10] Referirea vizează cele șapte state membre ale UE aflate în afara zonei euro, la sfârșitul anului 2024: Bulgaria, Cehia, Danemarca, Polonia, România, Suedia și Ungaria.

deficitelor consemnate de Bulgaria și România și de comprimarea excedentului Poloniei. Restrângerea relativă a excedentului de cont curent s-a produs pe fondul scăderii ponderii în PIB a excedentului balanței bunurilor și serviciilor, concomitent cu majorarea ponderii deficitului balanței veniturilor secundare. Excedentul agregat al contului de capital s-a redus ușor în termeni relativi, de la 0,6 la 0,5 la sută din PIB, scăderea sa fiind influențată de evoluțiile nefavorabile înregistrate de Ungaria și România. Investițiile directe au înregistrat pe ansamblul celor șapte state intrări nete de 18,9 miliarde euro, reprezentând 0,7 la sută din PIB (comparativ cu 0,5 la sută din PIB în anul 2023), trendul ascendent fiind imprimat de creșterea investițiilor directe în Ungaria, combinată cu diminuarea investițiilor directe realizate în străinătate de Danemarca și Suedia. Investițiile de portofoliu au înregistrat ieșiri nete de 65,9 miliarde euro (2,4 la sută din PIB comparativ cu 0,1 la sută din PIB în 2023), efectuate majoritar de Suedia și Danemarca. Componenta alte investiții (în principal împrumuturi și depozite) a consemnat ieșiri nete de 23,7 miliarde euro, respectiv 0,9 la sută din PIB (1,5 la sută din PIB în 2023).

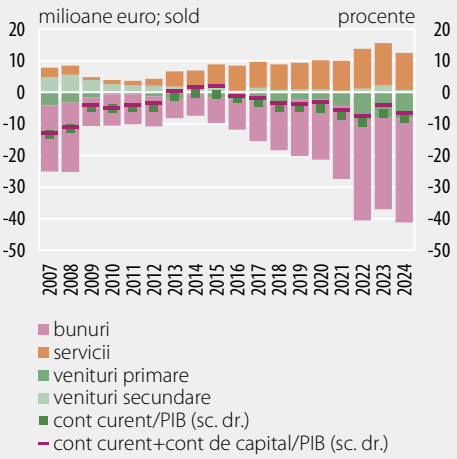
II. Evoluția balanței de plăți și a poziției investiționale internaționale a României în anul 2024

A. Balanța de plăți

1. EVOLUȚII GENERALE

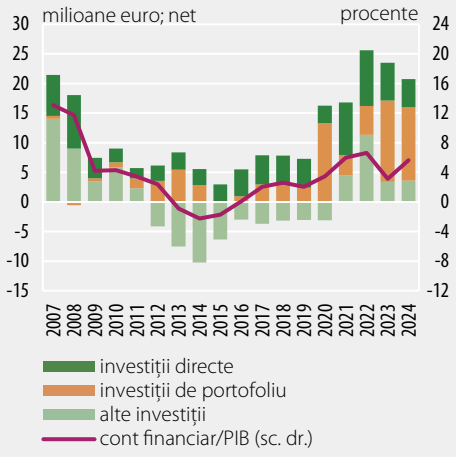
Într-un context internațional tensionat, dar cu influențe mai puțin semnificative pe plan local, evoluția nefavorabilă a balanței de plăți a României în anul 2024 a reflectat inconsistențele interne, constând în încetinirea creșterii economice, în relaxarea politicilor fiscale (cu consecințe de natura accentuării deficitului bugetar, a reducerii competitivității externe și a majorării cererii de bunuri și servicii importate), precum și în sincope în accesarea fondurilor europene. În consecință, relațiile cu nerezidenții au reflectat creșterea deficitului de cont curent, scăderea excedentului contului de capital și un volum cumulat mai mic al principalelor surse stabile de finanțare (investiții directe și de portofoliu).

Grafic 1. Contul curent și contul de capital

Sursa: INS, BNR

Grafic 2. Fluxurile financiare nete

Sursa: INS, BNR

În condițiile revenirii deficitului de cont curent pe un trend ascendent și ale reducerii excedentului contului de capital, soldul cumulat al acestora a avansat în teritoriu negativ (Grafic 1). Pe ansamblu, contul curent și contul de capital au cumulat un deficit de 23,6 miliarde euro, cu 86,9 la sută mai mare decât cel înregistrat în anul 2023. Deficitul de cont curent a crescut cu aproximativ 34 la sută, după reducerea cu aproape 20 la sută înregistrată în anul anterior, în timp ce excedentul contului de capital s-a diminuat cu peste 40 la sută, urmând unei creșteri cu 47,2 la sută.

Aproximativ 93 la sută din deficitul de cont curent (26,9 miliarde euro) și aproape 90 la sută din excedentul contului de capital (4,6 miliarde euro) au provenit din

tranzacții cu statele Uniunii Europene (UE). Din deficitul de cont curent înregistrat cu țările UE, cel înregistrat cu zona euro (ZE[11]) a reprezentat 63 la sută (16,9 miliarde euro; Tabel 1).

Tabel 1. Balanța de plăți cu Uniunea Europeană și zona euro în anul 2024

milioane euro

	Total	*din care:*			
		UE	EUE	ZE	EZE
Contul curent	**-28 853**	**-26 862**	**-1 991**	**-16 923**	**-11 930**
Bunuri	**-32 966**	**-25 710**	**-7 256**	**-15 772**	**-17 194**
Servicii	**11 717**	**6 572**	**5 145**	**6 740**	**4 977**
Venituri primare	**-8 313**	**-7 369**	**-944**	**-8 614**	**301**
Venituri secundare	**709**	**-355**	**1 064**	**723**	**-14**
Contul de capital	**5 208**	**4 646**	**562**	**-201**	**5 409**
Contul financiar, *din care:*	**-19 879**	**-17 155**	**-2 724**	**-10 437**	**-9 442**
Investiții directe	**-4 741**	**-4 820**	**79**	**-4 409**	**-332**
Active	1 844	1 381	463	1 575	269
Pasive	6 585	6 201	384	5 984	601
Investiții de portofoliu	**-12 389**	**-6 274**	**-6 115**	**-4 653**	**-7 736**
Active	1 337	1 030	308	1 466	-129
Pasive	13 726	7 303	6 423	6 119	7 607
Derivate financiare	**63**	**70**	**-7**	**72**	**-10**
Alte investiții	**-3 602**	**-2 218**	**-1 384**	**2 186**	**-5 788**
Active	2 256	1 139	1 117	1 791	465
Pasive	5 858	3 357	2 501	-395	6 253

Notă: EUE – statele din afara UE; EZE – statele din afara zonei euro.

Contul financiar (Grafic 2) a înregistrat, pentru al nouălea an consecutiv, fluxuri nete pozitive, care au atins 19,9 miliarde euro, aproape duble în valoare absolută și în creștere ca pondere în PIB de la 3,1 la sută la 5,6 la sută. Ca și în anul 2023, acestea s-au concretizat în acumularea netă de pasive de natura investițiilor directe, de portofoliu și a altor investiții (în principal împrumuturi și depozite). Din perspectiva structurii geografice, contul financiar a fost influențat în proporție de 86,3 la sută de relația cu Uniunea Europeană.

2. CONTUL CURENT – EVOLUȚIE ȘI COMPARAȚII INTERNAȚIONALE

În anul 2024, balanța de plăți a României a consemnat un sold negativ al contului curent de 28 853 milioane euro, comparativ cu 21 497 milioane euro în anul 2023. Ponderea deficitului contului curent în PIB[12] a fost de 8,2 la sută, comparativ cu 6,7 la sută în anul precedent (Tabel 2), mai mult de jumătate din majorarea cu 1,5 puncte procentuale provenind din scăderea excedentului înregistrat de balanța serviciilor (-0,8 puncte procentuale din PIB). Contribuții negative la evoluția contului curent au

[11] Nu include instituțiile europene.

[12] Sursa: INS (date definitive pentru anul 2023 și date semidefinitive pentru 2024)

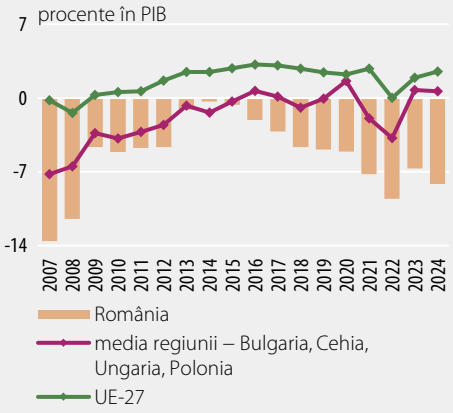
adus și restrângerea surplusului veniturilor secundare (-0,5 puncte procentuale), respectiv deteriorarea balanței bunurilor (-0,3 puncte procentuale).

Tabel 2. Contribuția componentelor la evoluția deficitului contului curent

pondere în PIB (%)

	Cont curent	Bunuri	Servicii	Venituri primare	Venituri secundare
2024	-8,2	-9,3	3,3	-2,4	0,2
2023	-6,7	-9,0	4,1	-2,5	0,7
Diferențe (pp)	**-1,5**	**-0,3**	**-0,8**	**0,1**	**-0,5**

Grafic 3. Ponderea soldului contului curent în România comparativ cu media statelor din regiune și media UE

Sursa: INS, BNR, Eurostat

Pe ansamblul Uniunii Europene (Grafic 3), evoluția contului curent a fost favorabilă în ultimul an, excedentul acestuia majorându-se de la 1,9 la sută din PIB la 2,5 la sută din PIB, sub influența consolidării exportului net de bunuri și servicii. În statele din Europa Centrală și de Sud-Est din afara zonei euro[13], situația contului curent a fost comparabilă cu cea din anul anterior, excedentul agregat al acestuia situându-se la 0,7 la sută din PIB (0,8 la sută în anul 2023). În structură, acest grup de țări a înregistrat o restrângere a excedentului balanței bunurilor, după ce în anul anterior beneficiase de efectul favorabil al scăderii prețurilor internaționale ale materiilor prime și ale resurselor energetice. La nivel individual, singura țară cu excedent al balanței bunurilor a fost Cehia. În sectorul serviciilor, toate statele analizate au înregistrat contribuții pozitive și în creștere la evoluția contului curent. Veniturile primare și secundare au înregistrat deficite atât la nivel de grup, cât și individual, excepție făcând excedentul veniturilor secundare al Bulgariei.

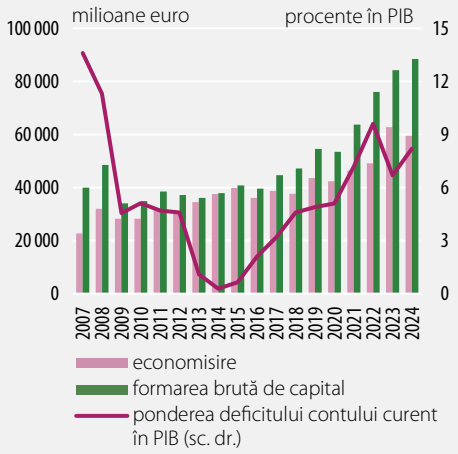
Din perspectiva evoluției soldului contului curent ca reflectare a economisirii și investirii la nivel național[14] (Grafic 4), majorarea deficitului de cont curent cu 1,5 puncte procentuale din PIB în anul 2024 s-a produs ca urmare a scăderii mai pronunțate a ponderii economisirii în PIB (în special pe seama creșterii consumului final), decât a ponderii investițiilor în PIB.

În ceea ce privește contribuția sectoarelor public și privat la structura și evoluția contului curent (Grafic 5), se observă că în anul 2024 sectorul privat a consemnat o majorare a excedentului cu 0,5 puncte procentuale din PIB, în timp ce deficitul curent al sectorului public s-a adâncit cu 2,0 puncte procentuale, astfel încât deficitul total de cont curent a crescut cu 1,5 puncte procentuale.

[13] Bulgaria, Cehia, Ungaria și Polonia

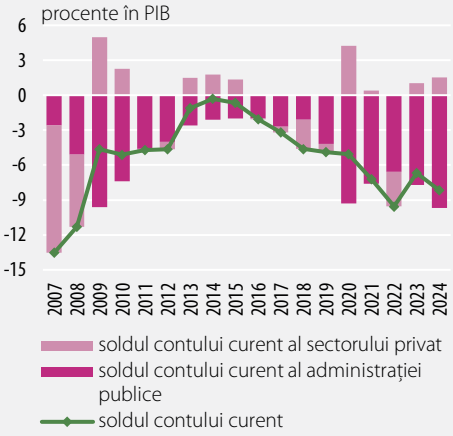
[14] Soldul contului curent egalează diferența dintre economisire (calculată ca venit național brut disponibil minus consum final) și investiții (aproximate prin formarea brută de capital).

Grafic 4. Evoluția economisirii, a investirii și a ponderii deficitului contului curent în PIB

Sursa: INS, BNR

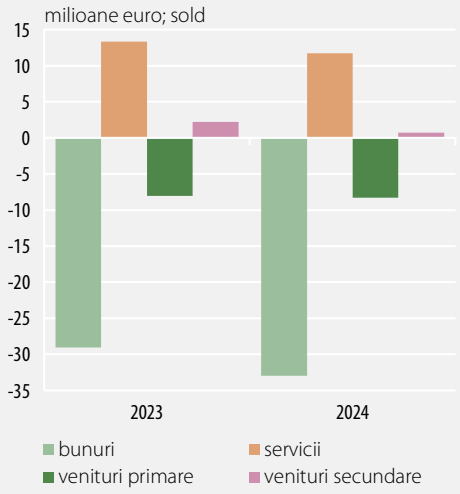
Grafic 5. Contribuția sectorului public și a celui privat la soldul contului curent

Sursa: INS, BNR

Evoluția contului curent și a componentelor sale în anul 2024 (Grafic 6) relevă majorarea deficitului balanței bunurilor cu 13,6 la sută față de anul anterior, pe fondul unei ușoare reduceri a exporturilor – în condițiile deteriorării competitivității externe, concomitent cu creșterea importurilor – în contextul majorării cererii interne. Balanța serviciilor a înregistrat un excedent cu 11,9 la sută mai mic decât cel din anul 2023, evoluția sa fiind marcată de deteriorarea excedentelor specifice serviciilor de transport și celor pentru afaceri. Veniturile primare au înregistrat o ușoară creștere a deficitului, cu 3,8 la sută, având drept cauză principală reducerea încasărilor din remunerarea salariaților și a subvențiilor pentru agricultură primite de la Uniunea Europeană. Veniturile secundare s-au redus cu peste două treimi față de anul anterior, fiind defavorizate de volumul mai redus al fondurilor europene de natura transferurilor curente (Fondul Social European – FSE), dar și al transferurilor lucrătorilor.

Grafic 6. Structura contului curent

2.1. Balanța bunurilor și serviciilor

În anul 2024, balanța bunurilor și serviciilor (Tabel 3) a înregistrat un deficit de 21,2 miliarde euro, în creștere cu 35,3 la sută față de valoarea consemnată în anul precedent, ca efect al majorării deficitului rezultat din comerțul cu bunuri, simultan cu reducerea excedentului balanței serviciilor.

Balanța consolidată a bunurilor și serviciilor a consemnat o creștere mai accentuată a deficitului decât a volumului cumulat al exporturilor și importurilor, evoluția combinată a celor doi indicatori fiind reflectată de majorarea soldului normalizat. Simultaneitatea

dintre adâncirea deficitului balanței bunurilor și restrângerea excedentului balanței serviciilor a condus la scăderea gradului de acoperire a importurilor cu exporturi cu 3,3 puncte procentuale, până la 85,6 la sută. În același timp, diminuarea ponderilor în PIB ale exportului și importului s-a reflectat și în reducerea gradului de deschidere a economiei, de la 83,4 la sută în anul 2023 la 77,2 la sută. Deși dependența consumului intern de importul de bunuri și servicii a scăzut (reducerea indicelui de penetrare a importurilor), creșterea veniturilor a stimulat importurile (așa cum indică valoarea pozitivă a propensiunii marginale a importurilor). Evoluția indicelui Herfindahl-Hirschman relevă concentrarea exportului asupra unui număr relativ mai mare de parteneri externi comparativ cu anul anterior (scăderea indicelui), în timp ce la import indică un număr mai mic de parteneri externi (creșterea indicelui).

Tabel 3. Balanța bunurilor și serviciilor (balanța comercială)

	2023	2024
	milioane euro	
Exportul de bunuri și servicii	126 220	125 905
Importul de bunuri și servicii	141 925	147 154
Soldul balanței comerciale	-15 705	-21 249
	procente/indici	
Soldul normalizat al balanței comerciale*	-0,0586	-0,0778
Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi** (%)	88,9	85,6
Gradul de deschidere a economiei*** (%)	83,4	77,2
Indicele de propensiune a exportului**** (%)	39,2	35,6
Indicele de penetrare a importurilor***** (%)	42,1	39,3
Indicele de propensiune marginală a importurilor******	-0,3	2,0
Indicele Herfindahl-Hirschman privind concentrarea geografică a exporturilor*******	0,0739	0,0691
Indicele Herfindahl-Hirschman privind concentrarea geografică a importurilor*******	0,0601	0,0644

*) raportul dintre soldul balanței comerciale și valoarea totală a schimburilor comerciale internaționale (export și import de bunuri și servicii)

**) raportul dintre valoarea exporturilor și valoarea importurilor

***) raportul dintre valoarea schimburilor comerciale internaționale și valoarea produsului intern brut

****) raportul dintre valoarea exportului și valoarea produsului intern brut. Reflectă încrederea de care se bucură producătorii autohtoni pe piețele internaționale.

*****) raportul dintre valoarea importului și valoarea consumului intern. Reflectă măsura în care cererea internă este acoperită prin importuri.

******) raportul dintre creșterea importului și cea a produsului intern brut. Reflectă măsura în care importurile sunt stimulate de creșterea veniturilor.

*******) suma pătratelor ponderilor țărilor partenere în total; poate lua valori între 0 și 1. Cu cât valoarea este mai apropiată de 0, cu atât dependența de schimburile comerciale cu un număr redus de țări partenere este mai mică.

Sursa: INS, calcule BNR

2.1.1. Balanța bunurilor[15]

În anul 2024, soldul negativ al balanței bunurilor a fost de 32 966 milioane euro, în creștere cu 13,6 la sută față de anul precedent, exporturile reducându-se cu 0,3 la sută,

[15] Conform metodologiei BPM6, balanța bunurilor nu include bunurile pentru prelucrare, pentru care nu are loc schimbul de proprietate, prin aceasta fiind diferită de comerțul internațional cu bunuri compilat și publicat de Institutul Național de Statistică în conformitate cu metodologia specifică elaborată de Eurostat.

iar importurile majorându-se cu 3,2 la sută. Ponderea deficitului balanței bunurilor în PIB a crescut cu 0,3 puncte procentuale, până la 9,3 la sută (Tabel 4).

Tabel 4. Balanța bunurilor

	2023	2024	Diferențe (+/-)
	milioane euro		
Export (FOB), *din care:*	86 531	86 263	-268
Mărfuri generale	86 460	86 254	-206
Merchanting – export net	70	9	-61
Import (FOB)	115 543	119 229	3 686
Sold balanță bunuri (FOB/FOB)	-29 012	-32 966	-3 954
PIB	321 591	353 633	x
Sold cont curent	-21 497	-28 853	-7 356
	procente		puncte procentuale
Ponderea exportului în PIB	26,9	24,4	-2,5
Ponderea importului în PIB	35,9	33,7	-2,2
Ponderea soldului balanței bunurilor în PIB	-9,0	-9,3	-0,3
Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi (FOB/FOB)	74,9	72,4	-2,5
Gradul de deschidere a economiei: (export+import)/PIB	62,8	58,1	-4,7

Sursa: INS, calcule BNR

În decursul anului 2024, cel mai ridicat nivel al deficitului bunurilor s-a înregistrat în luna decembrie (3 328 milioane euro), iar cel mai redus în ianuarie (1 920 milioane euro).

Analiza soldului balanței bunurilor în structura celor opt grupe de mărfuri din Nomenclatorul Combinat[16] relevă deficite la produse chimice și plastice (10 556 milioane euro), produse minerale (5 182 milioane euro), metale comune (4 536 milioane euro), produse agroalimentare (3 132 milioane euro), textile, confecții, încălțăminte (2 954 milioane euro), mașini, aparate, echipamente și mijloace de transport (2 505 milioane euro) și alte mărfuri (4 182 milioane euro), respectiv excedent la produse din lemn, hârtie (72 milioane euro)[17].

Pe zone geografice, deficitul balanței bunurilor a fost generat în proporție de 78,0 la sută de comerțul intracomunitar, comerțul extracomunitar având o influență de 22,0 la sută.

Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi a scăzut cu 2,5 puncte procentuale, până la 72,4 la sută, iar gradul de deschidere a economiei s-a redus cu 6,2 puncte procentuale, până la 58,1 la sută.

Exportul de bunuri a însumat 86 263 milioane euro, în scădere cu 0,3 la sută față de anul 2023. În valoare absolută, exportul a fost mai mic cu 268 milioane euro decât în anul 2023, iar ponderea sa în PIB s-a redus cu 2,5 puncte procentuale, până la

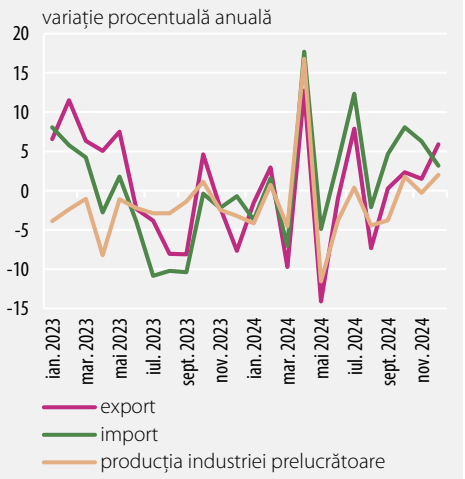
16 Clasificare utilizată în Uniunea Europeană pentru statisticile referitoare la comerțul internațional cu bunuri

17 Diferența dintre suma componentelor (32 975 milioane euro) și valoarea soldului bunurilor din Tabelul 4 (32 966 milioane euro) se regăsește în excedentul înregistrat la *merchanting* (9 milioane euro).

24,4 la sută. Cel mai mic nivel lunar al exportului din anul 2024 s-a înregistrat în lunile august și decembrie (6 150 milioane euro), cel mai mare nivel (7 960 milioane euro) fiind consemnat în octombrie. Media lunară realizată la export a fost de 7 189 milioane euro, cu 22 milioane euro mai mică decât în anul precedent.

Importul de bunuri (FOB) a atins 119 229 milioane euro, în creștere cu 3,2 la sută față de anul 2023, respectiv cu 3 686 milioane euro. Ponderea importului de bunuri în PIB s-a redus cu 2,2 puncte procentuale, ajungând la 33,7 la sută. Cel mai redus nivel al importului din anul 2024 s-a înregistrat în luna ianuarie (8 564 milioane euro), iar cel mai ridicat în octombrie (11 534 milioane euro). Media lunară realizată la import a fost de 9 936 milioane euro, cu 307 milioane euro peste nivelul anului precedent.

Grafic 7. Exportul și importul de bunuri și trendul producției din industria prelucrătoare

Variația exportului față de luna corespunzătoare din anul precedent (Grafic 7) reflectă o evoluție oscilantă până în luna august, urmând îndeaproape trendul producției din industria prelucrătoare – care furnizează 90 la sută din exporturi, urmată de trecerea în teritoriu pozitiv în intervalul septembrie-decembrie, odată cu temperarea variațiilor lunare ale producției. În contextul dependenței exporturilor de importuri, acestea din urmă s-au situat pe o curbă evolutivă similară.

Structura și orientarea geografică a exportului de bunuri

a) Structura exportului de bunuri

În anul 2024, exportul de bunuri a fost generat în principal de industria prelucrătoare, care a furnizat 90 la sută din exporturile totale (Tabel 5). Exportul de produse prelucrate în industrie s-a majorat cu 3,5 la sută față de anul 2023, respectiv cu 3,3 puncte procentuale din exportul total. Activitățile industriei prelucrătoare care au furnizat exporturi substanțiale au fost: industria autovehiculelor de transport rutier (21 la sută din exportul total al anului 2024), industria de echipamente electrice (13,4 la sută), industria de mașini, utilaje și echipamente (8,6 la sută), industria calculatoarelor și a produselor electronice și optice (6,3 la sută), industria de produse din cauciuc și mase plastice (5,9 la sută), industria metalurgică (4,8 la sută). Împreună, cele șase activități au furnizat, ca și în anul 2023, aproximativ 60 la sută din exporturile României.

Tabel 5. Exportul de bunuri pe activități ale economiei naționale*

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**86 531**	**86 263**	**99,7**	**100,0**	**100,0**
Mărfuri generale	**86 460**	**86 254**	**99,8**	**99,9**	**100,0**
Agricultură, silvicultură, pescuit	**7 632**	**5 070**	**66,4**	**8,8**	**5,9**
Industria extractivă	**1 134**	**1 001**	**88,3**	**1,3**	**1,2**

continuare

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Industria prelucrătoare, *din care:*	**74 984**	**77 615**	**103,5**	**86,7**	**90,0**
Autovehicule de transport rutier	17 063	18 099	106,1	19,7	21,0
Echipamente electrice	11 891	11 550	97,1	13,7	13,4
Mașini, utilaje și echipamente	7 412	7 432	100,3	8,6	8,6
Calculatoare și produse electronice și optice	5 646	5 393	95,5	6,5	6,3
Produse din cauciuc și mase plastice	5 061	5 061	100,0	5,8	5,9
Produse ale industriei metalurgice	4 154	4 133	99,5	4,8	4,8
Produse alimentare	3 172	3 018	95,1	3,7	3,5
Produse ale industriei construcțiilor metalice	2 331	2 973	127,5	2,7	3,4
Produse de cocserie; produse obținute din prelucrarea țițeiului	2 578	2 680	103,9	3,0	3,1
Substanțe și produse chimice	2 454	2 469	100,6	2,8	2,9
Mobilă	2 395	2 335	97,5	2,8	2,7
Produse din tutun	1 631	2 074	127,2	1,9	2,4
Produse farmaceutice	1 233	1 904	154,4	1,4	2,2
Produse rezultate din prelucrarea lemnului (exclusiv mobilier)	1 723	1 764	102,4	2,0	2,0
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	**1 197**	**1 038**	**86,7**	**1,4**	**1,2**
Alte produse neclasificate în altă parte	**1 513**	**1 529**	**101,1**	**1,7**	**1,8**
Merchanting – export net**	**71**	**9**	**12,7**	**0,1**	**0,0**

*) grupare pe baza Clasificării produselor și serviciilor asociate activităților (CPA 2015 – INS)

**) bunuri cumpărate de rezidenți de la nerezidenți și vândute ulterior altor nerezidenți, fără ca bunurile să se deplaseze pe teritoriul țării (Sursa: BNR)

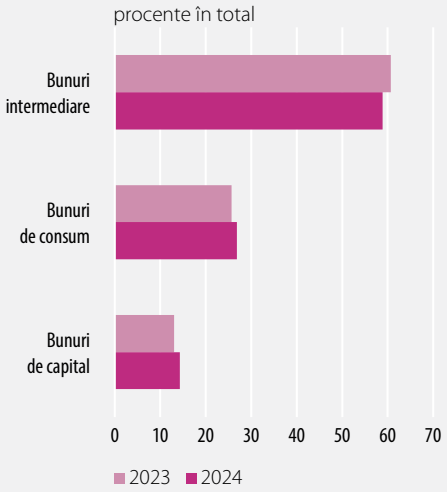
Sursa: INS, calcule BNR

Din perspectiva utilizării bunurilor exportate (Grafic 8), se observă o îmbunătățire structurală, relevată de majorarea ponderii bunurilor de capital și de consum. Cele mai multe exporturi ale anului 2024, respectiv 58,9 la sută din total, au constat în bunuri destinate consumului intermediar (în special componente auto, suporturi pentru comanda sau distribuția electricității, anvelope, grâu, combustibili, gaz de sondă, porumb, conductoare electrice, semințe de floarea-soarelui, orz). Bunurile de capital au constituit 14,3 la sută din exporturi (turbocompresoare, aparate pentru recepția sau transmisia sunetului, vocii, imaginii sau altor date, vitrine frigorifice, mașini automate de prelucrare a datelor, pompe pentru motoarele cu aprindere prin scânteie sau prin compresie, autovehicule pentru transportul mărfurilor), iar cele destinate consumului final au deținut 26,8 la sută (autoturisme, țigări și alte produse din tutun, medicamente, aparate electrice de uz casnic, produse petroliere, mobilier, ape minerale).

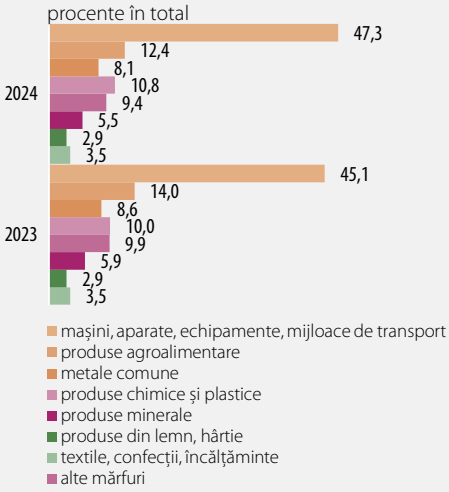
Structura exporturilor conform Nomenclatorului Combinat relevă faptul că patru grupe de mărfuri și-au redus contribuția la export față de anul precedent (Grafic 9): produse agroalimentare (cu 1,6 puncte procentuale), metale comune și alte mărfuri (cu câte 0,5 puncte procentuale) și produse minerale (-0,4 puncte procentuale).

Două grupe de mărfuri au înregistrat creșteri de pondere: mașini, aparate, echipamente și mijloace de transport (cu 2,2 puncte procentuale) și produse chimice și plastice (cu 0,8 puncte procentuale), celelalte două grupe, respectiv textile, confecții, încălțăminte și produse din lemn, hârtie menținându-și contribuția la nivelul anului anterior.

Grafic 8. Exporturile pe stadii de producție

Grafic 9. Exportul de bunuri pe grupe de mărfuri

Analiza detaliată a grupelor de mărfuri din Nomenclatorul Combinat relevă scăderea exporturilor de porumb, grâu, semințe de rapiță, energie electrică și gaze, fire, cabluri, produse laminate, tuburi, țevi, care au cumulat o reducere de aproape 3 miliarde euro față de anul 2023, peste două treimi din aceasta provenind din restrângerea volumului și aproape o treime din scăderea prețurilor externe (Tabel 6).

Tabel 6. Principalele categorii de mărfuri care au înregistrat scăderi ale exportului

milioane euro

	Valoarea exportului în 2024	Scădere față de 2023	Influențe din volum	Influențe din preț
Porumb	816	-738	-720	-18
Semințe de rapiță	530	-585	-586	1
Grâu	1 643	-414	-180	-234
Fire, cabluri	3 057	-344	-233	-111
Energie electrică	1 010	-225	-84	-141
Produse laminate	186	-188	-173	-15
Tuburi, țevi	648	-167	-33	-134
Semințe de floarea-soarelui	661	-159	-163	4
Gaz de sondă	922	-146	140	-286

Notă: Inclusiv modificările de structură; calcule pe baza datelor privind valoarea și cantitatea bunurilor exportate conform clasificării din Nomenclatorul Combinat, la nivel de patru cifre, furnizate de INS.

Sursa: INS, calcule BNR

b) Orientarea geografică a exportului de bunuri

Exportul intracomunitar s-a situat în anul 2024 la nivelul de 62 196 milioane euro, în scădere cu 0,5 la sută față de anul precedent (Tabel 7). Ponderea exportului intracomunitar în total exporturi a fost de 72,1 la sută, cu 0,2 puncte procentuale sub

cea înregistrată în 2023, cu modificări de structură, în sensul reducerii ponderii exportului destinat zonei euro (Italia), concomitent cu mărirea ponderii exportului către statele UE din afara zonei euro (Polonia și Cehia).

Tabel 7. Exportul de bunuri pe grupe de țări

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**86 531**	**86 263**	**99,7**	**100,0**	**100,0**
1. Export intracomunitar, *din care:*	**62 524**	**62 196**	**99,5**	**72,3**	**72,1**
1.1. Zona euro, *din care:*	46 269	45 715	98,8	53,5	53,0
Germania	18 224	18 101	99,3	21,1	21,0
Italia	7 233	6 916	95,6	8,4	8,0
Franța	5 598	5 542	99,0	6,5	6,4
Țările de Jos	2 976	3 158	106,1	3,4	3,7
Spania	2 949	2 831	96,0	3,4	3,3
1.2. Extra zona euro, *din care:*	16 255	16 481	101,4	18,8	19,1
Ungaria	5 127	4 808	93,8	5,9	5,6
Bulgaria	3 836	4 073	106,2	4,4	4,7
Polonia	3 366	3 617	107,5	3,9	4,2
Cehia	2 864	2 953	103,1	3,3	3,4
2. Export extracomunitar, *din care:*	**24 007**	**24 067**	**100,2**	**27,7**	**27,9**
Turcia	2 955	3 185	107,8	3,4	3,7
Marea Britanie	2 500	2 661	106,4	2,9	3,1
Republica Moldova	1 834	2 048	111,7	2,1	2,4
Statele Unite ale Americii	2 040	2 031	99,5	2,4	2,4
Ucraina	2 243	1 675	74,7	2,6	1,9
Republica Serbia	1 339	1 217	90,9	1,5	1,4
Elveția	610	1 187	194,6	0,7	1,4
Maroc	910	958	105,2	1,1	1,1
Arabia Saudită	572	781	136,4	0,7	0,9

Sursa: INS, calcule BNR

Exportul de bunuri extracomunitar a însumat 24 067 milioane euro, în creștere față de anul 2023 cu 0,2 la sută, respectiv cu 0,2 puncte procentuale ca pondere în exportul total, până la 27,9 la sută, majorări mai semnificative ca pondere în exportul total fiind observate pe relația cu Turcia, Marea Britanie și Republica Moldova.

Pe ansamblu, principalele zece țări partenere, deținând 64,0 la sută din exportul total al anului 2024, au fost: Germania (21,0 la sută din total exporturi), Italia (8,0 la sută), Franța (6,4 la sută), Ungaria (5,6 la sută), Bulgaria (4,7 la sută), Polonia (4,2 la sută), Țările de Jos (3,7 la sută), Turcia (3,7 la sută), Cehia (3,4 la sută), Spania (3,3 la sută).

Structura și orientarea geografică a importului de bunuri

a) Structura importului de bunuri

În anul 2024, majoritatea bunurilor importate a fost reprezentată de produse ale industriei prelucrătoare (90,6 la sută din importurile totale, cu 0,4 puncte procentuale sub ponderea înregistrată în anul anterior – Tabel 8), constând în principal în: autovehicule

de transport rutier (11,0 la sută din importul total), calculatoare și produse electronice (9,0 la sută), mașini, utilaje și echipamente (8,5 la sută), substanțe și produse chimice (7,9 la sută), echipamente electrice (7,8 la sută), produse alimentare (7,3 la sută), produse metalurgice (6,1 la sută).

Tabel 8. Importul de bunuri pe activități ale economiei de proveniență*

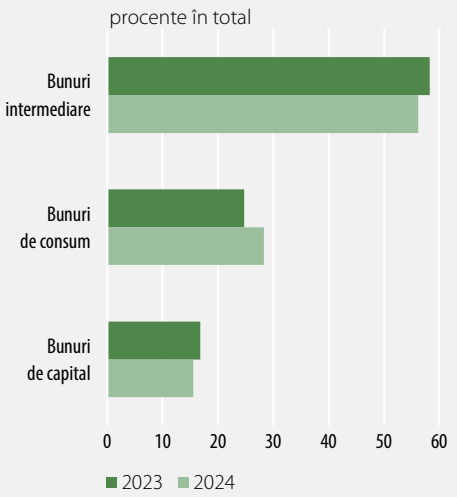
	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**115 543**	**119 229**	**103,2**	**100,0**	**100,0**
Agricultură, silvicultură, pescuit	**3 207**	**3 554**	**110,8**	**2,8**	**3,0**
Industria extractivă	**5 461**	**5 581**	**102,2**	**4,7**	**4,7**
Industria prelucrătoare, *din care:*	**105 130**	**107 964**	**102,7**	**91,0**	**90,6**
Autovehicule de transport rutier, remorci și semiremorci	12 523	13 166	105,1	10,8	11,0
Calculatoare și produse electronice	11 093	10 782	97,2	9,6	9,0
Mașini, utilaje și echipamente	10 484	10 174	97,0	9,1	8,5
Substanțe și produse chimice	8 970	9 367	104,4	7,8	7,9
Echipamente electrice	9 264	9 330	100,7	8,0	7,8
Produse alimentare	8 453	8 731	103,3	7,3	7,3
Produse ale industriei metalurgice	6 778	7 229	106,7	5,9	6,1
Produse farmaceutice de bază și preparate farmaceutice	5 184	5 812	112,1	4,5	4,9
Produse ale industriei construcțiilor	4 483	5 347	119,3	3,9	4,5
Alte produse industriale neclasificate	5 014	5 345	106,6	4,3	4,5
Produse din cauciuc și mase plastice	4 840	5 096	105,3	4,2	4,3
Produse de cocserie; produse obținute din prelucrarea țițeiului	4 086	3 246	79,5	3,5	2,7
Articole de îmbrăcăminte	2 327	2 574	110,6	2,0	2,2
Produse ale industriei textile	1 957	1 932	98,7	1,7	1,6
Hârtie și produse din hârtie	1 641	1 783	108,7	1,4	1,5
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	**1 181**	**1 514**	**128,3**	**1,0**	**1,3**
Alte produse neclasificate în altă parte	**564**	**617**	**109,4**	**0,5**	**0,5**

*) grupare pe baza Clasificării produselor și serviciilor asociate activităților (CPA 2015 – INS)

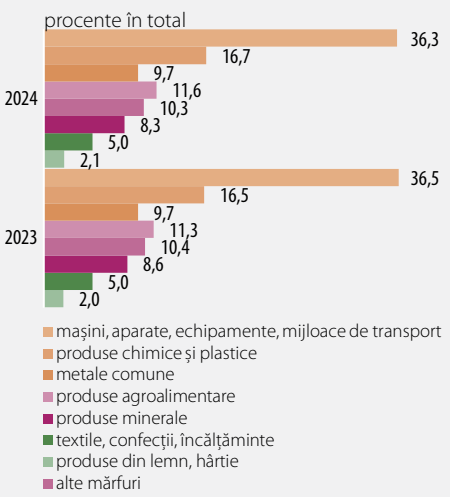
Sursa: INS, calcule BNR

Clasificarea importurilor de bunuri pe stadii de producție (Grafic 10) relevă o schimbare semnificativă față de anul anterior, cu o creștere a ponderii importului de bunuri de consum, în detrimentul bunurilor intermediare și al celor de capital. Ponderea dominantă a continuat să aparțină bunurilor intermediare (56,2 la sută din importul total), reprezentate în special de țiței brut, produse petroliere, energie electrică, produse imunologice, circuite electronice, componente auto, anvelope, suporturi pentru comanda sau distribuția electricității, circuite imprimate, produse din fier și oțel, aluminiu, motoare cu aprindere prin compresie. Bunurile de consum au reprezentat 28,3 la sută din totalul importurilor (medicamente, articole din materiale plastice, autoturisme, alimente și băuturi pentru consumul casnic, produse cosmetice, produse de uz casnic de folosință îndelungată), iar bunurile de capital 15,5 la sută (aparate pentru recepția sau transmisia sunetului, vocii, imaginii sau altor date, mașini automate de prelucrare a datelor, tractoare, vehicule aeriene fără pilot, camere de televiziune, aparate fotografice digitale și camere video cu înregistrare, condensatoare electrice, instrumente și aparate medicale).

Grafic 10. Importurile pe stadii de producție

Grafic 11. Importul de bunuri pe grupe de mărfuri

Conform Nomenclatorului Combinat, importul de bunuri a fost reprezentat în proporție de 53,0 la sută de două grupe de mărfuri: mașini, aparate, echipamente și mijloace de transport, respectiv produse chimice și plastice (Grafic 11).

Comparativ cu anul 2023, trei grupe de mărfuri și-au majorat ponderea în importul total, înregistrând creșteri cuprinse între 0,1 puncte procentuale (produse din lemn, hârtie) și 0,3 puncte procentuale (produse agroalimentare). Singura grupă al cărei import a scăzut ușor și în valoare absolută a fost cea de produse minerale, care a înregistrat și cea mai mare scădere a ponderii în importul total (-0,3 puncte procentuale), în principal în corelație cu evoluția prețurilor internaționale ale resurselor energetice.

Analiza influenței volumului mărfurilor importate și cea a prețurilor asupra evoluției valorii importului pe categorii de mărfuri cu granularitate mai mare relevă că, la categoriile de mărfuri a căror valoare a importului a crescut, influența provine exclusiv din volum, în timp ce prețurile au avut în general o contribuție favorabilă – în special pentru resursele energetice și autovehicule (Tabel 9).

Tabel 9. Principalele grupe de mărfuri care au înregistrat creșteri ale importului

milioane euro

	Valoarea importului în 2024	Creșteri față de 2023	Influențe din volum	Influențe din preț
Medicamente și produse imunologice	5 288	690	610	80
Părți și accesorii de autovehicule	5 306	557	539	18
Autovehicule pentru transport persoane	4 241	418	554	-136
Țiței brut	4 220	408	461	-53
Energie electrică	1 415	314	662	-348
Vehicule aeriene fără pilot	218	199	156	43
Acumulatoare electrice	559	175	109	66
Monitoare și proiectoare	588	157	162	-5
Mașini automate de prelucrare a datelor	1 209	143	168	-25

continuare

milioane euro

	Valoarea importului în 2024	Creșteri față de 2023	Influențe din volum	Influențe din preț
Părți de construcții	557	126	114	12
Ciocolată	529	95	15	80
Aluminiu	496	93	79	14

Notă: Inclusiv modificările de structură; calcule pe baza datelor privind valoarea și cantitatea bunurilor importate conform clasificării din Nomenclatorul Combinat, la nivel de patru cifre, furnizate de INS.

Sursa: INS, calcule BNR

b) Orientarea geografică a importului de bunuri

Importul intracomunitar s-a situat în anul 2024 la nivelul de 87 907 milioane euro, în creștere cu 2,3 la sută față de anul precedent (Tabel 10). Ponderea importului intracomunitar în importurile totale de bunuri s-a redus însă cu 0,7 puncte procentuale față de anul 2023, ajungând la 73,7 la sută, scăderea consemnându-se în special în relațiile cu Germania și Austria, în timp ce Ungaria a marcat o creștere de ponderea de la 6,6 la sută la 6,9 la sută.

Tabel 10. Importul de bunuri FOB pe grupe de țări

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**115 543**	**119 229**	**103,2**	**100,0**	**100,0**
1. Import intracomunitar, *din care:*	**85 931**	**87 907**	**102,3**	**74,4**	**73,7**
1.1. Zona euro, *din care:*	60 558	61 487	101,5	52,4	51,6
Germania	22 457	22 545	100,4	19,4	18,9
Italia	9 003	9 155	101,7	7,8	7,7
Țările de Jos	5 359	5 451	101,7	4,6	4,6
Franța	4 943	5 116	103,5	4,3	4,3
Austria	3 966	3 754	94,6	3,4	3,1
1.2. Extra zona euro, *din care:*	25 373	26 420	104,1	22,0	22,2
Ungaria	7 644	8 228	107,6	6,6	6,9
Polonia	7 389	7 756	105,0	6,4	6,5
Bulgaria	5 536	5 490	99,2	4,8	4,6
Cehia	3 444	3 466	100,6	3,0	2,9
2. Import extracomunitar, *din care:*	**29 612**	**31 322**	**105,8**	**25,6**	**26,3**
R.P. Chineză	6 358	7 341	115,5	5,5	6,2
Turcia	5 834	6 450	110,5	5,0	5,4
Kazahstan	2 546	2 398	94,2	2,2	2,0
Marea Britanie	1 192	1 306	109,5	1,0	1,1
Statele Unite ale Americii	1 274	1 220	95,8	1,1	1,0
Republica Serbia	1 232	1 111	90,2	1,1	0,9
Ucraina	1 213	978	80,6	1,0	0,8
Republica Moldova	703	790	112,3	0,6	0,7
Elveția	638	695	108,8	0,6	0,6

Sursa: INS, calcule BNR

Valoarea importului extracomunitar a fost de 31 322 milioane euro, în creștere cu 5,8 la sută față de valoarea înregistrată în anul 2023, având o pondere de 26,3 la sută în importurile totale de bunuri, cu 0,7 puncte procentuale peste cea înregistrată în anul 2023, majorarea provenind în special din relațiile cu China și Turcia.

Principalele zece țări partenere la import în anul 2024 (reprezentând 68,2 la sută din importurile totale) au fost: Germania (18,9 la sută), Italia (7,7 la sută), Ungaria (6,9 la sută), Polonia (6,5 la sută), China (6,2 la sută), Turcia (5,4 la sută), Bulgaria (4,6 la sută), Țările de Jos (4,6 la sută), Franța (4,3 la sută) și Austria (3,1 la sută).

Balanța resurselor energetice

Balanța resurselor energetice s-a încheiat în anul 2024 cu un deficit de 5 066 milioane euro, majorarea cu 8,2 la sută față de anul precedent fiind determinată de reducerea exportului (Tabel 11). Ca pondere în deficitul balanței bunurilor, importul net de resurse energetice s-a redus de la 16,1 la sută în 2023 la 15,4 la sută în 2024. Cea mai mare contribuție la deficitul balanței energetice, de peste 80 la sută, a continuat să o aducă țițeiul brut.

Tabel 11. Exportul și importul (FOB) de produse energetice

milioane euro

	Export		Import		Import net (-)/ Export net (+)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Total	**4 934**	**4 512**	**9 616**	**9 578**	**-4 682**	**-5 066**
Gaze naturale	982	818	1 045	724	-63	94
Energie electrică	1 235	1 010	1 101	1 415	134	-405
Combustibili minerali	276	214	699	742	-423	-528
Țiței brut	17	7	3 812	4 220	-3 795	-4 213
Produse petroliere	2 424	2 463	2 959	2 477	-535	-14

Sursa: INS, calcule BNR

Exportul de produse energetice s-a cifrat la 4 512 milioane euro[18], în scădere cu 8,6 la sută față de anul 2023, respectiv cu 422 milioane euro, și a reprezentat 5,2 la sută din exportul total de bunuri, comparativ cu 5,7 la sută în anul precedent. Importul de produse energetice a fost de 9 578 milioane euro, comparabil valoric cu cel înregistrat în anul 2023 (9 616 milioane euro), dar în scădere ca pondere în importul total de bunuri de la 8,3 la sută la 8,0 la sută. Gradul de acoperire a importului de resurse energetice prin exportul de asemenea produse s-a redus cu 4,2 puncte procentuale, până la 47,1 la sută.

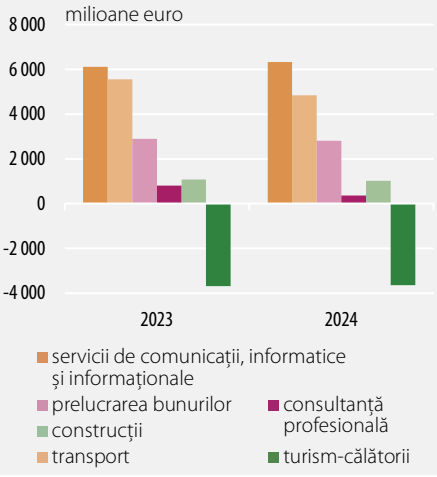
2.1.2. Balanța serviciilor

Balanța serviciilor a înregistrat în anul 2024 un excedent de 11 717 milioane euro (3,3 la sută din PIB), comparativ cu 13 307 milioane euro (4,1 la sută din PIB) în anul precedent, pe fondul comprimării exportului net de servicii de transport, de servicii

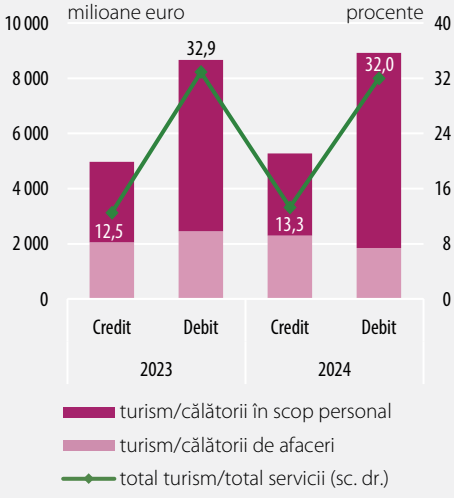
[18] Reprezentând 5,2 la sută din exportul total de bunuri, comparativ cu 5,7 la sută în anul 2023

tehnice, comerciale și alte servicii (Grafic 12). Totuși, acest impact negativ a fost limitat de influența favorabilă adusă de majorarea exportului net de servicii de telecomunicații, informatice și informaționale și de ușoara reducere a deficitului balanței turismului.

Grafic 12. Evoluția balanței serviciilor pe componente

Grafic 13. Turismul internațional

Serviciile de transport, serviciile tehnice, comerciale și de afaceri și cele personale, culturale și recreaționale au avut un aport de peste 90 la sută la reducerea excedentului balanței serviciilor, cele trei componente înregistrând simultan o reducere a încasărilor și o majorare a plăților. Spre deosebire de anul anterior, balanța turismului a consemnat o ușoară reducere a deficitului, cu 1,3 la sută, pe fondul îmbunătățirii raportului dintre încasări și plăți pe segmentul turismului de afaceri, care a reușit să compenseze deteriorarea balanței turismului în scop personal (Grafic 13). Contribuția turismului la balanța serviciilor în anul 2024 a fost mai mare decât în 2023 la nivelul încasărilor (13,3 la sută față de 12,5 la sută), dar mai redusă la plăți (32,0 la sută comparativ cu 32,9 la sută). Încasările din turism au totalizat 5 279 milioane euro, în creștere cu 6,2 la sută față de anul 2023, provenind în proporție de 56,4 la sută din turismul în scop personal. Plățile efectuate în scop turistic au însumat 8 927 milioane euro, fiind mai mari cu 3,0 la sută față de valoarea consemnată în anul anterior și regăsindu-se în proporție de aproape 80 la sută pe segmentul de turism în scop personal.

Tabel 12. Exportul de servicii pe grupe de țări

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**39 689**	**39 642**	**99,9**	**100,0**	**100,0**
1. Export intracomunitar, *din care:*	**26 636**	**27 611**	**103,7**	**67,1**	**69,7**
1.1. Zona euro, *din care:*	23 214	24 127	103,9	58,5	60,9
Germania	7 278	7 504	103,1	18,3	18,9
Țările de Jos	2 962	3 194	107,8	7,5	8,1
Franța	2 977	3 050	102,4	7,5	7,7
Italia	2 621	2 828	107,9	6,6	7,1
Belgia	1 541	1 623	105,3	3,9	4,1
Austria	1 565	1 541	98,5	3,9	3,9

continuare

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
1.2. Extra zona euro, *din care:*	3 422	3 482	101,8	8,6	8,8
Ungaria	807	794	98,4	2,0	2,0
Polonia	650	688	105,9	1,6	1,7
Bulgaria	530	532	100,2	1,3	1,3
Danemarca	509	524	102,9	1,3	1,3
2. Export extracomunitar, *din care:*	**13 053**	**12 031**	**92,2**	**32,9**	**30,3**
Statele Unite ale Americii	2 811	3 173	112,9	7,1	8,0
Marea Britanie	4 124	3 026	73,4	10,4	7,6
Elveția	1 663	1 631	98,1	4,2	4,1
Ucraina	847	667	78,7	2,1	1,7
Singapore	305	351	115,3	0,8	0,9
Israel	300	343	114,5	0,8	0,9
Turcia	294	291	99,0	0,7	0,7
Canada	220	271	123,5	0,6	0,7

Exportul de servicii a totalizat 39 642 milioane euro, nivel comparabil cu cel din anul 2023 (39 689 milioane euro), aproximativ jumătate din volumul acestuia provenind, ca și în anul precedent, din servicii de transport (în proporție majoritară din transport auto de mărfuri) și servicii de comunicații, informatice și informaționale. Aproximativ 70 la sută din încasările din servicii au provenit din tranzacții derulate cu state membre UE, pe primele locuri situându-se Germania, Țările de Jos și Franța (Tabel 12).

Importul de servicii s-a ridicat la 27 925 milioane euro (în creștere cu 5,8 la sută față de anul anterior), serviciile de transport, serviciile de turism-călătorii, serviciile informatice, serviciile de consultanță profesională și managerială și serviciile tehnice și comerciale deținând împreună circa 87 la sută. Structura geografică a plăților pentru servicii (Tabel 13) relevă o orientare accentuată către Uniunea Europeană, care deține peste trei pătrimi din totalul importului de servicii, ierarhia fiind dominată de Germania, Irlanda, Italia și Franța.

Tabel 13. Importul de servicii pe grupe de țări

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Total	**26 382**	**27 925**	**105,8**	**100,0**	**100,0**
1. Import intracomunitar, *din care:*	**19 995**	**21 039**	**105,2**	**75,8**	**75,3**
1.1. Zona euro, *din care:*	16 651	17 387	104,4	63,1	62,3
Germania	4 372	4 541	103,9	16,6	16,3
Irlanda	1 540	2 203	143,0	5,8	7,9
Italia	1 576	1 882	119,4	6,0	6,7
Franța	1 694	1 785	105,4	6,4	6,4
Țările de Jos	1 910	1 612	84,4	7,2	5,8
Austria	1 275	1 218	95,5	4,8	4,4
Spania	742	1 006	135,6	2,8	3,6

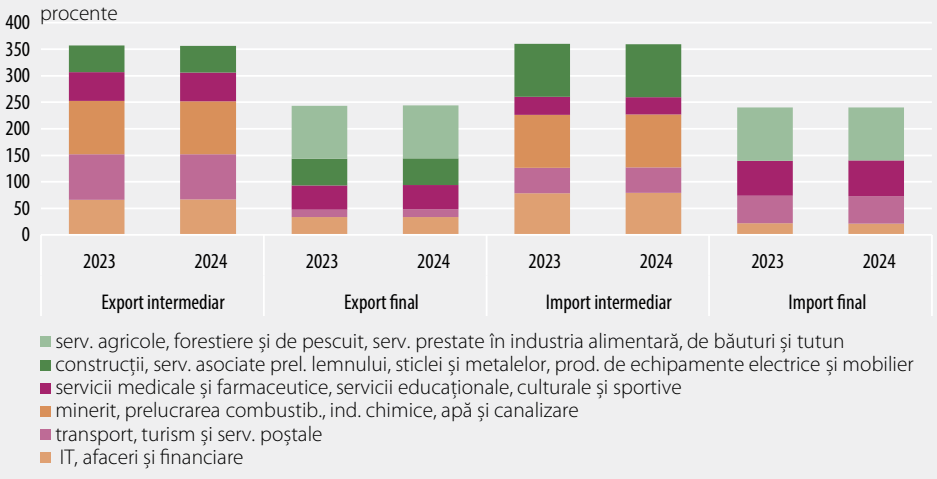
continuare

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
1.2. Extra zona euro, *din care:*	3 344	3 652	109,2	12,7	13,1
Bulgaria	720	971	134,8	2,7	3,5
Ungaria	963	868	90,2	3,7	3,1
Polonia	622	683	109,8	2,4	2,4
Republica Cehă	606	595	98,1	2,3	2,1
2. Import extracomunitar, *din care:*	**6 387**	**6 886**	**107,8**	**24,2**	**24,7**
Marea Britanie	1 762	1 956	111,0	6,7	7,0
Statele Unite ale Americii	989	914	92,4	3,7	3,3
Elveția	661	739	111,8	2,5	2,6
Turcia	487	546	112,2	1,8	2,0
Canada	277	443	159,6	1,1	1,6
Republica Moldova	325	329	101,1	1,2	1,2

Comerțul internațional cu servicii în funcție de destinația finală[19]

Din perspectiva destinației finale a serviciilor, datele estimate și publicate de Eurostat pentru România relevă că, în anul 2024, serviciile intermediare au reprezentat 73 la sută din exportul total de servicii, ponderea comparabilă cu cea înregistrată pe ansamblul Uniunii Europene (72 la sută), în timp ce la import au deținut aproximativ 58 la sută (82 la sută la nivelul UE). Pe categorii, serviciile intermediare ale României sunt dominate, atât la export, cât și la import, de servicii IT, de afaceri, financiare, de transport și poștale (peste 75 la sută din exportul, respectiv din importul de servicii intermediare – Grafic 14).

Grafic 14. Structura exportului și a importului de servicii pe Marile Categorii Economice (MCE)

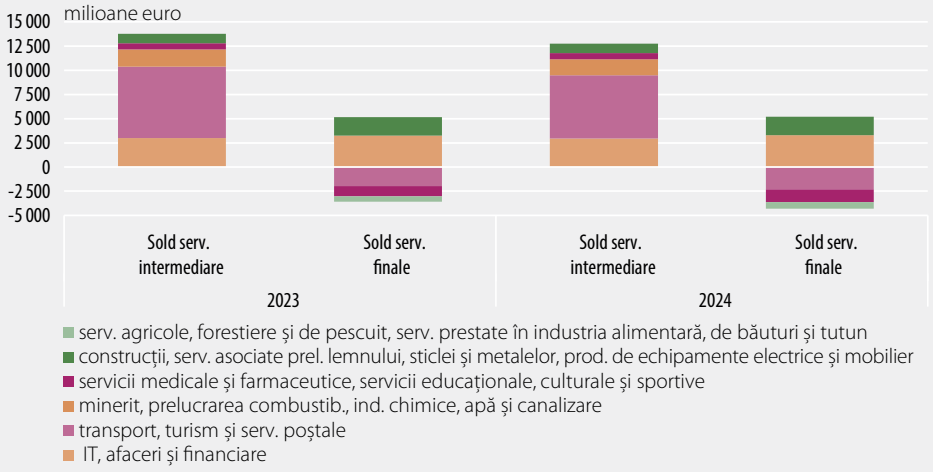
Sursa: Eurostat

[19] Clasificare ce separă serviciile destinate consumului intermediar (utilizate ca inputuri în procesul de producție) de serviciile finale (destinate consumului final), realizată de ONU (Marile Categorii Economice MCE, engl. BCE Rev. 5 – *Big Economic Categories*) și utilizată de Eurostat, care a estimat și publicat serii de date privind serviciile după destinația finală, atât pentru fiecare stat membru, cât și agregat pe ansamblul UE: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_in_services_statistics_by_broad_economic_categories. Această structură prezintă interes pentru analiza gradului de participare a unei economii la lanțurile internaționale de producție (engl. *Global value chains* – GVC), care se aproximează prin ponderea serviciilor intermediare în totalul exporturilor, respectiv al importurilor.

Complementar serviciilor intermediare, exportul și importul de servicii destinate consumului final au reprezentat 27 la sută, respectiv 42 la sută din exportul și importul de servicii realizate de România în anul 2024. Categoriile de servicii care dețin peste 85 la sută din exportul, respectiv din importul de servicii destinate consumului final, se regăsesc în domeniile: IT, afaceri și financiar, transport, turism, poștal, medical și farmaceutic, educațional, cultural și sportiv.

Din perspectiva influenței asupra soldului balanței serviciilor, se poate concluziona că participarea la lanțurile internaționale de valoare adăugată este favorabilă României, serviciile intermediare producând în anul 2024 întregul excedent al balanței serviciilor, atât pe total, cât și pe fiecare dintre categoriile prezentate în Grafic 15. Serviciile destinate consumului final au consemnat un ușor deficit la nivel de total, provenit în special de la turism, servicii medicale, educaționale și sportive, servicii prestate în agricultură și în industria alimentară, al căror import net a fost în cvasitotalitate compensat de exportul net aferent serviciilor finale din domeniile: IT, afaceri și financiar, construcții, prelucrarea lemnului, a sticlei și a metalelor, producția de echipamente electrice și mobilier.

Grafic 15. Contribuția exportului și importului de servicii intermediare și finale la soldul balanței serviciilor

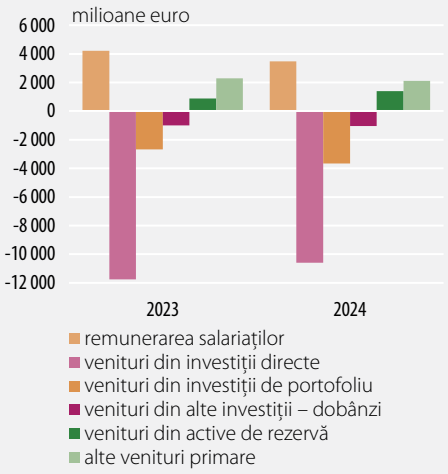

Sursa: Eurostat

2.2. Balanța veniturilor primare

Balanța veniturilor primare a încheiat anul 2024 cu un deficit de 8 313 milioane euro, în creștere în valoare absolută (cu 3,8 la sută) față de anul anterior, dar în scădere ca pondere în PIB (cu 0,1 puncte procentuale, până la 2,4 la sută). Tendința sa a fost determinată de reducerea încasărilor din remunerarea salariaților (cu 17,4 la sută, până la 3 481 milioane euro) și de o ușoară diminuare a subvențiilor primite de la Uniunea Europeană – înregistrate în categoria alte venituri primare (Fondul European de Garantare Agricolă – FEGA și Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală – FEADR) – Grafic 16. Veniturile din investiții au avut o influență neutră asupra evoluției contului curent, înregistrând o valoare comparabilă cu cea din anul precedent (15 302 milioane euro, față de 15 414 milioane euro). Structura acestora pe categorii funcționale relevă creșterea cu 37,4 la sută a soldului negativ al veniturilor din investiții de portofoliu, până la 3 665 milioane euro, generată de majorarea plăților de dobândă

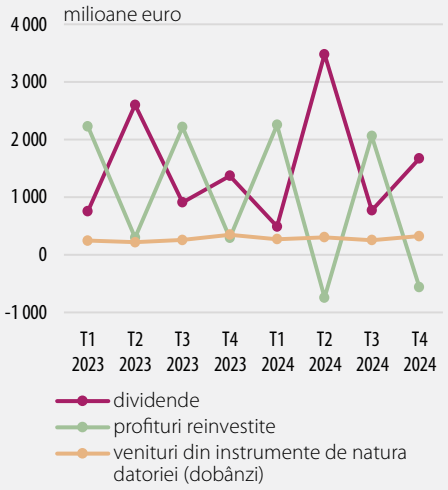
Grafic 16. Balanța veniturilor primare pe componente

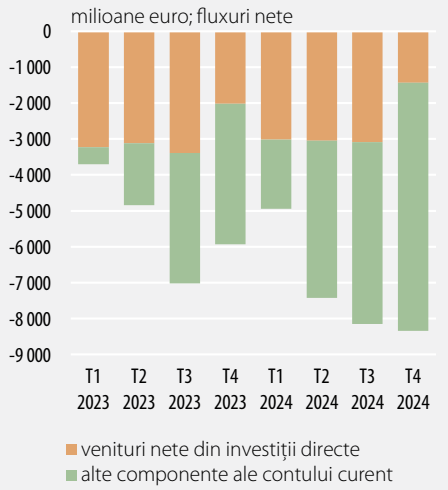
aferente obligațiunilor guvernamentale. În schimb, deficitul veniturilor din investiții directe s-a redus cu 9,9 la sută, ajungând la 10 592 milioane euro, corespunzător unor volume mai mici ale profiturilor reinvestite (inclusiv pe fondul pierderilor înregistrate în trimestrele al doilea și al patrulea din anul 2024) și având drept particularitate o evoluție neuniformă a dividendelor pe parcursul anului (Grafic 17), specifică repartizării acestora după încheierea bilanțului. Pe ansamblul anului 2024, deficitul veniturilor din investiții directe (rezultat în proporție de 60,6 la sută din dividendele distribuite și de 28,5 la sută din profiturile reinvestite în companiile investiție directă din România) a format aproximativ 37 la sută din deficitul contului curent (Grafic 18).

Veniturile din active de rezervă au exercitat o influență pozitivă asupra soldului veniturilor primare, contribuind la reducerea acestuia cu circa 500 milioane euro.

Grafic 17. Venituri nete din investiții directe

Grafic 18. Investiția directă și contul curent

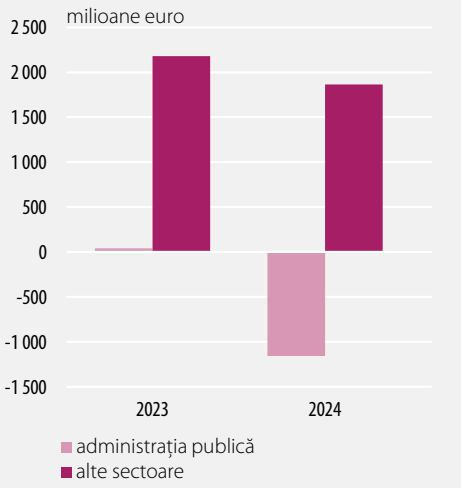
2.3. Balanța veniturilor secundare

Balanța veniturilor secundare a consemnat în anul 2024 un excedent de 709 milioane euro, în scădere cu peste două treimi față de anul precedent (Grafic 19), majoritar ca urmare a transformării excedentului veniturilor secundare ale administrației publice în deficit, dar și a reducerii excedentului consemnat de alte sectoare (sectorul privat).

Balanța veniturilor secundare ale administrației publice s-a încheiat cu un deficit de 1 157 milioane euro, comparativ cu un excedent de 40 milioane euro în anul 2023, pe fondul unui volum mai redus al fondurilor europene de natura transferurilor curente,

cu precădere Fondul Social European (FSE). Fondurile europene primite de România de la bugetul Uniunii Europene în anul 2024, înregistrate sub formă de transferuri curente ale administrației publice[20], au totalizat 1 664 milioane euro[21], peste o treime din această sumă provenind din Fondul Social European (FSE), în timp ce sumele de natura contribuțiilor sociale încasate de la nerezidenți au totalizat 154 milioane euro.

Grafic 19. Balanța veniturilor secundare pe sectoare

Contribuția la bugetul Uniunii Europene, determinată pe baza venitului național brut și a taxei pe valoare adăugată, a însumat 2 688 milioane euro (2 522 milioane euro în anul 2023).

Balanța veniturilor secundare ale altor sectoare a înregistrat un excedent de 1 866 milioane euro, cu 14,4 la sută sub nivelul anului 2023, în corelație cu trendul descendent al sumelor transferate în țară de lucrătorii români din străinătate.

Soldul pozitiv al remiterilor personale (Tabel 14), formate din transferurile lucrătorilor (venituri secundare) și remunerarea netă a salariaților[22] (venituri primare) a scăzut cu 9,9 la sută, până la 5 062 milioane euro (transferurile lucrătorilor s-au redus cu 8,8 la sută, iar remunerarea salariaților cu 12,1 la sută). Această dinamică a fost marcată îndeosebi de intensificarea plăților efectuate de lucrătorii străini din România, inclusiv pe fondul sporirii numărului acestora, pe segmentul de transferuri curente creșterea apropiindu-se de 70 la sută.

Tabel 14. Remiteri personale

	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Încasări	**6 667**	**6 761**	**101,4**	**100,0**	**100,0**
Transferuri ale lucrătorilor (+)*	4 597	4 892	106,4	69,0	72,4
Remunerarea netă a salariaților, *din care:*	2 070	1 869	90,3	31,0	27,6
Remunerarea brută a salariaților (+)**	4 617	3 911	84,7	69,3	57,8
Contribuții sociale (-)***	-961	-1 068	111,1	-14,4	-15,8
Impozite și taxe pe salarii (-)***	-632	-481	76,1	-9,5	-7,1
Achiziția de bunuri și servicii (-)***	-954	-493	51,7	-14,3	-7,3
Plăți	**1 046**	**1 699**	**162,4**	**100,0**	**100,0**
Transferuri ale lucrătorilor (+)*	899	1 520	169,1	85,9	89,5
Remunerarea netă a salariaților, *din care:*	147	179	121,8	14,1	10,5

[20] Transferurile curente includ fonduri europene, altele decât cele sub formă de subvenții (incluse în venituri primare) sau decât cele care au ca destinație formarea brută de capital fix (incluse în transferuri de capital).

[21] Sursa: Ministerul Finanțelor

[22] Remunerarea netă se obține prin ajustarea remunerării brute (inclusă în componenta venituri primare) cu impozitele pe salariu și contribuțiile sociale aferente, precum și cu valoarea bunurilor și serviciilor achiziționate în economia în care salariații lucrează conform contractului.

continuare

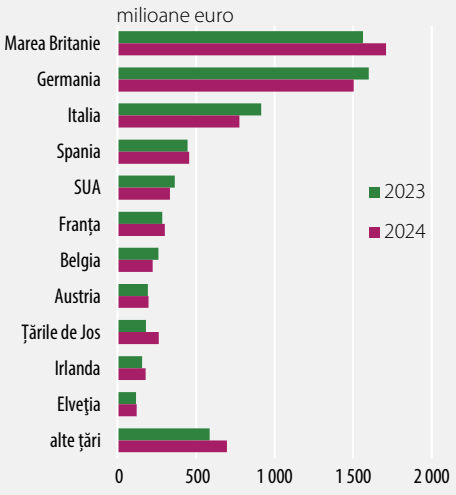
	milioane euro		Indici (%)	Structură (%)	
	2023	2024	2024/2023	2023	2024
Remunerarea brută a salariaților (+)**	403	429	106,5	38,5	25,3
Contribuții sociale (-)***	-143	-154	107,7	-13,6	-9,1
Impozite și taxe pe salarii (-)***	-38	-27	71,1	-3,7	-1,6
Achiziția de bunuri și servicii (-)***	-75	-69	92,0	-7,1	-4,1
Sold	**5 621**	**5 062**	**90,1**	**100,0**	**100,0**
Transferuri ale lucrătorilor (+)*	3 698	3 372	91,2	65,8	66,6
Remunerarea netă a salariaților, *din care:*	1 923	1 690	87,9	34,2	33,4
Remunerarea brută a salariaților (+)**	4 214	3 482	82,6	75,0	68,8
Contribuții sociale (-)***	-818	-914	111,7	-14,6	-18,1
Impozite și taxe pe salarii (-)***	-594	-454	76,4	-10,6	-9,0
Achiziția de bunuri și servicii (-)***	-879	-424	48,2	-15,6	-8,4

*) sumele de bani transferate de persoanele care lucrează în străinătate pentru perioade mai mari de un an

**) valoarea salariilor brute ale salariaților care lucrează în străinătate pentru perioade sub un an

***) valoarea contribuțiilor sociale, a taxelor și impozitelor pe salarii datorate de salariații care lucrează în străinătate pentru perioade sub un an, respectiv valoarea bunurilor și serviciilor achiziționate de aceștia în țara-gazdă

Grafic 20. Remiterile personale (încasări) pe țări

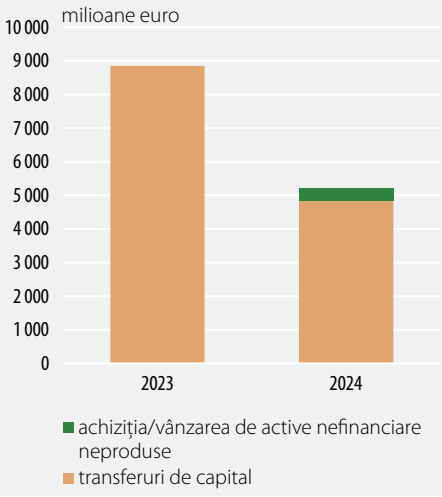

Încasările din remiteri personale au totalizat 6 761 milioane euro și au provenit în principal din Marea Britanie, Germania, Italia și Spania, care au însumat peste 65 la sută din total (Grafic 20). Față de anul anterior s-au înregistrat creșteri ale remiterilor din Marea Britanie și Țările de Jos.

Remiterile efectuate de lucrătorii străini din România în țările de origine au înregistrat o creștere anuală semnificativă, cu 62,4 la sută, până la 1 699 milioane euro. Structura pe țări a început să reflecte prezența lucrătorilor din Nepal, Sri Lanka, Bangladesh și Pakistan, care au cumulat circa 8 la sută din totalul remiterilor transmise din România în anul 2024.

3. CONTUL DE CAPITAL

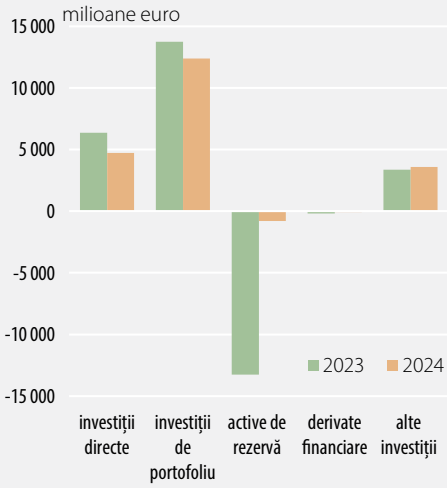
Grafic 21. Soldul contului de capital pe componente

Contul de capital a consemnat un excedent de 5 208 milioane euro, cu 41,1 la sută sub nivelul înregistrat în anul 2023 (Grafic 24), în condițiile unui trend descrescător al intrărilor din fonduri europene de natura transferurilor de capital, care au însumat 4 739 milioane euro, reprezentând numai 53,7 la sută din valoarea aferentă anului precedent, cu valori semnificativ reduse ale tuturor fondurilor structurale importante: Fondul Social European (FSE), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul de Coeziune (FC), Mecanismul de redresare și reziliență (PNRR). În termeni relativi, soldul contului de capital s-a situat la 1,5 la sută din PIB, comparativ cu 2,7 la sută din PIB în anul precedent.

4. CONTUL FINANCIAR[23]

Grafic 22. Intrări nete în contul financiar

Contul financiar a încheiat anul 2024 cu un sold negativ de 19 879 milioane euro, având semnificația de intrări nete de fluxuri financiare, în creștere față de valoarea de 10 045 milioane euro înregistrată în anul precedent. Această evoluție a fost determinată de temperarea avansului activelor de rezervă simultan cu majorarea intrărilor de alte investiții (Grafic 22), dar a fost limitată de reducerea investițiilor directe și de portofoliu. Corespunzător, ponderea influxurilor financiare nete în PIB a urcat de la 3,1 la sută în anul 2023 la 5,6 la sută în 2024.

Intrările nete consemnate de poziția alte investiții (în principal împrumuturi și depozite) s-au situat pe un trend ușor ascendent, sub influența diminuării creanțelor aferente fondurilor europene. Creșterea activelor de rezervă cu 790 milioane euro a fost marcată în principal de alimentarea rezervelor minime obligatorii. Investițiile

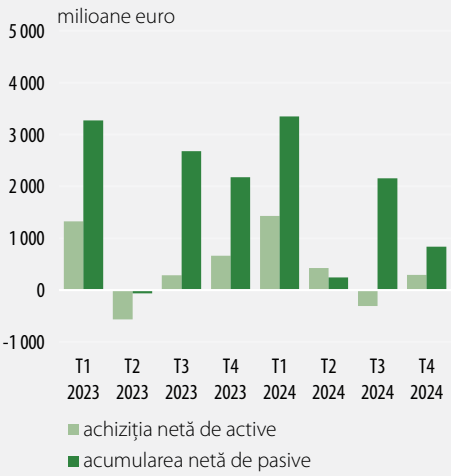
[23] Contul financiar include tranzacțiile externe cu active și pasive financiare, sintetizate în achiziția netă de active, respectiv acumularea netă de pasive. Diferența dintre achiziția netă de active și acumularea netă de pasive (net) are semnificația de influx net/intrare netă când are semnul minus (-), respectiv de ieșire netă, când are semnul plus (+).

directe nete au înregistrat o scădere cu peste o pătrime față de anul 2023, pe fondul unui nivel mai redus al participațiilor la capital (inclusiv profit reinvestit). Temperarea avansului influxurilor nete de investiții de portofoliu a purtat amprenta scăderii volumului instrumentelor de natura datoriei emise de administrația publică și de societățile bancare rezidente.

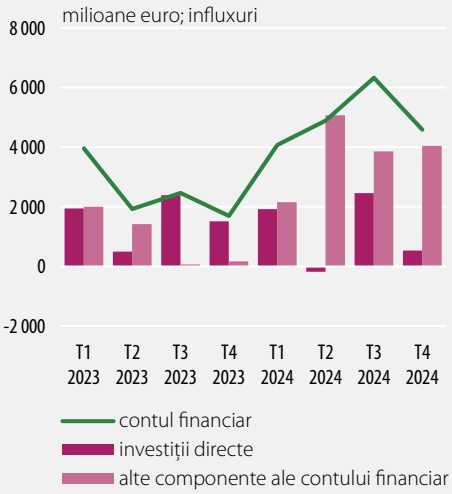
4.1. Investiții directe

În anul 2024, volumul net al tranzacțiilor din sfera investițiilor directe a fost de 4 741 milioane euro, în scădere cu peste o pătrime față de anul 2023, preponderent pe seama reducerii pasivelor (Grafic 23). Ponderea investițiilor directe nete în influxurile financiare s-a redus de la 63,4 la sută în anul 2023 la 23,8 la sută în 2024 (Grafic 24), în timp ce ponderea lor în PIB a scăzut de la 2,0 la sută la 1,3 la sută.

Grafic 23. Achiziția netă de active și acumularea netă de pasive de natura investiției directe

Grafic 24. Investiția directă și contul financiar

Acumularea netă de pasive a fost de 6 585 milioane euro, în scădere cu 18,4 la sută față de valoarea din anul anterior, trendul fiind dat de participațiile la capital și de reinvestirea profiturilor, atât la nivelul sectorului bancar, cât și al companiilor nefinanciare (Tabel 15). Achiziția netă de active a însumat 1 844 milioane euro, în creștere cu 8,3 la sută față de anul precedent, tendința provenind de la participațiile la capital (inclusiv profit reinvestit) deținute în străinătate de companii nefinanciare rezidente.

Tabel 15. Investiții directe

milioane euro

	2023			2024		
	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net
Total	**1 703**	**8 068**	**-6 365**	**1 844**	**6 585**	**-4 741**
Participații la capital	**123**	**6 990**	**-6 868**	**734**	**4 600**	**-3 866**
Participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor	236	2 063	-1 827	667	1 515	-848

continuare

milioane euro

	2023			2024		
	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0	-209	209	-20	-449	429
Alte sectoare*	236	2 272	-2 036	687	1 965	-1 277
Reinvestirea profiturilor	-114	4 927	-5 040	67	3 085	-3 018
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	19	1 327	-1 308	28	962	-934
Alte sectoare*	-132	3 599	-3 732	39	2 122	-2 084
Instrumente de natura datoriei	**1 580**	**1 078**	**502**	**1 110**	**1 985**	**-875**
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0	7	-7	0	5	-5
Alte sectoare*	1 580	1 071	509	1 110	1 981	-871

*) societăți nefinanciare, societăți financiare nebancare, gospodării ale populației și organizații non-profit

Investițiile directe ale nerezidenților în România[24] au totalizat 5 602 milioane euro (Tabel 16), rezultând din participații la capital (consolidate cu profit reinvestit net) în valoare de 4 601 milioane euro și din credite intragrup de 1 001 milioane euro. Investițiile directe în România au scăzut cu 17,0 la sută față de anul 2023, pe seama reducerii cu 34,2 la sută a participațiilor la capital (inclusiv profit reinvestit), parțial compensată de împrumuturi atrase de companiile rezidente din cadrul propriilor grupuri investiționale. Din analiza pe sectoare instituționale rezultă că investițiile directe efectuate în România în anul 2024 au vizat în proporție de peste 90 la sută companii nefinanciare (comparativ cu aproximativ 83 la sută în anul anterior), diferența regăsindu-se în sectorul bancar.

Tabel 16. Investiții directe – prezentate pe principiul direcțional

milioane euro

	2023			2024		
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Net
Total	**92 125**	**85 760**	**6 365**	**96 015**	**91 274**	**4 741**
Investiții ale rezidenților în străinătate	**1 041**	**1 424**	**-383**	**1 294**	**2 155**	**-861**
Participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor	159	401	-242	92	759	-667
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0	0	0	37	17	20
Alte sectoare	159	401	-242	55	742	-687

[24] Pentru detalii suplimentare privind prezentarea investițiilor directe pe principiul direcțional, se poate consulta publicația *Investițiile străine directe în România* postată pe website-ul BNR.

continuare

milioane euro

	2023			2024		
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Net
Reinvestirea profiturilor	0	-113	113	0	67	-67
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0	19	-19	0	28	-28
Alte sectoare	0	-132	132	0	39	-39
Instrumente de natura datoriei	882	1 136	-254	1 202	1 329	-127
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0	0	0	0	0	0
Alte sectoare	882	1 136	-254	1 202	1 329	-127
Investiții ale nerezidenților în România	**91 084**	**84 336**	**6 748**	**94 721**	**89 119**	**5 602**
Participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor	7 213	5 143	2 070	5 884	4 368	1 516
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4	213	-209	606	1 055	-449
Alte sectoare	7 209	4 930	2 279	5 278	3 313	1 965
Reinvestirea profiturilor	4 926	0	4 926	3 085	0	3 085
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1 327	0	1 327	962	0	962
Alte sectoare	3 599	0	3 599	2 123	0	2 123
Instrumente de natura datoriei	78 945	79 193	-248	85 752	84 751	1 001
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	7	0	7	5	0	5
Alte sectoare	78 938	79 193	-255	85 747	84 751	996

Investițiile rezidenților în străinătate au însumat 861 milioane euro, fiind alcătuite din participații la capital (inclusiv profit reinvestit) în valoare de 734 milioane euro și din credite intragrup în valoare netă de 127 milioane euro. Față de anul precedent, investițiile directe în străinătate au crescut de 2,2 ori, companiile nefinanciare rezidente majorându-și participațiile la capital și profiturile reinvestite în filialele deținute în afara țării.

4.2. Investiții de portofoliu

Investițiile de portofoliu au înregistrat în anul 2024 influxuri nete de 12 389 milioane euro, comparativ cu 13 772 milioane euro în 2023 (Tabel 17) consemnând o diminuare a ponderii în PIB cu 0,8 puncte procentuale, până la 3,5 la sută, în condițiile reducerii acumulării nete de pasive.

Tabel 17. Investiții de portofoliu

milioane euro

	2023			2024		
	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net
Total	**1 489**	**15 260**	**-13 772**	**1 337**	**13 726**	**-12 389**
Participații la capital	**-144**	**422**	**-566**	**904**	**-529**	**1 433**
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	20	-21	42	5	46	-41
Alte sectoare	-164	443	-607	899	-575	1 474
Acțiuni ale fondurilor de investiții	**74**	**-678**	**752**	**460**	**7**	**453**
Alte sectoare	74	-678	752	460	7	453
Instrumente de natura datoriei	**1 558**	**15 516**	**-13 958**	**-26**	**14 248**	**-14 274**
Termen scurt	1 521	67	1 454	510	61	448
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1 762	0	1 762	347	0	347
Administrația publică	-165	67	-232	68	61	7
Alte sectoare	-76	0	-76	95	0	95
Termen lung	37	15 449	-15 412	-536	14 186	-14 722
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	272	2 085	-1 813	-179	1 289	-1 467
Administrația publică	17	13 360	-13 344	-90	12 965	-13 055
Alte sectoare	-251	4	-255	-267	-67	-200

Acumularea netă de pasive a fost de 13 726 milioane euro, în scădere cu 10,1 la sută față de anul anterior, reflectând restrângerea participațiilor nerezidenților la capitalul companiilor nefinanciare rezidente și scăderea volumului instrumentelor de natura datoriei emise de administrația publică și de societățile bancare rezidente și cumpărate de nerezidenți.

Achiziția netă de active a însumat 1 337 milioane euro, în scădere cu 10,2 la sută față de anul anterior, tendința fiind dată de reducerea volumului de titluri pe termen scurt emise de nerezidenți și deținute de societăți bancare rezidente, în contextul restructurării portofoliului acestora în favoarea obligațiunilor emise de administrația publică națională.

4.3. Alte investiții

Poziția alte investiții a înregistrat în anul 2024 intrări nete în sumă de 3 602 milioane euro, rezultate din acumulări nete de pasive în valoare de 5 858 milioane euro și din achiziții nete de active în valoare de 2 256 milioane euro (Tabel 18). Influxurile nete au crescut cu 7,0 la sută față de anul 2023, pe fondul atenuării creșterii activelor, dar și-au menținut ponderea în PIB la nivelul anului anterior (1,0 la sută).

Achiziția netă de active s-a redus de la 4 147 milioane euro în anul 2023 la 2 256 milioane euro, reflectând un volum mai redus al creanțelor aferente fondurilor europene. Influența acestora a fost limitată semnificativ de majorarea depozitelor deținute în străinătate de companiile nefinanciare și de creditele comerciale acordate de acestea nerezidenților.

Tabel 18. Alte investiții

milioane euro

	2023			2024		
	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net	Achiziția netă de active	Acumularea netă de pasive	Net
Total, *din care:*	**4 147**	**7 514**	**-3 367**	**2 256**	**5 858**	**-3 602**
Participații la capital, altele decât cele de natura investiției directe și de portofoliu	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Numerar și depozite	**202**	**-326**	**528**	**1 615**	**-432**	**2 047**
Banca centrală	-211	1	-212	-185	1 121	-1 306
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1 380	-249	1 629	1 681	-1 345	3 026
Administrația publică	15	-78	93	2	-208	210
Alte sectoare	-982	0	-982	117	0	117
Împrumuturi	**-35**	**2 081**	**-2 116**	**-88**	**3 675**	**-3 763**
Banca centrală	0	0	0	0	0	0
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-26	0	-26	-68	0	-68
Administrația publică	-19	974	-993	-17	2 257	-2 274
Alte sectoare	10	1 107	-1 097	-3	1 418	-1 421
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	**-339**	**-3**	**-336**	**170**	**37**	**133**
Credite comerciale și avansuri	**409**	**1 137**	**-728**	**1 459**	**948**	**511**
Administrația publică	516	-126	642	883	338	545
Alte sectoare	-107	1 263	-1 370	576	610	-34
Alte creanțe/ angajamente externe	**3 910**	**4 625**	**-715**	**-900**	**1 630**	**-2 530**
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	18	-39	57	-85	-8	-77
Administrația publică	3 895	4 609	-714	-837	1 611	-2 448
Alte sectoare	-3	55	-58	22	27	-5
Drepturi speciale de tragere	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Acumularea netă de pasive s-a redus cu 22,0 la sută, până la 5 858 milioane euro, sub influența diminuării angajamentelor față de Comisia Europeană, corespunzător scăderii ratei de absorbție a fondurilor europene. În același sens descrescător,

dar cu influențe valorice mai mici, acumularea de pasive a fost influențată de reducerea depozitelor nerezidenților în România și a creditelor comerciale.

În sinteză, în anul 2024, balanța de plăți a reflectat un volum net de tranzacții cu active reale (deficitul cumulat al contului curent și de capital) de 23 645 milioane euro, care are drept contrapartidă tranzacții financiare nete (soldul contului financiar) în valoare de 19 879 milioane euro, diferența fiind reprezentată de erori și omisiuni.

B. Poziția investițională internațională și datoria externă

1. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ (PII)

În ansamblu, evoluția PII reflectă integrarea economiei românești în circuitul financiar internațional, menținând în același timp o structură externă asemănătoare profilului unei economii emergente. Deși soldul negativ indică o dependență moderată de finanțarea externă, aceasta rămâne sustenabilă, fiind asociată în principal cu investiții productive și cu o încredere crescută a investitorilor străini în economia României. Din perspectivă analitică, o poziție investițională netă negativă, relativ stabilă, nu exprimă o vulnerabilitate imediată, ci mai degrabă un echilibru dinamic între nevoia de capital extern și capacitatea economiei de a genera active și venituri externe în creștere[25].

1.1. Evoluții generale și comparații internaționale

Dinamica mai pronunțată a pasivelor – determinată de atragerea investițiilor străine directe, de portofoliu și a altor fluxuri financiare – a condus la menținerea unei poziții investiționale nete negative pe întreaga perioadă analizată, cu o tendință generală de ameliorare pe termen lung. Datele prezentate în Grafic 25 indică o creștere susținută atât a activelor, cât și a pasivelor externe, pe fondul intensificării relațiilor economice și financiare ale României cu partenerii externi.

Pe parcursul anilor 2007-2012, PII s-a deteriorat accentuat, de la -43 la sută la -65 la sută din PIB, pe fondul crizei financiare globale și al creșterii rapide a datoriei externe și a investițiilor străine directe. În intervalul 2013-2019, poziția netă s-a îmbunătățit constant, atingând -44 la sută din PIB în anul 2019, în principal datorită creșterii economice, consolidării bazei de active externe și intrărilor de capital din investiții de portofoliu și ISD. În contextul pandemiei COVID-19, în anul 2020, PII s-a deteriorat temporar până la -48 la sută din PIB, însă ulterior s-a stabilizat în jurul valorii de -41 la sută în anii 2023-2024.

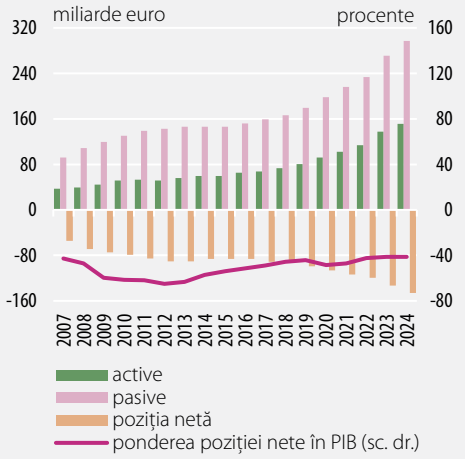
Astfel, dinamica ultimului deceniu denotă o consolidare progresivă a poziției externe nete a României, prin creșterea sustenabilității financiare. În contextul unei structuri a pasivelor externe dominate de investiții directe pe termen lung, care contribuie la

[25] European Commission, The Macroeconomic Imbalance Procedure – Rationale, Process, Application: A Compendium (https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/ip039_en.pdf)

reducerea riscului financiar, se observă menținerea unei poziții net debitoare relativ constante față de restul lumii.

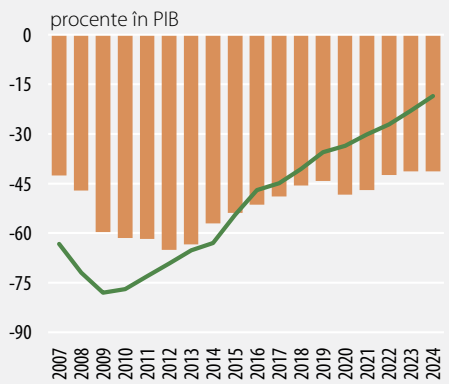
Analiza comparativă a poziției investiționale internaționale a României și a mediei statelor din regiune (Bulgaria, Cehia, Ungaria și Polonia) oferă o perspectivă asupra gradului de integrare financiară externă și a convergenței economice regionale.

Grafic 25. Poziția investițională internațională

Sursa: INS, BNR

Grafic 26. Poziția investițională internațională în România comparativ cu media statelor din regiune

Spre deosebire de România, media regională a înregistrat o poziție net debitoare mai accentuată, situată în jurul valorii de -80 la sută din PIB în perioada 2009-2010, urmată de o ușoară ameliorare în perioada 2011-2014 și de o îmbunătățire semnificativă după anul 2015, pe fondul consolidării pozițiilor externe ale țărilor din Europa Centrală. Astfel, media statelor din Europa Centrală a scăzut până la aproximativ -19 la sută din PIB la finele anului 2024.

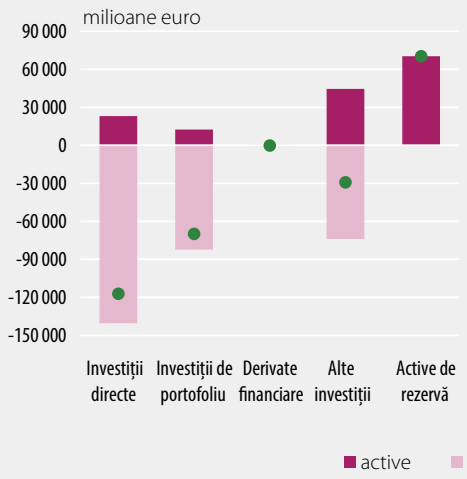
Diferența dintre România și media statelor din regiune s-a redus semnificativ până în perioada recentă, indicând un proces de convergență a pozițiilor externe nete în Europa Centrală și de Est. În ultimii ani însă această convergență s-a mai temperat, România distanțându-se ușor de media regională, pe fondul unor evoluții specifice ale fluxurilor de capital și ale structurii pasivelor externe (Grafic 26).

1.2. Structura pe componente a poziției investiționale internaționale (detaliere active, pasive)

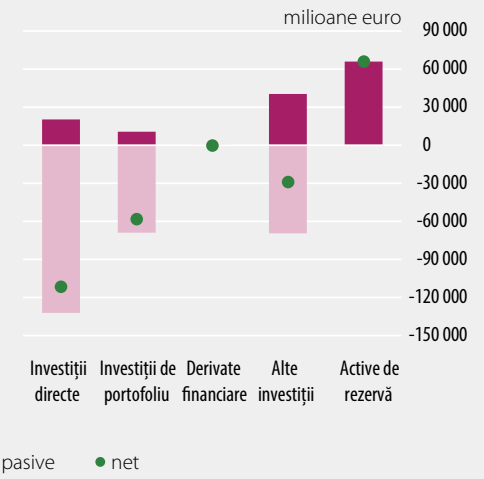
Comparativ cu anul 2023, structura pe instrumente a poziției investiționale internaționale la finele anului 2024 evidențiază o creștere a activelor externe, în special a activelor de rezervă și a altor investiții, ceea ce indică o consolidare a capacității de acoperire a obligațiilor externe.

Din perspectiva pasivelor, investițiile directe continuă să dețină cea mai mare pondere, menținând rolul principal în finanțarea economiei, în timp ce investițiile de portofoliu înregistrează o ușoară creștere, reflectând un interes sporit al investitorilor nerezidenți pentru titlurile de stat românești.

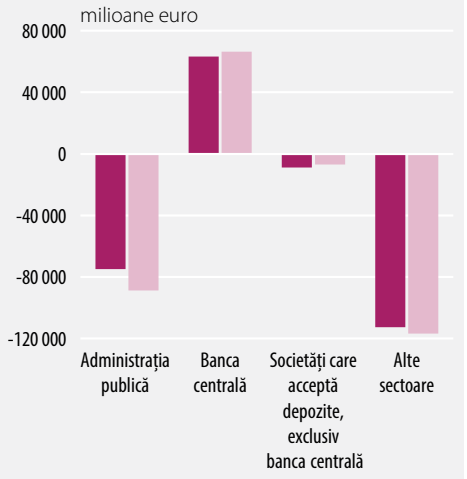
Grafic 27. Structura activelor și pasivelor externe pe instrumente – 2024

Grafic 28. Structura a activelor și pasivelor externe pe instrumente – 2023

Grafic 29. Structura poziției investiționale internaționale pe sectoare instituționale

Această evoluție indică o structură externă similară cu cea din anul anterior, în care creșterea activelor externe și prezența dominantă a investițiilor pe termen lung contribuie la limitarea riscului financiar și la menținerea stabilității externe (Graficele 27 și 28).

Structura sectorială a PII la finele anului 2024 arată o relativă stabilitate față de anul 2023. Se observă că banca centrală își menține poziția netă creditoare, în linie cu majorarea rezervelor internaționale, în timp ce administrația publică și alte sectoare continuă să înregistreze poziții nete debitoare, ceea ce reflectă nivelul ridicat al datoriei guvernamentale și al expunerii corporative externe (Grafic 29).

1.2.1. Structura activelor externe

În anul 2024, soldul activelor externe a totalizat 151 081 milioane euro, în creștere față de anul anterior cu 9,8 la sută. În ceea ce privește sectoarele instituționale, structura generală rămâne relativ stabilă, ponderea majoritară în totalul activelor externe fiind deținută de banca centrală (46,9 la sută) și de alte sectoare (29,3 la sută).

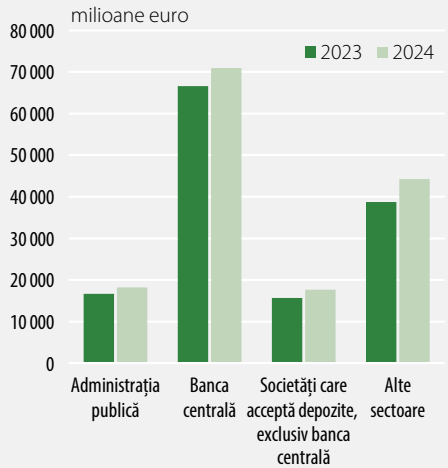
Astfel, comparativ cu anul precedent, la sfârșitul anului 2024, cea mai pronunțată creștere a fost consemnată în categoria alte sectoare, în special companiile nefinanciare și gospodăriile populației, unde avansul de 14,4 la sută a condus la atingerea unui sold de 44 263 milioane euro. Banca centrală a consemnat un avans de 6,5 la sută, până la 70 896 milioane euro, pe fondul consolidării rezervelor internaționale, administrația publică a acumulat active externe de 18 246 milioane

euro (creștere de 9,7 la sută), iar societățile care acceptă depozite, exceptând banca centrală, au totalizat 17 677 milioane euro, în urcare cu 12,7 la sută (Graficul 30).

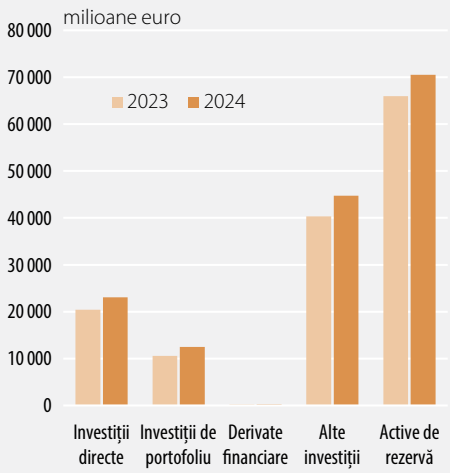
Din perspectivă instituțională, Graficul 31 prezintă structura pe instrumente financiare a activelor externe, care evidențiază componența funcțională a acestora, respectiv principalele categorii – investiții directe, investiții de portofoliu, alte investiții și active de rezervă. Se observă că, în anul 2024, activele de rezervă și alte investiții au rămas dominante, cu ponderi de 46,7 la sută (70 491 milioane euro), respectiv 29,6 la sută (44 727 milioane euro) din total. Investițiile directe și cele de portofoliu au înregistrat o creștere moderată, de 13 la sută (până la 23 104 milioane euro), respectiv 17,8 la sută (până la 12 505 milioane euro). În cazul investiției directe[26], structura activelor externe evidențiază o prevalență semnificativă a instrumentelor de natura datoriei (aproximativ 11 la sută din totalul activelor externe, atât în anul 2023, cât și în anul 2024), comparativ cu participațiile la capital, care dețin o cotă de circa 4 la sută. Din perspectiva investițiilor de portofoliu, structura activelor este mai echilibrată, instrumentele de natura datoriei (obligațiuni și titluri de stat pe termen lung) dețin cea mai mare pondere (5 la sută din total), în timp ce participațiile la capital și acțiunile fondurilor de investiții reprezintă o parte mai redusă, dar în creștere (de la 2,4 la sută la 3,4 la sută, în anul 2023, respectiv 2024).

Comparativ cu anul anterior, în anul 2024 se remarcă o diversificare ușoară a structurii activelor, prin creșterea cu 15,9 la sută a depozitelor externe și cu 12,8 la sută a creditelor comerciale acordate nerezidenților. Deși contribuția componentei alte active la dinamica totală este limitată (6,4 la sută din total), aceste active sprijină lichiditatea poziției externe și reflectă, în principal, fondurile europene înregistrate pe bază *accrual* ale administrației publice (9 717 milioane euro).

Grafic 30. Structura activelor externe pe sectoare instituționale

Grafic 31. Structura activelor externe pe instrumente financiare

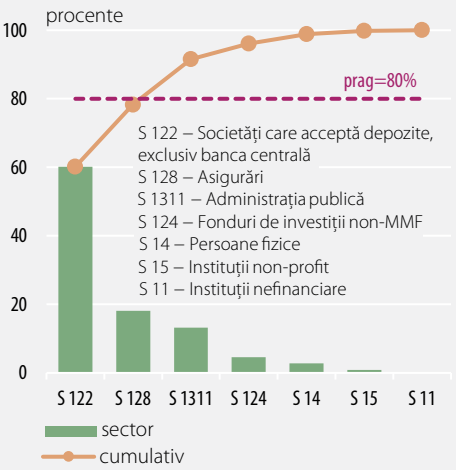

[26] Conform cadrului metodologic internațional BPM6, în prezentarea standard a poziției investiționale internaționale și a datoriei externe brute/nete, principiul direcțional de prezentare a investițiilor directe este înlocuit cu principiul active/pasive. Soldul investițiilor directe în străinătate ale rezidenților (conform principiului direcțional) a fost la sfârșitul anului 2023 de 6 595 milioane euro și de 7 794 milioane euro la sfârșitul anului 2024.

În ceea ce privește investițiile de portofoliu, instituțiile care finanțează în mod obișnuit economia prin creditare și prin achiziția de titluri de stat sunt și principalele entități care alocă resurse către obligațiuni ESG[27]. Acest tip de obligațiuni nu schimbă structura investitorilor, însă transferă o parte din expunere către instrumente sustenabile, regăsindu-se aproape identic în structura creditorilor din economie, ca finanțatori tradiționali.

Graficul 32 arată modul în care sunt distribuite titlurile ESG în portofoliile rezidenților, pe sectoare instituționale, băncile (S122) deținând 60 la sută, societățile de asigurări (S128) 18 la sută, iar administrația publică (S1311) 13 la sută din total. Comparativ cu anul 2023, deținerile de titluri ESG la finele anului 2024 s-au majorat ușor (de la 1,84 la sută la 2,14 la sută din totalul obligațiunilor externe).

Grafic 32. Obligațiuni ESG în funcție de deținători rezidenți

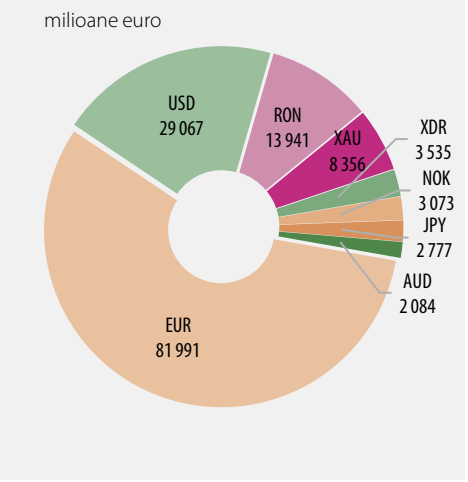
În consecință, finanțarea ESG depinde în proporție de peste 80% de sectorul financiar rezident, de 13 la sută de administrația publică, în timp ce rolul gospodăriilor, al instituțiilor non-profit și al companiilor nefinanciare rămâne marginal.

Structura valutară a activelor externe evidențiază compoziția pe monede a plasamentelor României și relevă preponderența activelor denominate în euro și dolari americani, în concordanță cu orientarea geografică a relațiilor financiare externe ale României.

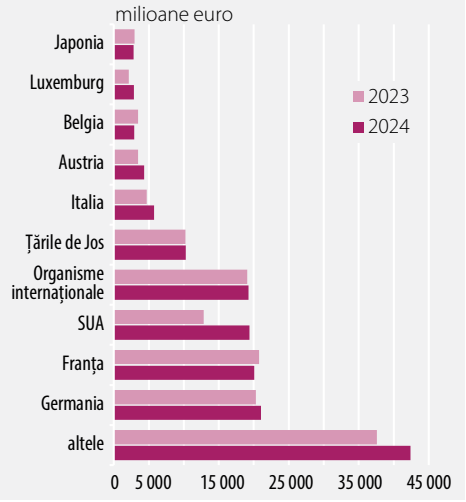
Astfel, se observă o pondere majoritară a activelor denominate în euro (EUR), care reprezintă peste jumătate din total (81 991 milioane euro), reflectând orientarea structurală a economiei românești către zona euro și predominanța relațiilor financiare și comerciale cu statele UE. Urmează dolarul american (USD), cu o pondere semnificativă, 19,2 la sută din total (29 067 milioane euro), utilizat pentru plasamente în titluri denominate în dolari SUA, precum și moneda națională, leul (RON), a cărei pondere rămâne redusă în cadrul activelor externe (9,2 la sută). Celelalte valute – în principal lira sterlină (GBP), francul elvețian (CHF), yenul japonez (JPY), drepturile speciale de tragere (XDR) și dolarul australian (AUD) – dețin fiecare ponderi reduse (sub 2,5 la sută, însumând 9 635 milioane euro), contribuind totuși la diversificarea portofoliului și la limitarea riscului valutar asociat fluctuațiilor unei monede dominante. Componenta XAU (aur) are o pondere redusă în structura activelor externe (5,5 la sută), însă își menține rolul tradițional de activ de rezervă, consolidând caracterul echilibrat al structurii valutare (Grafic 33).

[27] ESG – Environmental, Social and Governance (https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance_en)

Grafic 33. Structura valutară a activelor externe – 2024

Grafic 34. Structura geografică a activelor externe

Structura geografică a activelor externe evidențiază, pentru anul 2024, concentrarea plasamentelor României în economiile dezvoltate din Uniunea Europeană și în instituții financiare internaționale, ceea ce reflectă un profil investițional orientat către piețe robuste și parteneri financiari cu rating ridicat. Se observă o pondere semnificativă a activelor plasate în Germania (13,9 la sută, 21 025 milioane euro) și Franța (13,3 la sută, 20 048 milioane euro), urmate de Statele Unite ale Americii (12,8 la sută, 19 391 milioane euro) și de organismele internaționale[28] (12,7 la sută, 19 232 milioane euro), care reprezintă principalii parteneri financiari externi. Categoria altele înregistrează de asemenea o pondere importantă (28 la sută din total, 42 391 milioane euro), cu plasamente individuale situate sub 3 000 milioane euro, indicând o diversificare moderată a statelor de destinație investițională, deși preponderența către economiile avansate continuă să caracterizeze structura geografică a activelor externe (Grafic 34).

Comparativ cu anul anterior, anul 2024 a marcat o creștere a expunerii față de piețele internaționale și organismele financiare, în concordanță cu evoluțiile de pe piețele globale și cu gestionarea rezervelor externe într-un context de volatilitate moderată.

1.2.2. Structura pasivelor externe

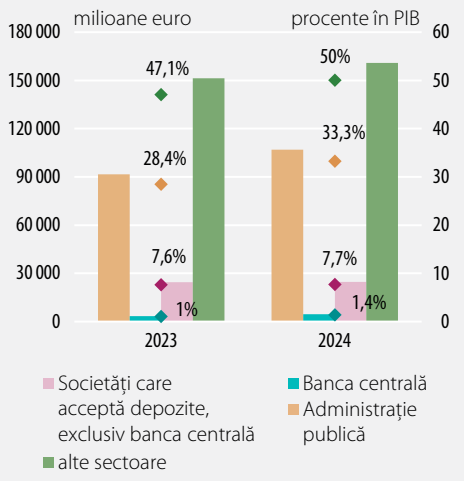
La sfârșitul anului 2024, soldul pasivelor externe a totalizat 297 088 milioane euro, în creștere cu 9,8 la sută față de anul 2023. Structura pasivelor externe ale României a rămas relativ stabilă, însă cu unele ajustări în dinamica pe sectoare instituționale. Alte sectoare (care includ în principal societățile nefinanciare) continuă să dețină cea mai mare pondere în totalul pasivelor externe, cu un nivel care a ajuns la 160 948 milioane euro în anul 2024, în creștere față de anul precedent cu 6,3 la sută.

Administrația publică a înregistrat, de asemenea, o majorare importantă a pasivelor externe, pe fondul intensificării finanțării externe prin emisiuni de titluri de stat și împrumuturi de pe piețele internaționale. Nivelul obligațiilor externe ale sectorului

[28] Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții

guvernamental a crescut semnificativ (cu 16,9 la sută la finele anului 2024), atingând 106 991 milioane euro în 2024, ceea ce reprezintă o creștere și ca pondere în PIB (de la 28 la sută la 33 la sută).

Grafic 35. Structura pasivelor externe pe sectoare instituționale

În cazul societăților care acceptă depozite (exclusiv banca centrală), pasivele externe au rămas relativ constante (aproximativ 24 miliarde euro), semnalând o stabilizare a finanțării externe a sistemului bancar. Banca centrală continuă să dețină o pondere redusă în totalul pasivelor externe (1,5 la sută din total), cu variații minore între cei doi ani analizați, reflectând menținerea unei structuri prudente a poziției externe (Grafic 35).

Structura pasivelor externe indică o consolidare a componentei investițiilor directe[29] în anul 2024, acestea menținându-se drept principala categorie funcțională, atât ca volum (care a totalizat 140 345 milioane euro), cât și ca pondere în PIB (40 la sută). Avansul înregistrat față de anul 2023 reflectă atractivitatea continuă a economiei pentru investițiile cu grad ridicat de stabilitate și orizont investițional extins, ceea ce contribuie la creșterea rezilienței poziției financiare externe.

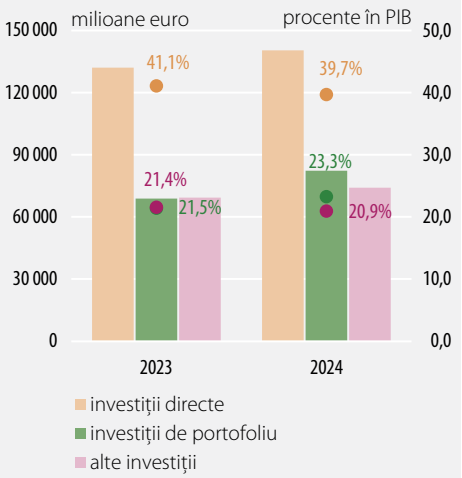
Investițiile de portofoliu au consemnat o dinamică pozitivă în anul 2024, marcând o creștere moderată atât în termeni nominali (până la 82 308 milioane euro de la 68 866 milioane euro), cât și ca pondere în PIB (până la 23 la sută de la 21 la sută). Această evoluție este asociată condițiilor favorabile de finanțare și interesului sporit pentru instrumentele financiare tranzacționabile, în contextul unui climat investițional relativ stabil.

Alte investiții au avut o evoluție constantă pe parcursul perioadei 2023-2024, cu variații limitate atât în valori absolute (ajungând la 74 037 milioane euro de la 69 298 milioane euro), cât și ca proporție în PIB (menținându-se la 21 la sută în perioada analizată). Această stabilitate arată o ajustare marginală a fluxurilor aferente împrumuturilor, creditelor și altor pasive externe, fără a avea efecte semnificative asupra structurii agregate a pasivelor (Grafic 36).

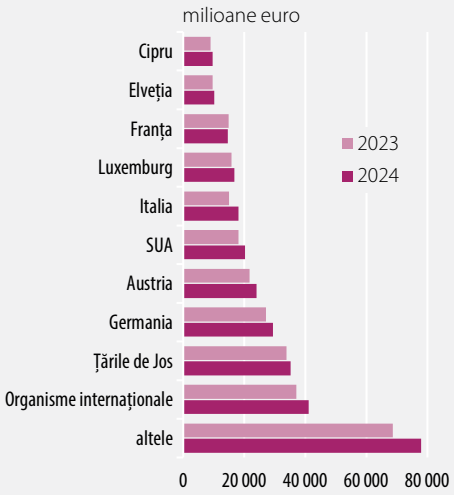
În ansamblu, configurația pasivelor externe la sfârșitul anului 2024 relevă un profil echilibrat, caracterizat prin creșterea componentei investițiilor directe și prin evoluții moderate ale celorlalte categorii funcționale, ceea ce contribuie la menținerea stabilității externe.

[29] Conform cadrului metodologic internațional BPM6, în structura standard a poziției investiționale internaționale și datoriei externe brute/nete, principiul direcțional de prezentare a investițiilor directe este înlocuit cu principiul active/pasive. Soldul investițiilor străine directe ale nerezidenților în România (conform principiului direcțional) a fost la sfârșitul anului 2023 de 118 231 milioane euro și de 125 035 milioane euro la finele anului 2024, rezultat din diminuarea participațiilor și creditelor primite de companiile investiție directă cu creditele acordate de acestea în cadrul grupului.

Grafic 36. Structura pasivelor externe pe principalele categorii funcționale

Grafic 37. Structura geografică a pasivelor externe

Structura geografică a pasivelor externe arată că dinamica pozitivă pe parcursul anului 2024 a fost susținută în principal de evoluțiile partenerilor majori. În topul 10 al principalilor finanțatori, se regăsesc Italia (20,7 la sută din total), Statele Unite ale Americii (12,6 la sută) și Austria (10,4 la sută), ceea ce indică o intensificare a relațiilor economice cu aceste țări. Singura țară care a consemnat o diminuare a pasivelor față de România este Franța, cu o ajustare de aproximativ 1,5 la sută. Ierarhia sumelor absolute aferente anului 2024 arată că, din total, organismele internaționale, Țările de Jos, Germania și Austria s-au situat în topul clasamentului, fiecare depășind pragul de 20 000 de milioane euro. Acestea sunt urmate de Statele Unite, Italia și Luxemburg, care formează segmentul median, iar la baza ierarhiei se află Franța, Elveția și Cipru, cu niveluri mai reduse ale pasivelor deținute (sub 15 000 milioane euro). Categoria altele deși este una reziduală, cumulează un aport semnificativ în termeni absoluți (77 942 milioane euro), reflectând natura sa agregată și tratamentul distinct de ierarhia principală a partenerilor externi (Grafic 37).

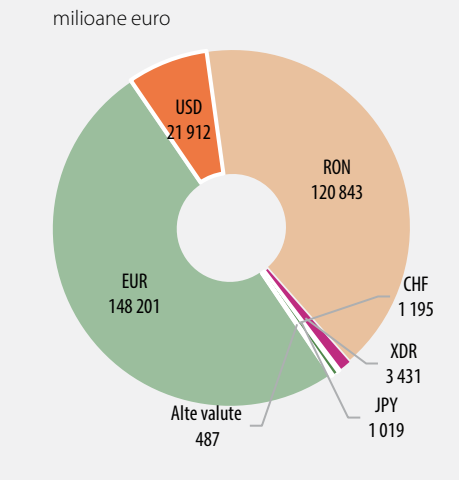
Structura valutară a pasivelor externe în anul 2024 evidențiază o concentrare semnificativă în jurul monedelor cu utilizare dominantă în relațiile economice internaționale ale României, respectiv euro și leu. Pasivele denominate în euro au însumat 148 201 milioane euro, reprezentând componenta principală a obligațiilor externe (49,9 la sută din total), ceea ce reflectă atât interdependența ridicată cu economiile din zona euro, cât și preferința investitorilor și creditorilor externi pentru active în euro.

Pasivele externe exprimate în moneda națională (RON), cu un nivel de 120 843 milioane euro, constituie a doua cea mai importantă categorie (40,7 la sută din total). Ponderea ridicată a obligațiilor în lei indică, pe de o parte, gradul de încredere din partea investitorilor în moneda locală, iar pe de altă parte contribuie la reducerea expunerii la riscul valutar.

Dolarul american (USD), cu 21 912 milioane euro (7,4 la sută din total), se menține ca a treia monedă ca importanță, însă la o distanță considerabilă față de euro și leu, structură care subliniază orientarea predominant europeană a fluxurilor financiare externe ale economiei.

Valutele cu pondere redusă – precum drepturile speciale de tragere, francul elvețian, yenul japonez, lira sterlină, alături de categoria alte valute – însumează o proporție marginală în totalul pasivelor externe, ceea ce arată o expunere scăzută la volatilitatea asociată monedelor emergente sau a celor cu utilizare restrânsă la nivel global (Grafic 38).

Grafic 38. Structura valutară a pasivelor externe – 2024

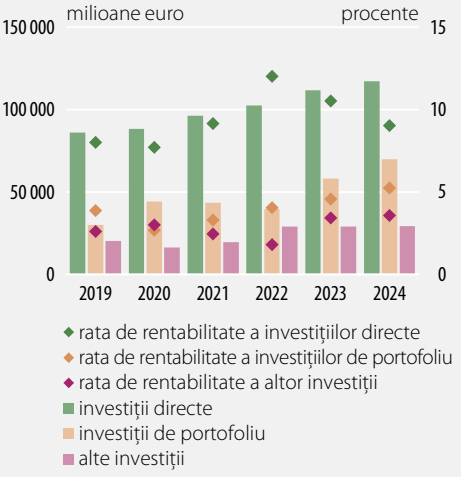

Structura valutară a pasivelor externe a anului 2024 confirmă menținerea unei orientări către moneda euro, la fel ca și în cadrul activelor externe, ceea ce contribuie la sustenabilitatea financiară, prin reducerea riscului valutar.

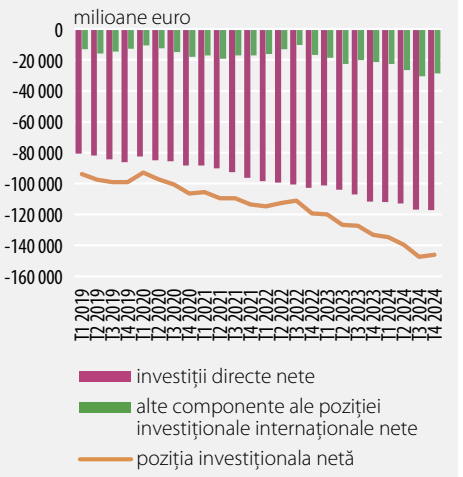
1.3. Dinamica recentă a poziției investiționale internaționale a României

În completarea analizei comparative la nivel regional, examinarea detaliată a dinamicii recente a poziției investiționale internaționale a României evidențiază factorii care au influențat evoluția acesteia și a principalelor riscuri generate de contextul extern actual. Analiza dinamicii recente este completată de examinarea structurii instrumentelor financiare care compun pasivele externe ale României, precum și a randamentelor generate de fiecare categorie investițională (Grafic 39).

Grafic 39. Poziția investițională internațională – instrumente financiare și rata de rentabilitate

Grafic 40. Investiția directă și poziția investițională internațională

Se observă că investițiile străine directe dețin cea mai mare pondere în totalul pasivelor externe, depășind constant 100 miliarde euro în ultimii ani, cu o rată de rentabilitate ridicată, situată între 8 și 12 la sută, ceea ce confirmă caracterul stabil și profitabil al acestor fluxuri.

În contrast, investițiile de portofoliu au înregistrat niveluri mai reduse, dar cu rentabilitate moderată (3-5 la sută), reflectând volatilitatea piețelor financiare și apetitul divers al investitorilor față de titlurile românești. Alte investiții – preponderent împrumuturi și credite comerciale – au menținut o pondere relativ constantă, în jur de 20-30 miliarde euro, cu rentabilitate scăzută (sub 4 la sută), ceea ce arată că aceste fluxuri au un rol preponderent de finanțare curentă, cu impact redus asupra componentei investiționale.

Structura evidențiată în Grafic 39 relevă că investițiile directe reprezintă factorul determinant al stabilității poziției externe nete a României pe parcursul anului 2024, datorită ponderii ridicate și a rentabilității superioare pe termen lung. În schimb, investițiile de portofoliu și alte investiții contribuie într-o măsură mai redusă, dar implică riscuri mai ridicate, asociate volatilității piețelor financiare și condițiilor de finanțare internațională.

Această structură indică un profil extern relativ echilibrat, în care investițiile directe atenuează efectele riscurilor generate de fluxurile mai instabile de portofoliu și de creditare (conform evaluării Comisiei Europene – *In-Depth Review 2025 – România: Assessment of the gravity, evolution and macroeconomic vulnerabilities*[30]).

Deoarece investițiile străine directe dețin cea mai ridicată pondere și rentabilitate în structura pasivelor externe, este relevantă examinarea modului în care evoluția acestora influențează poziția investițională internațională netă a României (Grafic 40). În intervalul 2019-2024, se observă că investițiile directe s-au menținut relativ constante, contribuind la stabilizarea poziției externe, în timp ce alte componente ale PII au manifestat fluctuații moderate. Totuși, poziția investițională netă a continuat să se deterioreze gradual, atingând la finalul perioadei valori de peste -140 miliarde euro, dinamică determinată în principal de creșterea mai rapidă a pasivelor față de activele externe. Această evoluție arată că, deși investițiile directe străine contribuie semnificativ la finanțarea economiei și la stabilitatea structurii pasivelor externe, poziția investițională netă a României rămâne negativă, evidențiind dependența de capitalul extern și, implicit, o vulnerabilitate la modificările condițiilor de finanțare internațională**.**

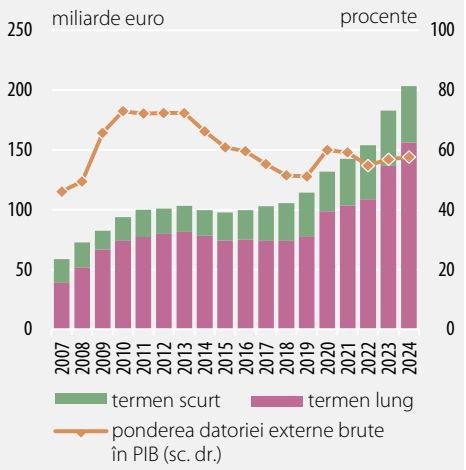
2. DATORIA EXTERNĂ

2.1. Evoluții generale și comparații internaționale

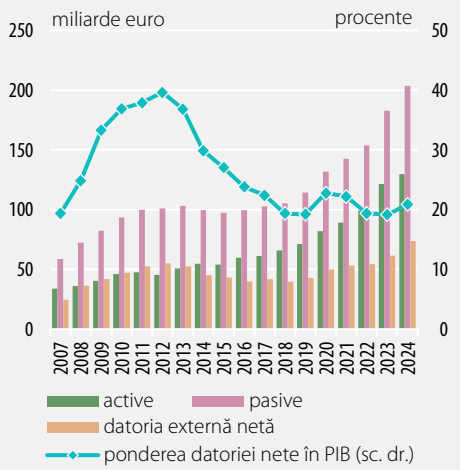
Evoluția datoriei externe brute în perioada 2007-2024 evidențiază o creștere graduală a angajamentelor externe ale economiei, cu o dinamică diferită între componentele pe termen scurt și cele pe termen lung. Datoria pe termen lung a rămas componenta dominantă pe întreaga perioadă, înregistrând o tendință ascendentă semnificativă după anul 2019, atingând un nou maxim în 2024, pe fondul intensificării finanțărilor externe publice ca urmare a necesităților sporite de finanțare pe termen lung (Grafic 41).

[30] https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/depth-review-2024-romania

Grafic 41. Datoria externă brută și ponderea acesteia în PIB

Grafic 42. Datoria externă netă și ponderea acesteia în PIB

Datoria pe termen scurt, deși mai redusă ca volum, prezintă o creștere mai accentuată începând cu anul 2021, ceea ce reflectă ajustări ale pozițiilor financiare externe în contextul volatilității economice recente. După o perioadă de stabilizare relativă între anii 2010 și 2016, această componentă își accelerează creșterea în ultimii ani, depășind 47 miliarde euro la sfârșitul anului 2024.

Ponderea datoriei externe brute în PIB a înregistrat valori de peste 70 la sută în perioada 2010-2013, urmată de o tendință descendentă până în anul 2019, când a atins nivelul de 50,8 la sută, pe fondul consolidării creșterii economice. Ulterior, indicatorul a revenit pe o traiectorie ascendentă în perioada 2020-2024, oscilând în jurul valorii de 55-60 la sută, nivelul de 57,5 la sută din PIB în anul 2024 indicând o expansiune moderată a angajamentelor externe raportată la dinamica activității economice.

În ansamblu, configurația datoriei externe brute pe parcursul perioadei analizate relevă o structură a finanțării orientată preponderent către maturități lungi, în limite sustenabile, deși marcată de creșterea volumelor în ultimii ani.

Evoluția datoriei externe nete[31] în perioada 2007-2024 reflectă un proces gradual de ajustare externă, în care poziția netă a economiei s-a consolidat în timp, chiar dacă pasivele au crescut într-un ritm mai accelerat decât activele.

Datoria externă netă a urmat un profil ascendent până în anul 2012, atingând un nivel de 55,2 miliarde euro, urmat de o perioadă de reducere și stabilizare între anii 2013 și 2019, când s-a menținut în intervalul 39-52 miliarde euro. După anul 2020, poziția netă s-a deteriorat ușor, urcând treptat la 73,8 miliarde euro la sfârșitul anului 2024, pe fondul creșterii mai ample a angajamentelor externe. Cu toate acestea, raportată la PIB, datoria externă netă rămâne la un nivel moderat, oscilând între 19 și 22 la sută în perioada 2018-2024, mult sub valorile maxime de aproape 40 la sută consemnate înainte de anul 2013.

[31] Se calculează ca diferență între pasivele și activele externe aferente tuturor instrumentelor de natura datoriei (împrumuturi, numerar și depozite, obligațiuni și instrumente de piață monetară, credite comerciale).

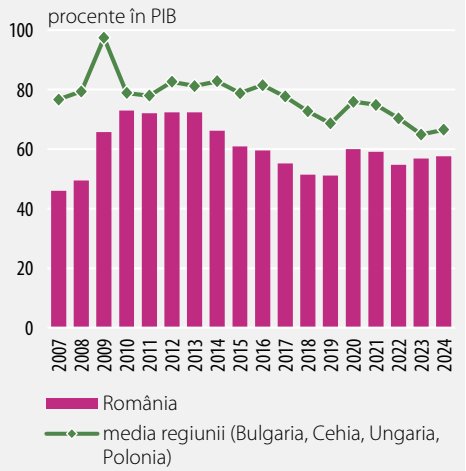
Prin urmare, economia României și-a consolidat gradual capacitatea de a-și acoperi obligațiile externe prin acumularea de active, chiar dacă ritmul creșterii pasivelor a fost superior. Acest echilibru relativ între active și pasive contribuie la atenuarea riscului extern (Grafic 42).

În perioada 2007-2024, ponderea datoriei externe brute în PIB s-a menținut constant sub media statelor din regiune (Bulgaria, Cehia, Ungaria și Polonia), diferența fiind semnificativă pe întreaga serie de timp. În 2007, România înregistra un nivel de 46 la sută din PIB, cu 30,7 puncte procentuale sub media regională (76,7 la sută). Chiar și în anii 2009-2012, când ponderea datoriei a crescut semnificativ în contextul crizei financiare, nivelul înregistrat de România a rămas considerabil inferior, respectiv 65,7 la sută în 2009 față de 97,4 la sută în regiune și aproximativ 72 la sută în intervalul 2010-2012, comparativ cu valori regionale situate între 78 la sută și 82,7 la sută.

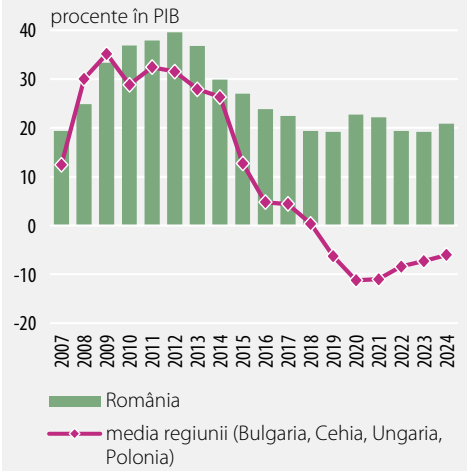
După anul 2014, România a intrat într-un proces de ajustare și consolidare, reducând gradual ponderea datoriei externe brute până la 51,5 la sută în 2018, în timp ce media regională rămâne mai ridicată (72,7 la sută). Deși în anii 2020-2021 România a înregistrat o creștere a ponderii datoriei până la 59-60 la sută, această evoluție se poziționează în continuare sub nivelurile din regiune (75-76 la sută).

În anul 2024, România a consemnat o pondere a datoriei externe brute de 57,5 la sută din PIB, situându-se cu 9 puncte procentuale sub media regională (66,5 la sută). Această diferență indică un grad relativ mai redus de expunere externă și un profil de îndatorare mai moderat comparativ cu economiile similare din Europa Centrală și de Est (Grafic 43).

Grafic 43. Datoria externă brută în România comparativ cu media statelor din regiune

Grafic 44. Datoria externă netă în România comparativ cu media statelor din regiune

Tabloul statistic evidențiază diferențe importante între România și media statelor din regiune (Bulgaria, Cehia, Ungaria și Polonia) în ceea ce privește poziția externă netă. Pe întreaga perioadă 2007-2014, atât România, cât și regiunea au înregistrat valori pozitive ale datoriei externe nete raportate la PIB, însă nivelurile României sunt constant mai ridicate (între 19 și 40 la sută din PIB), reflectând un nivel mai mare al pasivelor în raport cu activele externe. Totuși, diferența față de media regională rămâne relativ

limitată în prima parte a intervalului, în special între anii 2008 și 2012, când regiunea consemnează valori apropiate, de 28-35 la sută din PIB.

După anul 2014, evoluțiile au devenit divergente. Astfel, România și-a redus treptat ponderea datoriei nete până la aproximativ 19-22 la sută din PIB în perioada 2018-2024, ceea ce indică o consolidare a poziției externe prin acumularea de active și temperarea creșterii pasivelor. În contrast, media regională a coborât rapid către valori reduse în intervalul 2016-2018, iar începând cu anul 2019 a devenit negativă, atingând minime în anii 2020-2021 (-11 la sută). Această trecere în teritoriu negativ reflectă transformarea regiunii într-un creditor net, în contextul unor acumulări semnificative de active externe în unele state.

Prin comparație, România a menținut o poziție net debitoare, stabilă, într-un interval relativ îngust de circa 19-23 la sută din PIB în ultimii ani, ceea ce relevă un profil de îndatorare externă sustenabil (Grafic 44).

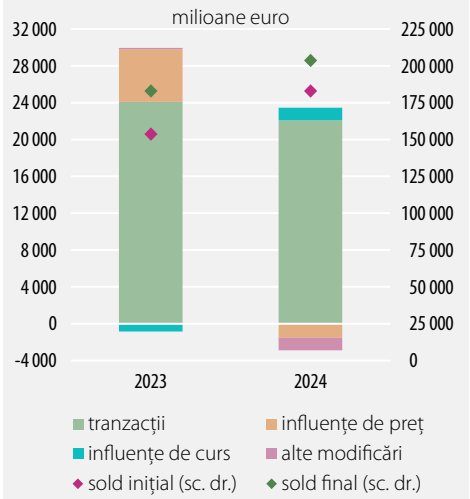
2.2. Structura datoriei externe pe principalele componente

În anul 2024, datoria externă brută a înregistrat o majorare cu 11,3 la sută față de anul 2023, totalizând 203 510 milioane euro (față de 182 910 milioane euro în 2023), evoluție determinată de creșterea datoriei pe termen lung cu 19 677 milioane euro (14,4 la sută) până la 156 358 milioane euro și de majorarea datoriei pe termen scurt cu 923 milioane euro (2 la sută) până la 47 152 milioane euro (Grafic 45).

Grafic 45. Datoria externă brută

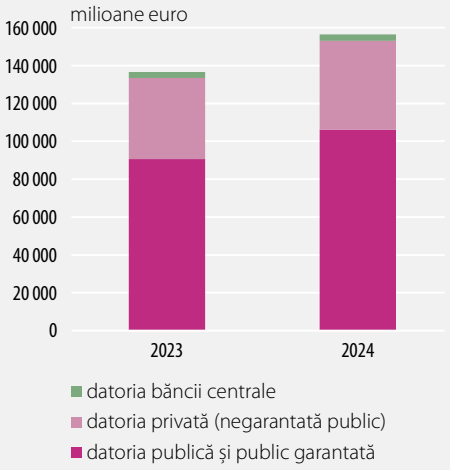

Grafic 46. Datoria externă brută – sold inițial și final

Structura variației datoriei externe brute ilustrează diferențiat principalele elemente care au influențat modificarea soldului în anii 2023 și 2024, precum și nivelurile corespunzătoare ale soldului inițial și final (Grafic 46). Tranzacțiile au continuat să reprezinte principalul determinant pozitiv, însă volumul acestora s-a redus de la 24 108 milioane euro în anul 2023 la 22 091 milioane euro în anul 2024. Influențele de preț au avut o contribuție negativă în anul 2024 (-1 537 milioane euro), după un impact pozitiv semnificativ în anul anterior (5 687 milioane euro), în timp ce influențele de curs au generat o ajustare pozitivă de 1 382 milioane euro, în contrast cu efectul

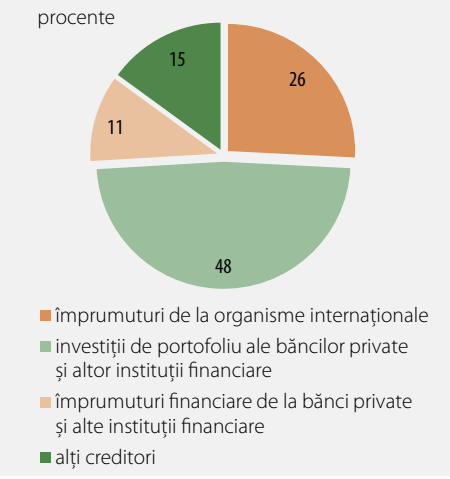
Grafic 47. Datoria externă pe termen lung pe tipuri de debitori

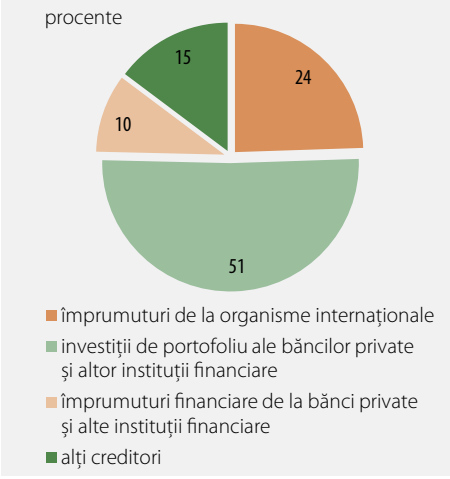
negativ din anul 2023 (-824 milioane euro). Componenta alte modificări[32] a înregistrat de asemenea o inversare, de la un aport ușor pozitiv în anul 2023 (171 milioane euro) la o ajustare negativă în anul 2024 (-1 335 milioane euro).

Distribuția datoriei externe pe termen lung în funcție de tipurile de debitori oferă o imagine relevantă asupra modului în care expunerea externă este repartizată între sectorul public, sectorul privat și banca centrală (Grafic 47). Datoria externă publică și public garantată[33] a continuat să reprezinte componenta dominantă a datoriei externe pe termen lung, înregistrând o creștere de 17 la sută în anul 2024 față de anul precedent, până la 106 099 milioane euro. Această categorie a depășit nivelul datoriei private negarantate public, care, deși menține o pondere importantă (aproximativ 30 la sută din totalul datoriei externe pe termen lung), avansează într-un ritm moderat (9,6 la sută, până la 46 848 milioane euro). Datoria băncii centrale (alocări de DST de la FMI) a continuat să fie componenta cea mai redusă, cu variații nesemnificative între cei doi ani.

Grafic 48. Datoria externă brută pe termen lung pe creditori – 2023

Grafic 49. Datoria externă brută pe termen lung pe creditori – 2024

[32] Categoria alte modificări cuprinde valorile care determină schimbarea soldului final prin reclasificări, retratări contabile și corecții ale raportărilor statistice din perioade anterioare.

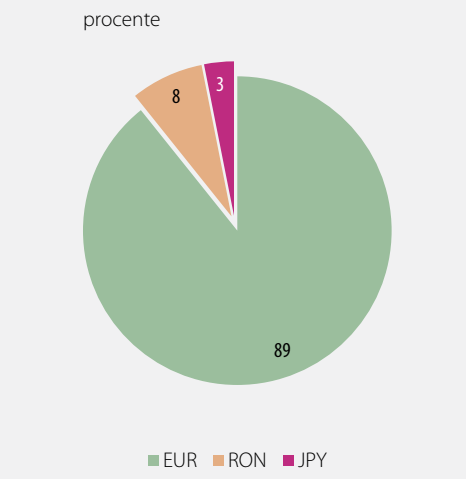
[33] Datoria externă publică include împrumuturile externe contractate direct de MF și de autoritățile administrației publice locale, în baza legislației privind datoria publică, inclusiv titlurile de stat cumpărate de nerezidenți – calculate la valoarea de piață. Soldul titlurilor de stat cumpărate de nerezidenți este estimat ca diferență între soldul emisiunilor efectuate de Administrația Publică și soldul deținerilor de titluri de stat aferente sectoarelor instituționale rezidente raportat de principalii intermediari financiari atât în nume propriu, cât și în numele clienților pentru care prestează servicii de custodie, pe baza Regulamentului BNR nr. 4/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Analiza structurii datoriei externe brute pe termen lung în funcție de tipurile de creditori evidențiază menținerea unei poziții majoritare a celor care preferă investițiile în titluri de natura datoriei, ponderea investițiilor de portofoliu crescând de la 48,3 la sută în anul 2023 la 50,9 la sută în anul 2024 (de la 65 958 milioane euro la 79 572 milioane euro), ceea ce indică o intensificare a finanțării prin instrumente de datorie tranzacționate pe piețe de capital. Împrumuturile de la organisme internaționale s-au menținut ca a doua sursă majoră de finanțare externă pe termen lung, care și-a redus ponderea de la 25,8 la sută în anul 2023 la 24,5 la sută la finalul anului 2024, totalizând 38 269 milioane euro. Împrumuturile financiare de la bănci private și de la alte instituții financiare și-au diminuat ușor ponderea în total de la 11 la sută la 9,9 la sută, ajungând la 15 437 milioane euro, în timp ce categoria alți creditori, alcătuită în majoritate din companii nefinanciare, a rămas constantă, situându-se la aproximativ 15 la sută în intervalul analizat, respectiv 23 080 milioane euro la finalul anului 2024 (Graficele 48 și 49).

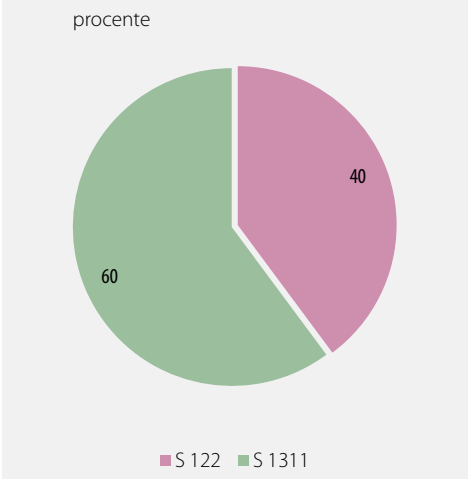
Din perspectiva investițiilor de portofoliu ca formă de finanțare externă, titlurile ESG emise de rezidenți reprezintă o componentă tot mai relevantă a structurii pasivelor, reflectând modul în care diferitele sectoare instituționale accesează piețele internaționale pentru a finanța proiecte sustenabile cu impact de mediu, social sau de guvernanță.

Analiza pasivelor ESG arată că finanțarea sustenabilă se realizează predominant prin emisiuni denominate în euro (89 la sută), ceea ce confirmă dependența de piețele externe de capital (Grafic 50). În același timp, structura pe sectoare arată că administrația publică este principalul emitent de astfel de titluri, cu o pondere de 60 la sută, urmată de instituțiile de credit, cu 40 la sută (Grafic 51). Această distribuție evidențiază faptul că finanțarea durabilă a proiectelor verzi este concentrată în prezent în sectoare cu acces direct la investitori internaționali și cu capacitate mare de emisiune, în timp ce sectorul privat nefinanciar are o participare inexistentă.

Grafic 50. Obligațiuni ESG pe monede – 2024

Grafic 51. Obligațiuni ESG în funcție de emitenți – 2024

Structura datoriei externe pe termen lung analizată pe scadențe evidențiază concentrarea semnificativă a obligațiilor pe segmentul cu maturitate mai mare de cinci ani, atât în cazul datoriei publice, cât și al celei private. Dacă în anul 2023 datoria publică pe termen de peste cinci ani a totalizat 85 900 milioane euro, nivel net superior

celei din intervalul 1-5 ani (8 053 milioane euro), această distribuție s-a amplificat la finalul anului 2024, când datoria publică pe scadențe peste cinci ani a crescut până la 98 010 milioane euro, în timp ce obligațiile din categoria 1-5 ani s-au majorat doar până la 11 500 milioane euro.

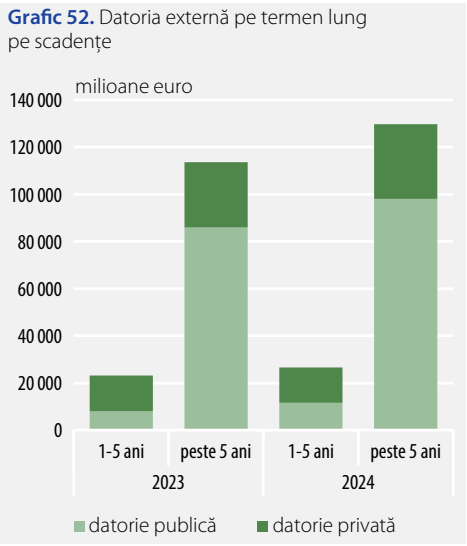
Și în cazul datoriei private se observă o structură similară, însă cu valori absolute mai reduse. În anul 2023, datoria privată cu maturitate între 1-5 ani s-a situat la 15 028 milioane euro, respectiv la 27 700 milioane euro pentru segmentul peste cinci ani, în timp ce în anul 2024, ambele componente au crescut moderat, cu 0,3 la sută, la 15 067 milioane euro pentru scadențele 1-5 ani și 31 781 milioane euro (cu 14,7 la sută) pentru cele peste cinci ani.

În ansamblu, structura pe scadențe confirmă tendința dominantă de orientare a finanțării externe către maturități sustenabile, reflectând o tendință de extindere a orizontului de rambursare, cu implicații favorabile asupra reducerii riscului de refinanțare pe termen scurt (Grafic 52).

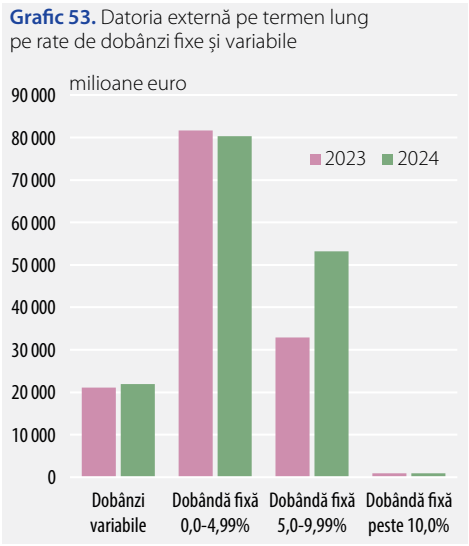
În ceea ce privește costurile de îndatorare, datele evidențiază faptul că datoria externă pe termen lung a fost concentrată, în perioada analizată, în zona finanțărilor la dobânzi fixe relativ reduse, respectiv în intervalul 0,0-4,99 la sută. Astfel, în anul 2023, această categorie a însumat 81 671 milioane euro, nivel care s-a diminuat ușor (cu 1,7 la sută) în anul 2024, până la 80 266 milioane euro.

Componenta reprezentată de finanțarea la dobânzi variabile prezintă valori moderate, situându-se la aproximativ 21 miliarde euro în anul 2023 și la un nivel apropiat, ușor crescut, la finalul anului 2024, ceea ce arată o expunere limitată la riscul de variație a costului datoriei.

Grafic 52. Datoria externă pe termen lung pe scadențe

Grafic 53. Datoria externă pe termen lung pe rate de dobânzi fixe și variabile

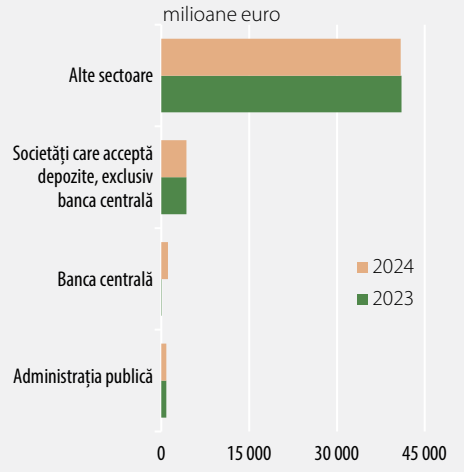

O evoluție notabilă se observă în segmentul datoriilor contractate la dobânzi fixe din intervalul 5,0-9,99 la sută, care s-a majorat de la 32 955 milioane euro în anul 2023 la 53 145 milioane euro în anul 2024, semnalând o creștere cu 61,3 la sută a finanțărilor contractate la costuri mai ridicate, în actualul context economic și geopolitic

internațional. Finanțările la dobânzi fixe de peste 10 la sută au rămas nesemnificative în intervalul analizat.

În general, structura ratelor dobânzii indică o orientare majoritară către finanțările cu dobândă fixă scăzută (51,3 la sută din total), concomitent cu o creștere importantă a împrumuturilor contractate la dobânzi fixe mai ridicate (34 la sută din total), ceea ce poate amplifica costul mediu al datoriei în perioada următoare[34]. O parte importantă a acestei evoluții este explicată de emisiunile de titluri de stat pe termen lung, care, fiind contractate preponderent la dobânzi fixe, transferă în structura datoriei publice externe condițiile de costuri ridicate ale piețelor financiare internaționale, ceea ce se reflectă în nivelul mai mare al datoriei la dobânzi fixe din intervalele 5-9,99 la sută (Grafic 53).

Grafic 54. Datoria externă pe termen scurt pe sectoare instituționale

Având în vedere aceste evoluții din segmentul datoriei pe termen lung, analiza este extinsă prin evaluarea datoriei externe pe termen scurt, unde dinamica maturităților imediate poate influența sensibilitatea costurilor și volatilitatea pe termen scurt. La finele anului 2024, soldul datoriei externe pe termen scurt a totalizat 47 152 milioane euro și a reprezentat 23,2 la sută din totalul datoriei externe brute.

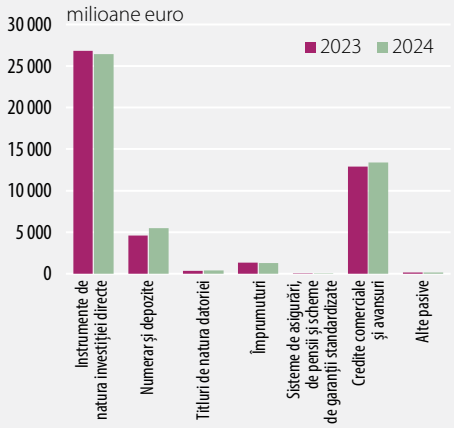
Structura datoriei externe pe termen scurt, defalcată pe principalele sectoare instituționale, evidențiază distribuția obligațiilor externe cu precădere către alte sectoare, cu o pondere de 86,7 la sută din total, respectiv 40 863 milioane euro. Această categorie include în principal companii nefinanciare, ceea ce arată o dependență importantă a mediului corporativ de finanțările externe cu maturități reduse. În ceea ce privește celelalte sectoare instituționale, nivelurile datoriei externe pe termen scurt rămân semnificativ reduse, cu variații minime în anii 2023 și 2024. Atât administrația publică, cât și banca centrală mențin un volum foarte scăzut al obligațiilor cu maturități scurte, iar sectorul societăților care acceptă depozite prezintă o expunere limitată, stabilă în timp, cu o dependență redusă de finanțarea externă pe termen scurt (Grafic 54).

Instrumentele de natura investițiilor directe reprezintă cea mai mare componentă a datoriei externe pe termen scurt, însumând 26 418 milioane euro în anul 2024 (56 la sută din total), menținând un nivel comparabil cu anul anterior. Acest fapt reflectă utilizarea intensă a finanțărilor intragrup în cadrul companiilor cu capital străin, care rămân principalul canal prin care se acumulează obligațiile externe pe termen scurt.

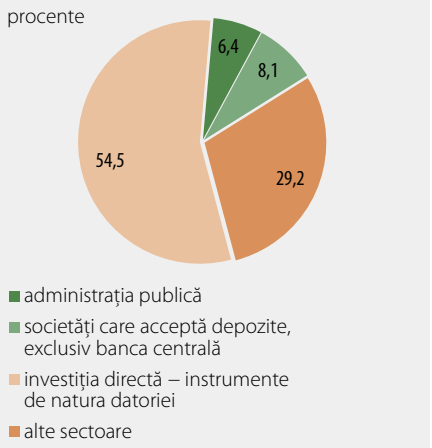
[34] Comisia Europeană – *In-depth Review 2025* (https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/5a2e7748-6f89-4477-ba6a-f0407ce4ff10_en?filename=ip314_en.pdf)

Creditele comerciale și avansurile constituie al doilea instrument ca mărime, crescând de la aproximativ 12 887 milioane euro în anul 2023 la 13 378 milioane euro în anul 2024, ceea ce indică o intensificare a relațiilor comerciale externe pe termen scurt.

Grafic 55. Datoria externă pe termen scurt pe instrumente financiare

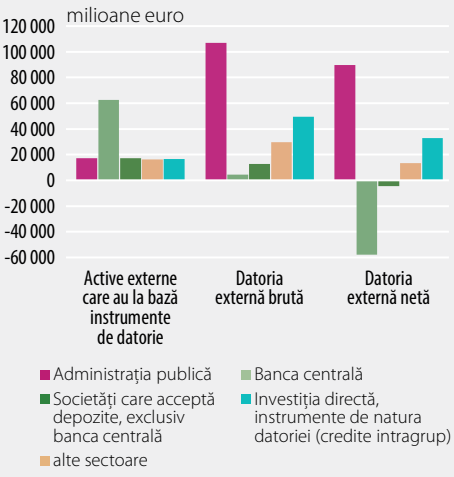
Grafic 56. Structura pe sectoare instituționale a datoriei externe pe termen scurt calculată pe scadență reziduală la 31 decembrie 2024

În același timp, numerarul și depozitele au înregistrat, de asemenea, o creștere, de la 4 620 milioane euro la 5 497 milioane euro, celelalte instrumente – titluri de natura datoriei, împrumuturi, sisteme de asigurări/pensii, alte pasive – menținându-se la niveluri reduse (Grafic 55).

La sfârșitul anului 2024 datoria externă pe termen scurt calculată la valoarea reziduală[35] a totalizat 59 974 milioane euro, din care investiția directă și datoria componentei alte sectoare au însumat 83,7 la sută din total. Această pondere semnificativă reflectă rolul major al finanțărilor intragrup și al companiilor cu capital străin pentru asigurarea continuității activității companiilor rezidente. Societățile care acceptă depozite, exclusiv banca centrală dețin o pondere redusă, de 8,1 la sută, similar administrației publice (6,4 la sută din total), confirmând că aceste sectoare se orientează către finanțări cu maturități medii și lungi, ceea ce limitează presiunile de refinanțare pe termen scurt (Grafic 56).

Grafic 57. Datoria externă netă pe principalele sectoare instituționale la sfârșitul anului 2024

Structura sectorială a datoriei externe nete arată că profilul debitor al economiei este determinat în principal

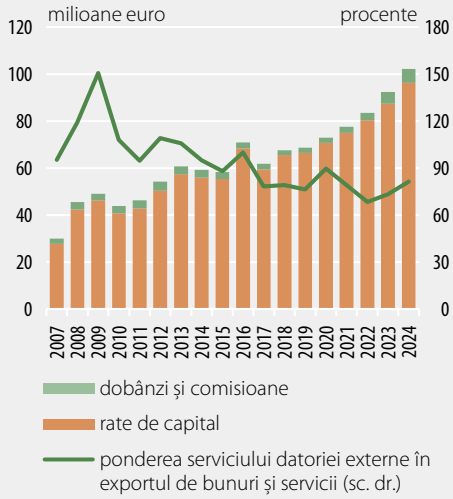
[35] Soldul datoriei externe pe termen scurt la finele anului 2024 plus ratele aferente datoriei externe brute pe termen lung scadente în următoarele 12 luni (2025). Compilarea acestui indicator contribuie la evaluarea riscului de lichiditate prin indicarea acelei părți din datoria externă brută care devine scadentă în anul următor – *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* (2013 EDS Guide)

de administrația publică și, în parte, de companiile nefinanciare și entitățile cu capital străin, în timp ce banca centrală compensează parțial această poziție printr-o contribuție net creditoare robustă. Comparativ cu anul precedent, în anul 2024, datoria externă netă a administrației publice s-a majorat cu 13 923 milioane euro, în special pe fondul creșterii cu circa 17 la sută a obligațiilor de natura datoriei (Grafic 57).

2.3. Dinamica recentă a datoriei externe a României

În analiza dinamicii datoriei externe, un indicator relevant este serviciul datoriei externe, a cărui structură și pondere în exporturile de bunuri și servicii reflectă gradul de sustenabilitate externă. În anul 2024, serviciul datoriei externe a înregistrat o creștere semnificativă, ajungând la 102,2 miliarde euro (din care 96,2 miliarde euro rate de capital și 6,1 miliarde euro dobânzi și comisioane). Majorarea a fost cauzată în principal de avansul ratelor de capital, componenta de dobândă rămânând relativ moderată în contextul creșterii ratelor la nivel global.

Grafic 58. Serviciul datoriei externe

Ponderea serviciului datoriei externe în exporturile de bunuri și servicii s-a situat la 81,2 la sută, în creștere față de anul 2023 (73,1 la sută), dar rămânând mult sub nivelurile foarte ridicate din perioada postcriză (2009-2012), când indicatorul depășea constant 100 la sută. Această evoluție reflectă faptul că, deși obligațiile de plată au crescut considerabil, capacitatea economiei de a genera venituri din relațiile externe a continuat să susțină serviciul datoriei (Grafic 58).

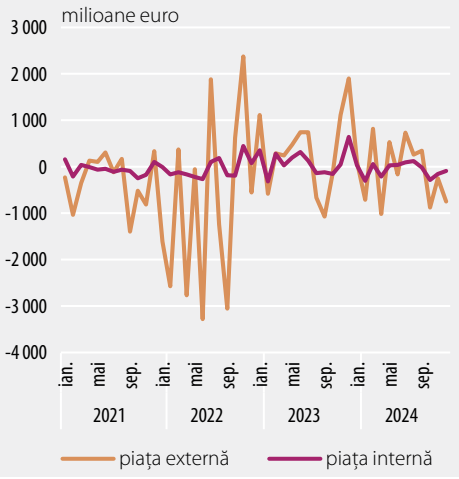
Pe termen lung, menținerea ponderii sub pragurile istorice de vulnerabilitate arată că presiunea exercitată asupra fluxurilor valutare rămâne sustenabilă, iar structura rambursărilor, dominată de rate de capital aferente titlurilor pe termen lung, permite o abordare eficientă a obligațiilor de plată.

Mecanismele care au determinat modificarea valorică a datoriei externe în ultimii ani sunt strâns corelate cu volatilitatea piețelor, cu randamentele obligațiunilor guvernamentale, precum și cu evoluția costurilor de finanțare.

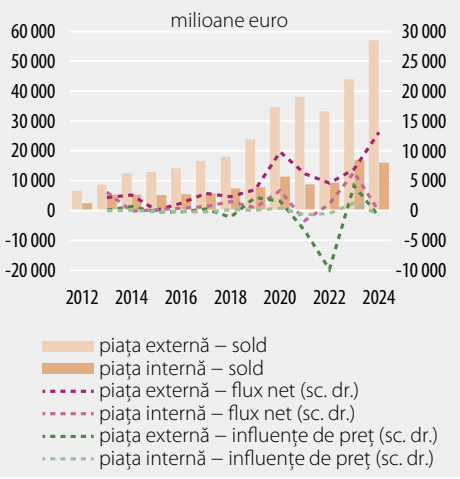
Evoluția prețurilor obligațiunilor guvernamentale a continuat să fie marcată de volatilitate în perioada 2021-2024 (principalele șocuri macrofinanciare recente – inflație, dobânzi ridicate, randamente ajustate), în special pe segmentul pieței externe. Fluctuațiile reflectă ajustările continue ale ratelor de dobândă și reevaluările constante ale economiilor emergente din perspectiva riscurilor suverane, de către principalele agenții de rating internaționale. În contrast, piața internă a înregistrat variații mult mai temperate, ceea ce arată o sensibilitate mai redusă la șocurile externe și o structură a investitorilor mai stabilă (Grafic 59).

Evoluția prețurilor pe piața obligațiunilor este reflectată și în structura finanțării prin titluri de stat, unde participarea nerezidenților a devenit un element esențial al susținerii necesarului de finanțare publică. Graficul 60 prezintă evoluția titlurilor de stat pe termen mediu și lung deținute de nerezidenți în perioada 2012-2024, surprinzând tranziția de la o structură dominată de piața internă la una caracterizată printr-o implicare tot mai amplă a investitorilor străini.

Grafic 59. Influențe de preț – obligațiuni guvernamentale

Grafic 60. Soldul titlurilor de stat pe termen mediu și lung, nerezidenți

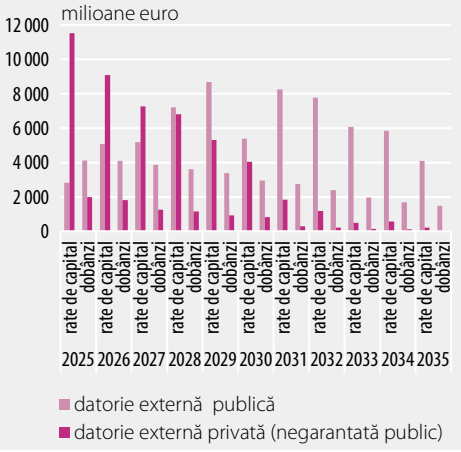
Soldul titlurilor de stat a ajuns la aproximativ 60 miliarde euro la finalul anului 2024, susținut de o intensificare a emisiunilor externe destinate finanțării publice. Fluxurile nete pozitive de pe piața externă reflectă interesul investitorilor străini și accesul relativ facil al României la piețele internaționale de capital, în pofida creșterii costurilor de finanțare, în timp ce piața internă a avut o evoluție mai stabilă, cu variații moderate ale soldului și ale influențelor de preț.

Accesarea fondurilor europene nerambursabile și a împrumuturilor aferente PNRR, coroborate cu răscumpărările de titluri ajunse la scadență, a determinat o diminuare temporară a soldului titlurilor de stat pe termen lung. În ultimii doi ani, contextul s-a inversat, fiind caracterizat de o creștere semnificativă a cererii de finanțare, manifestată atât pe piața externă, cât și pe cea internă, prin tranzacții nete pozitive și variații de preț în sens crescător (Grafic 60).

Structura proiecției serviciului datoriei externe pe termen lung, calculată pe baza soldului la 31 decembrie 2024, evidențiază că sectorul public concentrează cea mai mare parte a obligațiilor viitoare, în ceea ce privește atât ratele de capital, cât și plățile de dobânzi. Nivelul ridicat al ratelor de capital pentru intervalul 2026-2030, care depășesc în mod constant 5-8 miliarde euro anual, marchează procesul de maturizare a portofoliului de titluri de stat emise pe termen lung din anii anteriori și structura concentrată, dar în scădere, în ceea ce privește scadențele aferente finanțărilor externe publice. După anul 2030, serviciul datoriei externe aferent sectorului public se va menține la un nivel ridicat, însă ratele de capital încep să scadă treptat, plățile de dobânzi rămânând relativ stabile. Această evoluție reflectă diminuarea graduală a presiunilor de rambursare în anii 2031-2035.

Datoria externă privată negarantată public înregistrează un profil al serviciului datoriei mult diminuat, în ceea ce privește atât ratele de capital, cât și plățile de dobânzi. Valorile asociate sectorului privat scad semnificativ după anul 2025, dinamică ce reflectă atât reducerea graduală a finanțării externe prin împrumuturi, cât și rambursarea portofoliului existent de datorii ale companiilor. Proiecția angajamentelor în contul datoriei private externe se realizează pe baza unui scadențar, în principal cu frecvență lunară și/sau trimestrială, care tinde să aglomereze rambursările în primii ani de serviciu și care se relaxează către finalul intervalului, mai ales în condițiile unui sold de referință care nu ia în considerare tragerile viitoare.

Grafic 61. Proiecția serviciului datoriei externe pe termen lung, calculată pe baza soldului la 31 decembrie 2024

Astfel, deși sectorul public rămâne principala sursă a obligațiilor viitoare, profilul serviciului datoriei relevă o distribuție sustenabilă a scadențelor, cu o ușoară diminuare a presiunilor după anul 2030 și un aport redus din partea datoriei private (Grafic 61).

2.4. Profilul de îndatorare externă

Structura indicatorilor aferenți datoriei externe evidențiază o evoluție mixtă în perioada analizată, cu o creștere a expunerii externe în ultimii ani, concomitent cu îmbunătățirea profilului de lichiditate și a calității finanțării. Datoria externă raportată la PIB a urcat de la valori moderate (circa 51 la sută în perioada 2018-2019) la 57,5 la sută în anul 2024, reflectând o intensificare a dependenței de finanțarea externă, evoluție susținută și de dinamica datoriei pe termen lung, care a crescut la 44,2 la sută.

Din perspectiva solvabilității externe, indicatorii (datoria externă brută și datoria externă pe termen lung) raportați la exporturi au înregistrat deteriorări vizibile, atingând 161,6 la sută, respectiv 124,2 la sută la finalul anului 2024, ceea ce indică o creștere a presiunii pe capacitatea viitoare de generare de resurse valutare, aspect semnalat și în evaluările Comisiei Europene (IDR) ca zonă de vulnerabilitate monitorizată.

În ceea ce privește obligațiile curente, creșterea serviciului datoriei externe la 102,2 miliarde euro în anul 2024, împreună cu avansul indicatorului raportat la exporturi și la PIB (până la 81,2 la sută, respectiv 28,9 la sută), evidențiază intensificarea plăților asociate angajamentelor externe. În schimb, rata dobânzii raportată la exporturi a rămas relativ moderată (4,8 la sută), deși în creștere față de perioadele anterioare ajustării condițiilor financiare internaționale, ceea ce arată o presiune suplimentară a costurilor de finanțare, în limitele sustenabile.

Structura pe maturități continuă să reprezinte un element pozitiv, ponderea datoriei pe termen scurt în total reducându-se la 23,2 la sută la sfârșitul anului 2024 (cel mai scăzut nivel din ultimii ani), diminuând potențialele presiuni asupra indicatorului de

lichiditate externă. Totodată, creșterea ponderii finanțării multilaterale în total datorie până la 19,5 la sută indică o consolidare a caracteristicilor finanțării externe, având în vedere că obligațiile către instituții multilaterale au costuri mai reduse.

Din perspectiva rezilienței macrofinanciare, consolidarea rezervelor valutare reprezintă un element esențial, raportul serviciul datoriei externe la rezervele internaționale coborând la 145 la sută în anul 2024, de la valori mult mai ridicate în perioada 2015-2020, ceea ce reflectă o ameliorare a gradului de acoperire a serviciului datoriei externe din rezerve. În același timp, indicatorul care exprimă acoperirea importurilor din rezervele internaționale a crescut la 5,7 luni, cel mai ridicat nivel din ultimii ani, confirmând o poziție stabilă de lichiditate externă.

În concluzie, indicatorii arată o creștere a datoriei externe și a serviciului acesteia, dar într-un context în care structura maturităților, consolidarea rezervelor internaționale și ponderea ridicată a finanțărilor pe termen lung atenuează riscurile de lichiditate și refinanțare. Deși raporturile față de PIB și exporturi semnalează o dependență mai accentuată de finanțarea externă, profilul extern rămâne, conform evaluărilor Comisiei Europene, într-o zonă de risc moderat, cu vulnerabilități monitorizate care nu depășesc nivelurile de alertă și cu un nivel adecvat al rezervelor care sprijină soliditatea poziției externe.

Secțiune statistică

Balanța de plăți, 2023-2024

milioane euro

Componente	2023			2024		
	Credit	Debit	Sold	Credit	Debit	Sold
1. Contul curent	**143 666**	**165 164**	**-21 497**	**143 232**	**172 086**	**-28 853**
A. Bunuri și servicii	**126 220**	**141 925**	**-15 705**	**125 905**	**147 154**	**-21 249**
a. Bunuri	86 531	115 543	-29 012	86 263	119 229	-32 966
bunuri compilate conform metodologiei balanței de plăți	86 460	115 543	-29 083	86 254	119 229	-32 975
merchanting – export net	70	0	70	9	0	9
merchanting – bunuri achiziționate	-738	0	-738	-560	0	-560
merchanting – bunuri vândute	809	0	809	569	0	569
b. Servicii	39 689	26 382	13 307	39 642	27 925	11 717
servicii de prelucrare a bunurilor	3 012	122	2 891	2 940	134	2 806
transport	9 898	4 339	5 559	9 351	4 506	4 845
turism-călătorii	4 973	8 667	-3 694	5 279	8 927	-3 647
alte servicii	21 806	13 254	8 552	22 072	14 359	7 713
B. Venituri primare	**9 291**	**17 303**	**-8 012**	**9 107**	**17 420**	**-8 313**
remunerarea salariaților	4 617	403	4 214	3 911	429	3 481
venituri din investiții	2 042	16 567	-14 525	2 752	16 656	-13 904
alte venituri primare	2 631	332	2 299	2 444	335	2 110
C. Venituri secundare	**8 156**	**5 936**	**2 220**	**8 220**	**7 511**	**709**
administrația publică	2 952	2 912	40	1 851	3 007	-1 157
alte sectoare	5 204	3 024	2 180	6 370	4 504	1 865
2. Contul de capital	**10 290**	**1 447**	**8 843**	**5 597**	**389**	**5 208**
A. Transferuri de capital	**8 844**	**1**	**8 843**	**4 823**	**0**	**4 823**
administrația publică	8 825	0	8 825	4 739	0	4 739
alte sectoare	19	1	18	84	0	84
B. Achiziționarea/vânzarea de active nefinanciare neproduse	**1 446**	**1 445**	**0**	**774**	**389**	**385**
	Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net	Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net
3. Contul financiar	**20 797**	**30 842**	**-10 045**	**6 290**	**26 169**	**-19 879**
A. Investiții directe	**1 703**	**8 068**	**-6 365**	**1 844**	**6 585**	**-4 741**
participații la capital	122	6 990	-6 868	734	4 600	-3 866
participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor	236	2 063	-1 827	667	1 515	-848
reinvestirea profiturilor	-114	4 927	-5 040	67	3 085	-3 018
instrumente de natura datoriei	1 580	1 078	502	1 110	1 985	-875
B. Investiții de portofoliu	**1 489**	**15 260**	**-13 772**	**1 337**	**13 726**	**-12 389**
participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	-70	-256	186	1 364	-522	1 885
instrumente de natura datoriei	1 558	15 516	-13 958	-26	14 248	-14 274
C. Derivate financiare	**188**	**0**	**188**	**63**	**0**	**63**
D. Alte investiții	**4 147**	**7 514**	**-3 367**	**2 256**	**5 858**	**-3 602**
participații la capital, altele decât cele de natura investiției directe și de portofoliu	0	0	0	0	0	0
numerar și depozite	203	-326	530	1 614	-432	2 046
împrumuturi	-35	2 081	-2 116	-88	3 676	-3 763
sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	-339	-3	-336	170	37	133
credite comerciale și avansuri	409	1 137	-728	1 459	948	511
alte creanțe/angajamente externe	3 910	4 625	-716	-900	1 630	-2 530
drepturi speciale de tragere	0	0	0	0	0	0
E. Active de rezervă BNR	**13 270**	**0**	**13 270**	**790**	**0**	**790**
4. Erori și omisiuni (net)	**x**	**x**	**2 609**	**x**	**x**	**3 766**

*) „+" creștere; „-" scădere

Notă: Datorită rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor.

Balanța de plăți trimestrială, 2024

milioane euro

Componente	Trim. I			Trim. II		
	Credit	Debit	Sold	Credit	Debit	Sold
1. Contul curent	**35 498**	**40 439**	**-4 941**	**35 518**	**42 939**	**-7 421**
A. Bunuri și servicii	**30 747**	**34 133**	**-3 387**	**31 100**	**36 336**	**-5 236**
a. Bunuri	21 506	27 847	-6 341	21 511	29 798	-8 286
bunuri compilate conform metodologiei balanței de plăți	21 500	27 847	-6 346	21 513	29 798	-8 284
merchanting – export net	5	0	5	-2	0	-2
merchanting – bunuri achiziționate	-155	0	-155	-142	0	-142
merchanting – bunuri vândute	160	0	160	140	0	140
b. Servicii	9 241	6 287	2 954	9 589	6 539	3 050
servicii de prelucrare a bunurilor	757	29	728	757	45	712
transport	2 241	1 087	1 154	2 349	1 120	1 228
turism-călătorii	937	1 870	-933	1 165	2 096	-931
alte servicii	5 305	3 301	2 005	5 318	3 278	2 041
B. Venituri primare	**3 022**	**4 608**	**-1 587**	**2 273**	**4 794**	**-2 521**
remunerarea salariaților	825	109	716	938	99	838
venituri din investiții	645	4 430	-3 785	778	4 616	-3 838
alte venituri primare	1 552	70	1 482	557	78	478
C. Venituri secundare	**1 730**	**1 698**	**32**	**2 145**	**1 809**	**336**
administrația publică	246	751	-504	543	745	-202
alte sectoare	1 484	947	537	1 601	1 063	538
2. Contul de capital	**1 710**	**72**	**1 638**	**872**	**68**	**803**
A. Transferuri de capital	**1 577**	**0**	**1 577**	**720**	**0**	**720**
administrația publică	1 577	0	1 577	707	0	707
alte sectoare	0	0	0	13	0	13
B. Achiziționarea/vânzarea de active nefinanciare neproduse	**133**	**72**	**61**	**152**	**68**	**83**
	Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net	Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net
3. Contul financiar	**8 098**	**12 176**	**-4 078**	**166**	**5 058**	**-4 892**
A. Investiții directe	**1 430**	**3 348**	**-1 918**	**427**	**246**	**181**
participații la capital	539	2 567	-2 028	65	-591	656
participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor	522	297	225	48	131	-83
reinvestirea profiturilor	16	2 270	-2 254	17	-723	740
instrumente de natura datoriei	891	781	110	362	837	-475
B. Investiții de portofoliu	**-71**	**6 571**	**-6 642**	**51**	**1 728**	**-1 677**
participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	151	-172	323	210	-185	395
instrumente de natura datoriei	-222	6 743	-6 965	-159	1 913	-2 072
C. Derivate financiare	**50**	**0**	**50**	**3**	**0**	**3**
D. Alte investiții	**2 352**	**2 257**	**94**	**-134**	**3 085**	**-3 219**
participații la capital, altele decât cele de natura investiției directe și de portofoliu	0	0	0	0	0	0
numerar și depozite	1 669	-202	1 871	-601	468	-1 069
împrumuturi	-105	758	-863	132	195	-63
sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	130	9	121	32	12	20
credite comerciale și avansuri	1 310	423	887	512	223	288
alte creanțe/angajamente externe	-653	1 268	-1 921	-209	2 186	-2 395
drepturi speciale de tragere	0	0	0	0	0	0
E. Active de rezervă BNR	**4 338**	**0**	**4 338**	**-181**	**0**	**-181**
4. Erori și omisiuni (net)	**0**	**0**	**-775**	**0**	**0**	**1 725**

*) „+" creștere; „-" scădere
Notă: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor.

milioane euro

Trim. III			Trim. IV			Componente
Credit	Debit	Sold	Credit	Debit	Sold	
35 841	**43 994**	**-8 153**	**36 376**	**44 714**	**-8 338**	**1. Contul curent**
31 585	**37 282**	**-5 697**	**32 473**	**39 403**	**-6 929**	**A. Bunuri și servicii**
21 304	29 861	-8 556	21 942	31 724	-9 783	a. Bunuri
21 309	29 861	-8 552	21 931	31 724	-9 793	bunuri compilate conform metodologiei balanței de plăți
-5	0	-5	11	0	11	*merchanting* – export net
-120	0	-120	-143	0	-143	*merchanting* – bunuri achiziționate
115	0	115	153	0	153	*merchanting* – bunuri vândute
10 281	7 421	2 859	10 532	7 678	2 853	b. Servicii
703	34	669	724	26	698	servicii de prelucrare a bunurilor
2 334	1 137	1 197	2 426	1 162	1 264	transport
1 881	2 665	-784	1 297	2 297	-1 000	turism-călătorii
5 363	3 586	1 777	6 085	4 194	1 890	alte servicii
2 058	**4 769**	**-2 711**	**1 755**	**3 249**	**-1 494**	**B. Venituri primare**
1 166	128	1 038	982	94	888	remunerarea salariaților
644	4 553	-3 910	684	3 056	-2 372	venituri din investiții
247	88	160	88	99	-10	alte venituri primare
2 198	**1 943**	**255**	**2 147**	**2 062**	**85**	**C. Venituri secundare**
602	703	-101	459	808	-349	administrația publică
1 596	1 240	357	1 689	1 254	434	alte sectoare
966	**66**	**900**	**2 050**	**183**	**1 867**	**2. Contul de capital**
752	**0**	**752**	**1 774**	**0**	**1 774**	**A. Transferuri de capital**
751	0	751	1 704	0	1 704	administrația publică
1	0	1	70	0	70	alte sectoare
214	**66**	**147**	**276**	**182**	**93**	**B. Achiziționarea/vânzarea de active nefinanciare neproduse**
Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net	Achiziția netă de active*	Acumularea netă de pasive*	Net	
928	**7 250**	**-6 322**	**-2 902**	**1 686**	**-4 588**	**3. Contul financiar**
-307	**2 157**	**-2 464**	**294**	**835**	**-541**	**A. Investiții directe**
65	1 855	-1 790	65	770	-704	participații la capital
48	-223	272	48	1 310	-1 262	participații la capital, exceptând reinvestirea profiturilor
17	2 078	-2 061	17	-541	558	reinvestirea profiturilor
-372	302	-674	229	65	163	instrumente de natura datoriei
1 701	**6 941**	**-5 240**	**-343**	**-1 514**	**1 171**	**B. Investiții de portofoliu**
783	-48	831	220	-117	337	participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții
918	6 989	-6 071	-563	-1 397	834	instrumente de natura datoriei
-28	**0**	**-28**	**38**	**0**	**38**	**C. Derivate financiare**
-1 950	**-1 848**	**-101**	**1 989**	**2 365**	**-376**	**D. Alte investiții**
0	0	0	0	0	0	participații la capital, altele decât cele de natura investiției directe și de portofoliu
-1 818	-446	-1 372	2 364	-252	2 616	numerar și depozite
-47	-60	13	-67	2 783	-2 850	împrumuturi
45	9	36	-37	7	-44	sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate
-8	190	-198	-355	111	-466	credite comerciale și avansuri
-122	-1 541	1 419	83	-284	367	alte creanțe/angajamente externe
0	0	0	0	0	0	drepturi speciale de tragere
1 512	**0**	**1 512**	**-4 879**	**0**	**-4 879**	**E. Active de rezervă BNR**
x	**x**	**932**	**x**	**x**	**1 883**	**4. Erori și omisiuni (net)**

Poziția investițională internațională a României, 2016-2024

milioane euro; sfârșitul perioadei

Sectoare instituționale	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
I. Banca centrală	**37 854**	**37 755**	**37 047**	**36 924**	**42 828**	**43 990**	**49 702**	**63 265**	**66 363**
Active externe, *din care:*	39 112	38 928	38 245	38 141	43 990	47 355	53 106	66 572	70 896
Alte investiții	1 206	1 821	1 445	690	1 472	1 524	801	589	405
Rezerva valutară	34 242	33 494	33 065	32 927	37 379	40 475	46 636	59 770	62 135
Aur monetar	3 664	3 612	3 735	4 524	5 138	5 355	5 669	6 213	8 356
Pasive externe, *din care:*	1 258	1 172	1 199	1 217	1 162	3 365	3 404	3 307	4 533
Numerar și depozite	3	2	3	0	2	1	0	1	1 122
Împrumuturi de la FMI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alocări de DST	1 255	1 171	1 196	1 216	1 160	3 365	3 403	3 305	3 411
II. Administrația publică	**-32 356**	**-33 925**	**-33 985**	**-36 133**	**-54 141**	**-54 239**	**-55 180**	**-74 853**	**-88 745**
Active externe, *din care:*	5 488	5 356	6 556	7 985	8 774	10 544	12 579	16 633	18 246
Investiții de portofoliu	10	40	290	418	556	741	791	656	638
Alte investiții, *din care:*	5 478	5 316	6 266	7 566	8 217	9 802	11 787	15 977	17 608
alte participații	1 053	972	954	968	907	962	1 004	977	1 022
numerar și depozite	8	7	8	11	10	17	15	27	30
împrumuturi	60	143	110	1 970	1 748	1 830	1 915	1 829	1 926
credite comerciale și avansuri	2 047	2 429	3 562	2 560	2 560	2 873	3 543	3 939	5 004
alte creanțe	2 309	1 765	1 633	2 057	2 992	4 119	5 310	9 205	9 626
Pasive externe, *din care:*	37 844	39 281	40 542	44 118	62 914	64 782	67 759	91 486	106 991
Investiții de portofoliu	19 694	22 435	25 466	31 623	46 030	47 116	42 869	61 265	73 623
instrumente de natura datoriei	19 694	22 435	25 466	31 623	46 030	47 116	42 869	61 265	73 623
Alte investiții, *din care:*	18 150	16 846	15 076	12 489	16 878	17 660	24 865	30 221	33 368
numerar și depozite	224	260	154	236	191	283	470	391	183
împrumuturi	12 507	11 057	9 322	7 793	11 387	11 286	14 164	15 117	17 625
credite comerciale și avansuri	0	4	1	15	47	64	281	137	477
alte angajamente externe	5 419	5 525	5 598	4 445	5 253	6 026	9 950	14 576	15 069
III. Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	**-13 564**	**-11 836**	**-9 796**	**-8 215**	**-3 365**	**-5 177**	**-8 863**	**-8 788**	**-6 939**
Active externe, *din care:*	5 265	6 278	7 783	9 147	13 188	12 593	12 193	15 683	17 677
Investiții directe	33	35	89	82	84	128	148	174	191
participații la capital	31	33	88	82	84	128	148	174	191
instrumente de natura datoriei	3	3	1	0	0	0	0	0	0
Investiții de portofoliu	212	184	302	792	1 017	2 029	2 660	4 842	5 178
participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	44	38	27	38	42	45	50	77	102
instrumente de natura datoriei	168	146	276	755	975	1 984	2 610	4 765	5 075
Alte investiții, *din care:*	5 019	6 036	7 358	8 269	12 081	10 422	9 242	10 599	12 219
numerar și depozite	4 370	5 432	6 750	7 756	11 274	9 680	8 248	9 616	11 376
împrumuturi	631	582	580	476	779	676	866	837	782
alte creanțe	19	22	27	37	28	66	129	146	61
Pasive externe, *din care:*	18 829	18 114	17 579	17 362	16 553	17 770	21 056	24 471	24 616
Investiții directe	6 350	6 816	7 341	8 153	8 450	8 947	9 125	10 583	10 605
participații la capital	6 346	6 812	7 338	8 150	8 447	8 944	9 120	10 573	10 589
instrumente de natura datoriei	4	4	3	3	3	3	5	10	16
Investiții de portofoliu	1 469	1 442	1 274	1 529	1 062	1 607	2 741	5 103	6 603
participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	1 317	1 274	1 168	1 362	872	1 017	781	929	1 068
instrumente de natura datoriei	152	168	106	167	190	590	1 961	4 174	5 534
Alte investiții, *din care:*	11 010	9 770	8 933	7 672	7 037	7 208	9 013	8 696	7 368
numerar și depozite	10 985	9 678	8 909	7 629	7 012	7 188	8 880	8 603	7 282
alte angajamente externe	25	92	23	43	25	20	132	93	86

continuare

milioane euro; sfârșitul perioadei

Sectoare instituționale	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
IV. Alte sectoare	**-77 922**	**-83 171**	**-86 600**	**-91 515**	**-91 742**	**-97 942**	**-104 986**	**-112 730**	**-116 685**
Active externe, *din care:*	15 831	17 082	20 358	24 981	26 111	32 005	36 103	38 697	44 263
Investiții directe	6 293	6 693	9 113	11 851	12 079	15 062	17 605	20 267	22 913
participații la capital	-118	292	905	1 542	1 790	3 459	4 636	5 279	6 383
instrumente de natura datoriei	6 412	6 401	8 209	10 309	10 289	11 603	12 969	14 988	16 530
Investiții de portofoliu	2 940	3 558	3 535	4 493	4 123	5 619	4 908	5 117	6 690
participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	1 195	1 471	1 381	1 706	2 113	3 324	2 836	3 287	4 996
instrumente de natura datoriei	1 745	2 086	2 155	2 786	2 009	2 295	2 072	1 830	1 695
Alte investiții, *din care:*	6 592	6 810	7 687	8 615	9 853	11 194	13 449	13 162	14 496
numerar și depozite	2 078	1 922	2 237	2 831	3 691	3 300	3 354	3 650	4 280
împrumuturi	116	46	37	51	48	107	65	78	67
sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	489	551	589	598	569	883	1 051	706	868
credite comerciale și avansuri	3 840	4 234	4 775	5 092	5 495	6 799	8 888	8 699	9 250
alte creanțe	68	56	49	43	51	106	91	29	30
Pasive externe, *din care:*	93 753	100 253	106 959	116 497	117 852	129 947	141 089	151 427	160 948
Investiții directe	69 991	75 127	81 793	89 922	92 077	102 383	111 198	121 494	129 740
participații la capital	42 623	45 936	50 143	53 197	55 533	61 312	67 439	74 195	80 258
instrumente de natura datoriei	27 369	29 192	31 650	36 724	36 544	41 070	43 759	47 299	49 483
Investiții de portofoliu	1 731	1 768	2 167	2 572	2 817	3 141	2 463	2 498	2 083
participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	1 717	1 753	2 160	2 228	1 643	1 944	1 674	1 635	1 253
instrumente de natura datoriei	14	16	7	345	1 175	1 198	790	863	830
Alte investiții, *din care:*	22 028	23 355	22 994	23 997	22 906	24 320	27 101	27 074	28 769
împrumuturi	15 763	15 883	14 186	14 782	13 734	13 181	12 815	13 662	14 987
sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	83	86	96	116	105	92	168	206	241
credite comerciale și avansuri	6 001	7 308	8 615	9 012	9 003	10 963	14 022	13 120	13 455
alte angajamente externe	181	77	97	86	64	85	96	86	86
Poziția netă	**-85 989**	**-91 177**	**-93 335**	**-98 940**	**-106 419**	**-113 368**	**-119 327**	**-133 106**	**-146 006**
Active externe	**65 696**	**67 643**	**72 943**	**80 254**	**92 062**	**102 496**	**113 981**	**137 585**	**151 081**
Pasive externe	**151 685**	**158 820**	**166 278**	**179 193**	**198 481**	**215 865**	**233 307**	**270 691**	**297 088**

Rezerva internațională brută a României, 2016-2024

milioane euro; sfârșitul perioadei

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Banca Națională a României	37 905	37 107	36 800	37 450	42 518	45 831	52 305	65 983	70 491
Aur	3 664	3 612	3 735	4 524	5 138	5 355	5 669	6 213	8 356
Rezerva valutară	34 242	33 494	33 065	32 927	37 379	40 475	46 636	59 770	62 135
Bănci comerciale	4 240	5 081	6 527	7 900	11 334	11 022	9 949	13 747	15 678
Valute	4 240	5 081	6 527	7 900	11 334	11 022	9 949	13 747	15 678
Rezerva internațională brută, *din care:*	**42 145**	**42 188**	**43 328**	**45 351**	**53 852**	**56 853**	**62 254**	**79 730**	**86 168**
Rezerva valutară brută	**38 481**	**38 576**	**39 592**	**40 827**	**48 713**	**51 498**	**56 585**	**73 517**	**77 813**

Evoluția indicatorilor de îndatorare externă, 2016-2024

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
					milioane euro				
Datorie externă (DE)	**99 678**	**102 958**	**105 434**	**114 236**	**131 925**	**142 529**	**153 768**	**182 910**	**203 510**
Termen lung (TL)	75 050	74 036	73 881	77 890	98 660	103 489	108 604	136 681	156 358
Termen scurt (TS)	24 628	28 922	31 553	36 346	33 266	39 041	45 164	46 229	47 152
PIB	**167 482**	**186 428**	**206 223**	**224 772**	**221 130**	**242 315**	**281 750**	**321 591**	**353 633**
Exportul de bunuri și servicii (EXP)	**71 048**	**78 920**	**85 572**	**90 089**	**81 309**	**98 074**	**122 155**	**126 220**	**125 905**
Importul de bunuri și servicii (IMP)	**72 826**	**83 541**	**92 787**	**99 553**	**91 030**	**111 768**	**141 587**	**141 925**	**147 154**
Serviciul datoriei externe (SDE)	**70 879**	**61 827**	**67 599**	**68 693**	**72 875**	**77 541**	**83 437**	**92 326**	**102 240**
Rate de capital	68 328	59 307	65 397	66 334	70 590	74 933	80 315	87 337	96 189
termen lung (TL)	19 579	18 347	18 993	17 073	15 222	15 037	19 002	17 085	21 827
termen scurt (TS)	48 750	40 959	46 404	49 261	55 368	59 896	61 313	70 252	74 362
Rate de dobândă (DOB)	2 550	2 520	2 203	2 359	2 285	2 608	3 121	4 989	6 051
termen lung (TL)	1 906	1 928	1 729	2 022	1 861	2 204	2 580	3 995	5 194
termen scurt (TS)	644	592	474	337	424	404	542	994	857
Rezerva internațională a României (RI)	**37 905**	**37 107**	**36 800**	**37 450**	**42 518**	**45 831**	**52 305**	**65 983**	**70 491**
					procente				
DE/PIB	59,5	55,2	51,1	50,8	59,7	58,8	54,6	56,9	57,5
TL/PIB	44,8	39,7	35,8	34,7	44,6	42,7	38,5	42,5	44,2
DE/EXP	140,3	130,5	123,2	126,8	162,3	145,3	125,9	144,9	161,6
TL/EXP	105,6	93,8	86,3	86,5	121,3	105,5	88,9	108,3	124,2
SDE/EXP	99,8	78,3	79,0	76,3	89,6	79,1	68,3	73,1	81,2
SDE/PIB	42,3	33,2	32,8	30,6	33,0	32,0	29,6	28,7	28,9
SDE/RI	187,0	166,6	183,7	183,4	171,4	169,2	159,5	139,9	145,0
DOB/EXP	3,6	3,2	2,6	2,6	2,8	2,7	2,6	4,0	4,8
TS/DE	24,7	28,1	29,9	31,8	25,2	27,4	29,4	25,3	23,2
Multilaterale/DE	21,3	19,2	17,6	14,3	15,6	16,5	20,2	19,5	19,5
					număr de luni				
RI/IMP	6,2	5,3	4,8	4,5	5,6	4,9	4,4	5,6	5,7

Poziția investițională internațională a României la 31 decembrie 2024 pe sectoare instituționale

milioane euro

Sectoare instituționale	Stoc la începutul perioadei	Tranzacții	Modificări din prețuri	Alte ajustări	Modificări din variația cursului de schimb	Stoc la sfârșitul perioadei
I. Administrația publică	**-74 853**	**-17 017**	**1 655**	**2 100**	**-630**	**-88 745**
Active externe	**16 633**	**9**	**4**	**1 253**	**346**	**18 246**
Investiții directe	1	0	0	-1	0	0
Participații la capital	1	0	0	-1	0	0
Investiții de portofoliu	656	-23	4	0	0	638
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	656	-90	2	0	0	568
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	0	68	2	0	0	70
Derivate financiare	0	0	0	0	0	0
Alte investiții	15 977	31	0	1 254	346	17 608
Alte participații	977	0	0	0	45	1 022
Depozite	27	2	0	0	1	30
Credite financiare	1 829	-17	0	0	114	1 926
credite financiare pe termen lung	1 829	-17	0	0	114	1 926
Credite comerciale și avansuri	3 939	883	0	-4	186	5 004
credite comerciale și avansuri pe termen lung	3 747	801	0	-1	185	4 733
credite comerciale și avansuri pe termen scurt	191	82	0	-3	1	271
Alte active	9 205	-837	0	1 258	0	9 626
alte active pe termen lung	9 205	-837	0	1 258	0	9 626
alte active pe termen scurt	0	0	0	0	0	0
Pasive externe	**91 486**	**17 025**	**-1 651**	**-847**	**976**	**106 991**
Investiții directe	0	0	0	0	0	0
Participații la capital	0	0	0	0	0	0
Investiții de portofoliu	61 265	13 026	-1 651	0	982	73 623
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	60 921	12 965	-1 660	0	983	73 208
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	345	61	9	0	0	415
Alte investiții	30 221	3 999	0	-847	-6	33 368
Alte participații	0	0	0	13	0	13
Depozite	391	-207	0	0	0	183
Credite financiare	15 117	2 257	0	259	-9	17 625
credite financiare pe termen lung	15 115	2 257	0	261	-9	17 625
credite financiare pe termen scurt	2	0	0	-2	0	0
Credite comerciale și avansuri	137	338	0	-1	3	477
credite comerciale și avansuri pe termen lung	16	168	0	0	2	185
credite comerciale și avansuri pe termen scurt	121	170	0	-1	1	292
Alte pasive	14 576	1 611	0	-1 118	0	15 069
alte pasive pe termen lung	14 576	1 611	0	-1 118	0	15 069
alte pasive pe termen scurt	0	0	0	0	0	0

continuare

milioane euro

Sectoare instituționale	Stoc la începutul perioadei	Tranzacții	Modificări din prețuri	Alte ajustări	Modificări din variația cursului de schimb	Stoc la sfârșitul perioadei
II. Banca centrală	**63 265**	**-515**	**3 042**	**0**	**571**	**66 363**
Active externe	**66 572**	**605**	**3 042**	**0**	**676**	**70 896**
Alte investiții	589	-185	0	0	1	405
Alte participații	33	0	0	0	1	34
Depozite	556	-185	0	0	0	370
Rezerve	65 983	790	3 042	0	675	70 491
Aur	6 213	0	2 142	0	0	8 356
Rezerva valutară	59 770	790	900	0	675	62 135
Pasive externe	**3 307**	**1 121**	**0**	**0**	**105**	**4 533**
Alte investiții	3 307	1 121	0	0	105	4 533
Depozite	1	1 121			0	1 122
Credite financiare	0	0	0	0	0	0
credite financiare pe termen lung (FMI)	0	0	0	0	0	0
Alocări de DST	3 305	0	0	0	105	3 411
III. Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	**-8 788**	**1 279**	**289**	**184**	**97**	**-6 939**
Active externe	**15 683**	**1 731**	**130**	**9**	**124**	**17 677**
Investiții directe	174	8	0	9	0	191
Participații la capital	174	8	0	9	0	191
Instrumente de natura datoriei	0	0	0	0	0	0
Investiții de portofoliu	4 842	173	130	0	33	5 177
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	77	5	15	0	6	102
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	2 505	-179	19	0	24	2 370
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	2 260	347	96	0	3	2 705
Derivate financiare	68	22			0	90
Alte investiții	10 599	1 528	0	0	92	12 219
Numerar și depozite	9 616	1 681	0	0	79	11 376
numerar și depozite pe termen lung	1 129	-143	0	0	5	990
numerar și depozite pe termen scurt	8 487	1 824	0	0	74	10 386
Credite financiare	837	-68	0	0	12	782
credite financiare pe termen lung	489	134	0	0	2	626
credite financiare pe termen scurt	348	-202	0	0	10	156
Alte active	146	-85	0	0	0	61
Pasive externe	**24 471**	**452**	**-160**	**-175**	**27**	**24 616**
Investiții directe	10 583	518	-323	-175	1	10 605
Participații la capital	10 573	513	-323	-175	1	10 589
Instrumente de natura datoriei	10	5	0	1	0	16
Investiții de portofoliu	5 103	1 335	163	0	1	6 603
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	929	46	93	0	0	1 068
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	4 174	1 289	70	0	1	5 534
Derivate financiare	88	-47	0	0	0	41
Alte investiții	8 696	-1 353	0	0	25	7 368
Depozite	8 603	-1 345	0	0	24	7 282
depozite pe termen lung	4 375	-1 287	0	0	2	3 090
depozite pe termen scurt	4 228	-59	0	0	23	4 192
Alte pasive	93	-8	0	0	0	86

continuare

milioane euro

Sectoare instituționale	Stoc la începutul perioadei	Tranzacții	Modificări din prețuri	Alte ajustări	Modificări din variația cursului de schimb	Stoc la sfârșitul perioadei
IV. Alte sectoare	**-112 730**	**-3 626**	**-1 640**	**1 159**	**151**	**-116 685**
Active externe	**38 697**	**3 524**	**476**	**1 128**	**438**	**44 263**
Investiții directe	20 267	1 836	0	658	153	22 913
Participații la capital	5 279	726	0	377	1	6 383
Instrumente de natura datoriei	14 988	1 110	0	280	152	16 530
Investiții de portofoliu	5 117	1 187	265	-1	123	6 690
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	3 287	1 359	249	-1	102	4 995
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	1 729	-267	13	2	18	1 496
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	101	95	3	-2	2	199
Derivate financiare	152	-381	211	178	3	164
Alte investiții	13 162	882	0	293	159	14 496
Depozite	3 650	116	0	471	43	4 280
Credite financiare	78	-3	0	-9	0	67
credite financiare pe termen lung	58	8	0	-8	1	58
credite financiare pe termen scurt	20	-11	0	-1	0	8
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	706	170	0	-9	0	868
Credite comerciale și avansuri	8 699	576	0	-139	115	9 250
credite comerciale și avansuri pe termen lung	262	68	0	-5	6	331
credite comerciale și avansuri pe termen scurt	8 437	508	0	-135	109	8 919
Alte active	29	22	0	-21	0	30
alte active pe termen lung	5	0	0	2	0	8
alte active pe termen scurt	24	22	0	-23	0	23
Pasive externe	**151 427**	**7 150**	**2 116**	**-31**	**287**	**160 948**
Investiții directe	121 494	6 068	1 854	177	148	129 740
Participații la capital	74 195	4 087	1 854	113	9	80 258
Instrumente de natura datoriei	47 299	1 981		64	139	49 483
Investiții de portofoliu	2 498	-635	157	62	1	2 083
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	1 635	-568	123	62	1	1 253
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	863	-67	34	0	0	830
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	0	0				0
Derivate financiare	361	-374	95	270	3	355
Alte investiții	27 074	2 091	9	-540	135	28 769
Credite financiare	13 662	1 418	0	-95	1	14 987
credite financiare pe termen lung	12 323	1 491		-101	1	13 713
credite financiare pe termen scurt	1 339	-72		7	1	1 274
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	206	37	9	-11	0	241
Credite comerciale și avansuri	13 120	610	0	-413	138	13 455
credite comerciale și avansuri pe termen lung	354	28		-21	7	369
credite comerciale și avansuri pe termen scurt	12 766	581		-392	131	13 086
Alte pasive	86	26	0	-21	-4	86
alte pasive pe termen lung	26	10		1	0	37
alte pasive pe termen scurt	60	16		-22	-4	49
Total	**-119 327**	**-10 456**	**-5 923**	**2 366**	**-133**	**-133 472**

Notă: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor.

Poziția investițională internațională a României la 31 decembrie 2024 pe componente

milioane euro

Componente	Stoc la începutul perioadei	Tranzacții	Modificări din prețuri	Alte ajustări	Modificări din variația cursului de schimb	Stoc la sfârșitul perioadei
Total, *din care:*	**-133 106**	**-19 879**	**3 346**	**3 444**	**189**	**-146 006**
Active externe	**137 586**	**5 869**	**3 651**	**2 391**	**1 584**	**151 081**
Investiții directe	20 442	1 844	0	666	153	23 104
Investiții de portofoliu	10 615	1 337	399	-1	155	12 505
Derivate financiare	219	-359	211	178	4	254
Alte investiții	40 327	2 256	0	1 547	597	44 727
Rezerve	65 983	790	3 042	0	675	70 491
Pasive externe	**270 691**	**25 748**	**305**	**-1 052**	**1 396**	**297 088**
Investiții directe	132 078	6 585	1 531	2	149	140 345
Investiții de portofoliu	68 866	13 726	-1 330	62	985	82 308
Derivate financiare	450	-422	95	270	3	397
Alte investiții	69 298	5 858	9	-1 387	259	74 037
Poziția netă	**-133 106**	**-19 879**	**3 346**	**3 444**	**189**	**-146 006**
Investiții directe	-111 636	-4 741	-1 531	664	3	-117 241
Investiții de portofoliu	-58 251	-12 389	1 729	-63	-829	-69 803
Derivate financiare	-230	63	116	-92	1	-143
Alte investiții	-28 971	-3 602	-9	2 933	338	-29 310
Rezerve	65 983	790	3 042	0	675	70 491
Active externe	**137 586**	**5 869**	**3 651**	**2 391**	**1 584**	**151 081**
Investiții directe	20 442	1 844	0	666	153	23 104
Participații la capital	5 453	734	0	386	1	6 574
Instrumente de natura datoriei	14 988	1 110	0	280	152	16 530
Investiții de portofoliu	10 615	1 337	399	-1	155	12 505
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	3 363	1 364	263	-1	108	5 098
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	4 890	-536	34	2	43	4 433
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	2 361	510	101	-2	5	2 974
Derivate financiare	219	-359	211	178	4	254
Alte investiții	40 327	2 256	0	1 547	597	44 727
Alte participații	1 010	0	0	0	46	1 056
Numerar și depozite	13 849	1 614	0	471	123	16 057
Credite comerciale și financiare	15 382	1 371	0	-152	428	17 029
credite comerciale și financiare pe termen lung	6 386	995	0	-14	308	7 675
credite comerciale și financiare pe termen scurt	8 996	377	0	-139	120	9 354
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	706	170	0	-9	0	868
Alte active	9 380	-900	0	1 237	0	9 717
termen lung	9 210	-837	0	1 261	0	9 634
termen scurt	24	22	0	-23	0	23
Active de rezervă (BNR)	65 983	790	3 042	0	675	70 491
Aur monetar	6 213	0	2 142	0	0	8 356
Rezerva valutară	59 770	790	900	0	675	62 135

continuare

milioane euro

Componente	Stoc la începutul perioadei	Tranzacții	Modificări din prețuri	Alte ajustări	Modificări din variația cursului de schimb	Stoc la sfârșitul perioadei
Pasive externe	**270 691**	**25 748**	**305**	**-1 052**	**1 396**	**297 088**
Investiții directe	132 078	6 585	1 531	2	149	140 345
Participații la capital	84 768	4 600	1 531	-62	10	90 846
Instrumente de natura datoriei	47 309	1 985	0	64	139	49 499
Investiții de portofoliu	68 866	13 726	-1 330	62	985	82 308
Participații la capital (acțiuni) și acțiuni ale fondurilor de investiții	2 564	-522	216	62	1	2 321
Instrumente de natura datoriei pe termen lung	65 958	14 186	-1 556	0	984	79 572
Instrumente de natura datoriei pe termen scurt	345	61	9	0	0	415
Derivate financiare	450	-422	95	270	3	397
Alte investiții	69 298	5 858	9	-1 387	259	74 037
Alte participații	0	0	0	13	0	13
Numerar și depozite	8 995	-432	0	0	24	8 587
Credite comerciale și financiare	42 036	4 623	0	-249	133	46 544
credite comerciale și financiare pe termen lung	27 808	3 944	0	139	1	31 892
credite comerciale și financiare pe termen scurt	14 228	679	0	-388	133	14 651
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate	206	37	9	-11	0	241
Alte pasive	14 755	1 630	0	-1 139	-4	15 241
termen lung	14 602	1 621	0	-1 117	0	15 106
termen scurt	153	9	0	-22	-4	135
Alocări de DST	3 305	0	0	0	105	3 411

Lista graficelor

Grafic 1	Contul curent și contul de capital	9
Grafic 2	Fluxurile financiare nete	9
Grafic 3	Ponderea soldului contului curent în România comparativ cu media statelor din regiune și media UE	11
Grafic 4	Evoluția economisirii, a investirii și a ponderii deficitului contului curent în PIB	12
Grafic 5	Contribuția sectorului public și a celui privat la soldul contului curent	12
Grafic 6	Structura contului curent	12
Grafic 7	Exportul și importul de bunuri și trendul producției din industria prelucrătoare	15
Grafic 8	Exporturile pe stadii de producție	17
Grafic 9	Exportul de bunuri pe grupe de mărfuri	17
Grafic 10	Importurile pe stadii de producție	20
Grafic 11	Importul de bunuri pe grupe de mărfuri	20
Grafic 12	Evoluția balanței serviciilor pe componente	23
Grafic 13	Turismul internațional	23
Grafic 14	Structura exportului și a importului de servicii pe Marile Categorii Economice (MCE)	25
Grafic 15	Contribuția exportului și importului de servicii intermediare și finale la soldul balanței serviciilor	26
Grafic 16	Balanța veniturilor primare pe componente	27
Grafic 17	Venituri nete din investiții directe	27
Grafic 18	Investiția directă și contul curent	27
Grafic 19	Balanța veniturilor secundare pe sectoare	28
Grafic 20	Remiterile personale (încasări) pe țări	29
Grafic 21	Soldul contului de capital pe componente	30
Grafic 22	Intrări nete în contul financiar	30
Grafic 23	Achiziția netă de active și acumularea netă de pasive de natura investiției directe	31
Grafic 24	Investiția directă și contul financiar	31
Grafic 25	Poziția investițională internațională	37
Grafic 26	Poziția investițională internațională în România comparativ cu media statelor din regiune	37

Grafic 27	Structura activelor și pasivelor externe pe instrumente – 2024	38
Grafic 28	Structura a activelor și pasivelor externe pe instrumente – 2023	38
Grafic 29	Structura poziției investiționale internaționale pe sectoare instituționale	38
Grafic 30	Structura activelor externe pe sectoare instituționale	39
Grafic 31	Structura activelor externe pe instrumente financiare	39
Grafic 32	Obligațiuni ESG în funcție de deținători rezidenți	40
Grafic 33	Structura valutară a activelor externe – 2024	41
Grafic 34	Structura geografică a activelor externe	41
Grafic 35	Structura pasivelor externe pe sectoare instituționale	42
Grafic 36	Structura pasivelor externe pe principalele categorii funcționale	43
Grafic 37	Structura geografică a pasivelor externe	43
Grafic 38	Structura valutară a pasivelor externe – 2024	44
Grafic 39	Poziția investițională internațională – instrumente financiare și rata de rentabilitate	44
Grafic 40	Investiția directă și poziția investițională internațională	44
Grafic 41	Datoria externă brută și ponderea acesteia în PIB	46
Grafic 42	Datoria externă netă și ponderea acesteia în PIB	46
Grafic 43	Datoria externă brută în România comparativ cu media statelor din regiune	47
Grafic 44	Datoria externă netă în România comparativ cu media statelor din regiune	47
Grafic 45	Datoria externă brută	48
Grafic 46	Datoria externă brută – sold inițial și final	48
Grafic 47	Datoria externă pe termen lung pe tipuri de debitori	49
Grafic 48	Datoria externă brută pe termen lung pe creditori – 2023	49
Grafic 49	Datoria externă brută pe termen lung pe creditori – 2024	49
Grafic 50	Obligațiuni ESG pe monede – 2024	50
Grafic 51	Obligațiuni ESG în funcție de emitenți – 2024	50
Grafic 52	Datoria externă pe termen lung pe scadențe	51
Grafic 53	Datoria externă pe termen lung pe rate de dobânzi fixe și variabile	51
Grafic 54	Datoria externă pe termen scurt pe sectoare instituționale	52

Grafic 55	Datoria externă pe termen scurt pe instrumente financiare	53
Grafic 56	Structura pe sectoare instituționale a datoriei externe pe termen scurt calculată pe scadență reziduală la 31 decembrie 2024	53
Grafic 57	Datoria externă netă la sfârșitul anului 2024	53
Grafic 58	Serviciul datoriei externe	54
Grafic 59	Influențe de preț – obligațiuni guvernamentale	55
Grafic 60	Soldul titlurilor de stat pe termen mediu și lung, nerezidenți	55
Grafic 61	Proiecția serviciului datoriei externe pe termen lung, calculată pe baza soldului la 31 decembrie 2024	56

Lista tabelelor

Tabel 1	Balanța de plăți cu Uniunea Europeană și zona euro în anul 2024	10
Tabel 2	Contribuția componentelor la evoluția deficitului contului curent	11
Tabel 3	Balanța bunurilor și serviciilor (balanța comercială)	13
Tabel 4	Balanța bunurilor	14
Tabel 5	Exportul de bunuri pe activități ale economiei naționale	15
Tabel 6	Principalele categorii de mărfuri care au înregistrat scăderi ale exportului	17
Tabel 7	Exportul de bunuri pe grupe de țări	18
Tabel 8	Importul de bunuri pe activități ale economiei de proveniență	19
Tabel 9	Principalele grupe de mărfuri care au înregistrat creșteri ale importului	20
Tabel 10	Importul de bunuri FOB pe grupe de țări	21
Tabel 11	Exportul și importul (FOB) de produse energetice	22
Tabel 12	Exportul de servicii pe grupe de țări	23
Tabel 13	Importul de servicii pe grupe de țări	24
Tabel 14	Remiteri personale	28
Tabel 15	Investiții directe	31
Tabel 16	Investiții directe – prezentate pe principiul direcțional	32
Tabel 17	Investiții de portofoliu	34
Tabel 18	Alte investiții	35

Balanța de plăți, 2023-2024 61

Balanța de plăți trimestrială, 2024 62

Poziția investițională internațională a României, 2016-2024 64

Rezerva internațională brută a României, 2016-2024 66

Evoluția indicatorilor de îndatorare externă, 2016-2024 66

Poziția investițională internațională a României la 31 decembrie 2024 pe sectoare instituționale 67

Poziția investițională internațională a României la 31 decembrie 2024 pe componente 70